

DÉLNYUGAT-DUNÁNTÚL FLÓRÁJA II.
FLORA REGIONIS HUNGARIAE MERIDIO-OCIDENTALIS II.*

KAROLYI ÁRPÁD és PÓCS TAMÁS

Közlésre érkezett: 1968. okt. 15.

Flóraművünk második része a zárvatermő növények első ágzatának folytatását tartalmazza, a Cornales rendig. Az első részhez hasonlóan adjuk a növényföldrajzi szempontból érdekesebb fajok részletes areatérképét. A nyomdatechnikai okokból kimaradt helységnévtérkép a terület növényföldrajzi beosztásával szintén e folytatásban jelenik meg. Az ábraszámozás, a könnyebb áttekinthetőség kedvéért, az első részhez képest folytonosan következik. Az időközben megjelent, vagy esetlegesen kimaradt forrásmunkákat az utolsó rész fogja tartalmazni, az újabb adatokat magába foglaló első pótlással együtt.

A növények felsorolása. Folytatás. Enumeratio Plantarum. Continuatio.

ROSACEAE

- . *Spiraea salicifolia* L. — Nincs róla pontos adatunk, bár előfordulása várható lenne. **D:** Zala-Délsomogy *S—J* 951:235. *Sine loco speciali*.
99. *Aruncus silvester* Kostel. Syn: *A. vulgaris* Raf. — Lucfenyvesekben, szurdokerdőkben, égerligetekben, nedves laza talajon. **V:** Szentgotthárd! *Borb* 887:313 *apud Pa* 932:27 *apud Ho* 944:44; *B in HM*; Felsőszőlőnk! *Bo in notis*; Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Kétvölgy *P*; Szőce *P—D—G—V* 958:56,63 és 267 sz. felv.; Magyarorszombatfa *Sz—T* 965:24; Rábagyarmat *Bo in notis*; *J ex litt*; Óriszentpéter! Kerka-Magyarszombatfa *Jáv in HM*; Szalafő! *B in HM*; Csörötnék, Ivánc Malákáres; Kondorfa, Kerkafalva *P*; **H:** Katafa *Borb* 887:313; Vasvár! *S—J* 951:235; **G:** Szécsisziget *K* 949:20, Zalalövő *K—P* 954:262; Csöde *P*; Szentpéterfőldé *K*; **É:** Söjtör *P*; Tófej *K*; **D:** Lasztonya, Bázakerettye, Szentmargitfalva *K* 949:20; Lovászi! Letenye, Becsehely *Jáv ex litt*; Maróc *HP*; Tormafőldé, Murarátka *K—P*; Lisperzentadorján, Nagykanizsa, Hétforrás *K*; **Z:** Órtilos! *Bo* 925:38 *et HH in H—Bh* 960:248; Csurgó *Kit. l. c.* 422 *in H—Bh* 960:248; Zákány! *Bo* 925:38 *apud H—Bh* 960:248; Murakeresztúr a beleznai áll. felé *Jáv ex litt*.
- . *Cotoneaster tomentosa* (Ait.) Mill. — Sziklai növény, csak behurcolás eredmények tartjuk. **Z:** Csurgó Istó *HH apud S—J* 951:1072, *apud Fekete—Jakucs* AMNH 957:188 *in H—Bh* 960:248.
100. *Pyrus Achras* Gärt. Syn.: *P. pyraeaster* Medik. — Gyertyános tölgyesekben, cseres tölgyesekben, legelőkön, agyag és homoktalajon. **V:** Rábatótfalu, Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Kétvölgy, Orfalu, Felsőszőlőnk *P*; **Ó:** Szőce *P—D—G—V* 958:138,

* I. rész megjelent: Acta Acad. Paed. Agriensis VI. 1958. p. 329—390.

- 205, 284, 286 és 293 sz. felv.; Halogy, Farkasfa, Szalafő, Órszentpéter, Nagyrákos, Bajánsenye, Gödörháza P; Magyarszombatfa! Velemér! Szentgyörgyvölgy! Sz—T felv.; Csipkerek Ta felv.: H: Vasvár Balás 941:95; Oszkó Ta felv.; G: Zalalövő, Kustánszeg, Kálócfa, Hernyék P; Szilvagy, Lentiszombathely, Csömödér, Bár-szentmihályfa K—P; Ormándlak, Gellénháza, Kerkabarabás, Szentpéterfőldé K; É: Kehida Ujv mscpt; Nagykápolnának Kov in HA; Pölöskei e. P; Vasboldogasz-szony, Zalacsány, Nemesszentandrás, Pötréte, Söjtör K; D: Lendvadedes! Jáv ex litt; Tormafőldé P; Zalasárszeg, Pogányszentpéter K; Z: Órtilos K—P.
- ssp. pyraister** (L.) Wallr. in Rothm.
- var. pyraister** (L.) Soó **f. spathulata** (Terpó) Soó — V: Felsőszőlőnk Baráth et Terpó ap. Terpó 960:64
- f. borbásiana** (Terpó) Soó — D: Tormafőldé: Hegy erdő Terpó 960:66
- f. brevipes** (Borb.) Soó — D: Tormafőldé: Hegy erdő Terpó 960:86
- var. elliptica** (Gillot) Soó **f. elongata** (Nyár.) Soó — D: Tormafőldé: Szöplúc Baráth et Terpó ap. Terpó 960:72.
- f. rhomboidea** (Terpó) Soó — D: Lovászi K.
- var. gayeriana** (Terpó) Soó — D: Tormafőldé: Téglagyár, Szöplúc, Hegy-erdő, Gál-oldal Pénzes et Terpó apud Terpó 960:90.
- ssp. achras** — É: Gősfá Borb 887:276; D: Eszteregnye, Nagykanizsa: Gör-dővény és Alsó városi e. K.
- var. achras f. Zólyomii** (Pénzes) Soó — D: Obornak K—P.
- var. ovata** (Terpó) Soó — D: Obornak K—P; Galambok K.
- f. acuminata** (Terpó) Soó — D: Eszteregnye K—P.
- f. serrata** (Borb.) Soó — V: Felsőszőlőnk Terpó 960:85.
101. **Pyrus austriaca** Kern. A *Pyrus achras* × *nivalis* állandósult hybridje. Erdei fenyvesekben és cseres tölgyesekben. —
- var. austriaca** Rehder — V: Felsőszőlőnk Terpó 960:140
- var. soóiana** Terpó — Ó: Szőce Csapody apud Terpó 960:143; D: Tor-mafőldé: Szöplúc Baráth—Terpó 1. c.; Murarátka Terpó 1. c.
102. **Pyrus praenorica** Terpó — A *Pyrus austriaca* × *achras* állandósult hybridje, a Vendvidék endemizmusa. V: Felsőszőlőnk Terpó 960:145—146.
- **Pyrus transdanubica** Terpó — (*Pyrus achras* × *austriaca*)
- st. paucifolia** Terpó — V: Felsőszőlőnk Terpó 960:169.
- st. pilosa** Terpó — D: Tormafőldé, Gál-oldal Terpó 960:171.
- **Pyrus amphigena** Dom. — A nemes körte (*P. communis* s. str.) és a közönséges vadkörte (*P. achras*) hybridje.
- st. dominii** Terpó — V: Felsőszőlőnk Baráth—Terpó apud Terpó 960:191.
103. **Malus silvestris** (L.) Mill. — Tölgyesekben, elegyes lomberdőkben, legelőkön a vadkörtenél sokkal ritkább. Ó: Órszentpéter! Jáv in HM; Magyarszombatfa, Gödörháza P; G: Zalalövő P; Várfőldé, Kerkabarabás K; É: Kehida Ujv mscpt; D: Obornak, Korpavár Zsigárdi e. K—P; Homokkomárom K; Z: Csurgó, Csurgó-nagymarton HH in H—Bh 960:248.
104. **Sorbus domestica** L. — Elegyes erdőkben inkább kis bokrok alakjában. Nagy fákat főleg szőlőhegyeken találni, hagyásfa, vagy kultúra eredménye. Ó: Óri-szentpéter Baksay apud Kárp. 950:181; 960:101; G: Dobronhegy Pénzes apud Kárp. 960:101; Szilvagy K—P 964:44; D: Nagykanizsa K—P 954:262; Ugyaninnen az Alsóvárosi erdőből Boros, Károlyi apud Kárp 960:101; Murarátka, Csörnye-főldé K—P 964:44; Z: Belezna Tatár 938—39: 70; Csurgó HH in H—Bh 960:248 apud S—J 951:247. Csurgóról közli még: Földváry, Gayer apud Kárp 948:137, 960:101.
- f. obtusepyriformis** Pénzes — Z: Órtilos K—P 964:44.
105. **Sorbus aucuparia** L. — Fenyvesekben és mészkerülő lomberdőkben. Dísfának is ültetik. Ó: Szőce P—D—G—V 958:93 sz. felv; Nédasd, Farkasfa, Kondorfa, Ba-jánsenye, Gödörháza P; G: Zalabaksa a Czupi erdőben Gáy 905:36; Szentpéter-főldé K.
- ssp. aucuparia var. lanuginosa** (Kit.) Schur — Ó: Daraboshegy, Órszent-péter P.

- f. *grossidens* Kárp. — (Ritka, eddig csak a Kárpátokban ismert forma!) **Ö**: Óriszentpéter K.
 var. *rossica* Späth. — **V**: Szentgotthárd Zsidai völgy K.
106. *Sorbus torminalis* (L.) Cr. — Elegyes lomberdőkben a meszesebb talajú K-i részeken. **Ö**: Körmen F—B 913:625; **G**: Novai járás F—B 913:625 *sine loco specialis*; Lenti Zajda e Jáv ex litt; Zalalövőtől D-re, Várfölde P; **É**: Gósfá, Egervár Borb 887:277; Csáford, Kallosd, Almásháza P; **D**: Nagykanizsa (Obornak) F—B 913:625; Tormafölde K—P.
 var. *torminalis* f. *macrophylla* Kárp. — **É**: Misefa Jáv apud Kárp 960:230.
 f. *grosseserrata* Kárp. — **G**: Lenti-Nova Jáv, Zólyomi, Vajda apud Kárp 960:236; Kerkaiklód Papp apud Kárp 960:236; Kerkabarabás K.
 f. *araliaefolia* Kárp. — **D**: Homokkomárom K.
 f. *priszteri* Kárp. — **D**: Gelse K.
 f. *longifolia* Priszter et Kárp. — Nagyon jellegzetes levél alakú, ritka forma! **D**: Nagykanizsa Alsóvárosi e. K.
 f. *platyloba* Kárp. — **G**: Bagodvitenyéd K; **Z**: Órtilos Földvári hegy K—P.
 f. *obtusa* (Nyár.) Kárp. — **D**: Murarátka K—P.
107. *Crataegus oxyacantha* L. — Elegyes erdőkben, cserjésekben nem nagyon gyakori. **V**: Szakonyfalu, Kétvölgy P; **Ö**: Szőce P—D—G—V 958:5 és 205 sz. felv; Szentgyörgyvölgy Sz—T felv; Daraboshegy, Szalafő P; **G**: Bárszentmihályfa, Lenti, Gellénháza K; **É**: Nagykapornak Wiesb 874:49; Csáford, Almásháza, Kehida, Bocfőldé P; Alsónemesapáti K; **D**: Tormafölde, Kiscsehi K—P; **Z**: Csurgó HH in H—Bh 960:248; Órtilos Földvári hegy K—P.
 var. *oxyacantha* — **Ö**: Ivánc HPé leg. Tamássy in Pé 954:112.
 f. *deltoxyacantha* Péntes — **G**: Lentszombathely K—P; Ormándlak K; **D**: Obornak K.
 f. *microxyacantha* Péntes — **G**: Hernyék K—P.
 var. *integrifolia* (Wallr.) Schneid. — **É**: Misefa HBoros, leg. Kováts F. in Pé 954:114.
108. *Crataegus monogyna* Jacq. — Erdős, cserjés helyeken, erdőszéleken, az előző fajnál sokkal gyakoribb. **V**: Máriaújfalu, Alsószőlők, Szakonyfalu, Kétvölgy, Orfalu, Felsőszőlők P; **Ö**: Szőce P—D—G—V 958:13 db. felv.-ben; Velemér, Szentgyörgyvölgy Sz—T felv; Daraboshegy, Ivánc Maláka res; Farkasfa, Szalafő, Óriszentpéter, Kerkafalva, Magyarszombatfa, Gödörháza P; **H**: Alsóújlak (Jeli), Csipkerek, Oszkó Ta felv; **G**: Páka HP; Kustánszeg, Bárszentmihályfa, Lentszombathely, Csömödér P; Gellénháza K; **É**: Nagykapornak! Wiesb 874:48; Telekes, Petőhenye, Alsónemesapáti, Kehida, Sárhida, Pölöskei erdő P; Vasboldogasszony, Zalaegerszeg, Zalacsány, Nemesszentandrás, Pötréte, Söjtör, Tófej K; **D**: Lasztonya, Korpavár, Obornak, Nagykanizsa Alsóvárosi erdő P; Zalasabar, Gelse, Csörnyefölde, Muraszemenye, Fityeháza, Pogányszentpéter K; **Z**: Csurgó HH in H—Bh 960:248; Murakeresztúr K—P.
 ssp. *curvisepala* (Lindm.) Soó — **É**: Kehida Újv. mscpt.
 f. *serromonogyna* Péntes — **D**: Maróc Pé 954:116; Nagykanizsa K.
 f. *Csapodyae* Péntes — **D**: Homokkomárom K.
 ssp. *monogyna* var. *denudata* Schum. f. *denudata* — **G**: Ormándlak K.
 f. *obtusiloba* (Kern.) Soó — **D**: Böröncze K.
 f. *latcmonogyna* Péntes — **D**: Magyarszentmiklós K.
 var. *laciniata* (Stev.) Beck — **Ö**: Ivánc S 966:123; **G**: Bagodvitenyéd K; **D**: Gelse, Nagykanizsa K.
 var. *heterophylla* (Flügge) Hegi — **D**: Várfölde, Sormás K.
 f. *spinosa* Hrab.—Uhr. — **D**: Várfölde, Sormás K.
109. *Rubus idaeus* L. — Gyertyános tölgyesekben, égeresekben, erdőszéleken nyirkos, humuszos talajon. **V**: Szentgotthárd—Apátistvánfalva—Szakonyfalu!; Máriaújfalu—Farkasfa, Orfalu Ho 944: 46; Rábatótfalu, Alsószőlők, Kétvölgy, Felsőszőlők P; **Ö**: Gödörháza Gáy 936:148; Kondorfa—Rábagyarmat, Háromház—Farkasfa! Ho 944:46; Szőce P—D—G—V 958:103, 205, 208 és 322 sz. felv; Rábagyarmat Szt.lászló forrás J ex litt; Halogy, Csörötnék, Óriszentpéter—Szalafő,

- Óriszentpéter P; H: Katafa Borb 887:288; Vasvár a Szentkút alatt K—P; D: Nagykanizsa Alsóvárosi erdő, Murarátka K—P; Korpavár, Nagykanizsa-Gördövény, Bagola, Pogányszentpéter, Iharosberény K; Z: Órtilos, Zákány K—P.
f. *inermis* Hayne — Ó: Szőce P; D: Korpavár K.
110. **Rubus caesius** L. — Nedves ligeterdőkben, égerlápokon gyakori. V: Máriaújfalu J 960:1 sz. tábl; Alsószőlőnk P, Ó: Szőce P—D—G—V 958:83 sz. felv; Velemér, Szentgyörgyvölgy Sz—T felv; Ispánk Ta felv; Óriszentpéter P; G: Zalalövő, Kustánszeg P; Dobronhegy, Gellénháza, Iborfia K; É: Nagykapornak! Wiesb 874:48; Telekes, Csáford, Kallosd P; Kisbucsa, Zalacsány, Búcsúszentlászló, Esztergály, Pötréte K; D: Pogányszentpéter Újv felv; Korpavár Zsigárdi e. K—P; Obornak, Zalasárszeg, Zalaszentjakab, Szepetnek, Nagykanizsa Alsóvárosi e. K; Z: Csurgó HH in H—Bh 960:248; Murakeresztúr! Gyurgyánc e. Jáv ex litt; Órtilos K—P.
ssp. *arvalis* Gáy. Syn.: var. *arvalis* Rechb. — É: Gősa K det. Á. Kiss; D: Nagyréce Borb 900:416; Homokkomárom, Nagykanizsa K.
ssp. *rivularis* N. Boul. — D: Nagykanizsa K det. Á. Kiss.
f. *aquaticus* Wh. N. — G: Ozmánbük K det. Á. Kiss.
111. **Rubus canescens** DC. Syn.: R. *tomentosus* Borkh. — Cserjésekben, irtásokban, erdőszeleken, nem túl gyakori. Ó: Dávidháza Gáy 925:16; Gödörháza Gáy 936:153; Óriszentpéter K—P 957:198; É: Nagykapornak K; D: Gelse Gáy 925:16; Z: Csurgó HH in H—Bh 960:248.
ssp. *Lloydianus* (Genev.) Janch. — D: Gelse K det. Á. Kiss.
112. **Rubus nessensis** Hall. Syn.: R. *suberectus* And. — D: Korpavár Zsigárdi e. K—P 964:44, det. Á. Kiss.
113. **Rubus plicatus** Wh. N. — Ó: Szőce P—D—G—V 958:103 és 322 sz. felv. apud K—P 964:44.
114. **Rubus sulcatus** Vest. — V: Szentgotthárd S—J 951:265; Ó: Dávidháza S—J 951:265; Szőce K—P 964:44; det. Á. Kiss; G: Zalabaksa Gáy 905:36; D: Homokkomárom, Korpavár Zsigárdi erdő K—P 964:44 det. Á. Kiss; Bagola, Fityeháza K.
115. **Rubus chlorethyrus** Focke. — D: Homokkomárom Zsigárdi erdő K—P 964:44, det. Á. Kiss.
116. **Rubus silesiacus** Wh. N. — Ó: Dávidháza et D: Gelse S—J 951:265; apud S 966:146.
117. **Rubus cordifolius** Wh. — Ó: Szőce P—D—G—V 958:205 sz. felv; apud K—P 964:44; Dávidháza Cserta erdő K—P 964:44, det. Á. Kiss.
118. **Rubus pyramidalis** Kalt. — D: Nagykanizsa K det. Á. Kiss.
119. **Rubus macrophyllus** Wh. N. ssp. *montanus* Lib. — Ó: Szőce P—D—G—V 958:90, 96, 109, 112, 114, 138, 269, 281, 284 és 315 sz. felv; apud K—P 964:44. Z: Csurgó HH in H—Bh 960:248.
120. **Rubus silvaticus** Wh. N. — Ó: Szalafő et D: Lendvaujfalu K—P 964:44, det. Á. Kiss.
121. **Rubus nemorensis** Lef. et Muell. — Ó: Szőce P—D—G—V 958:93 sz. felv.
122. **Rubus argenteus** Wh. N. — Ó: Óriszentpéter G: Zalalövő K—P 964:44.
ssp. *cryptadenes* Sud. — D: Nagykanizsa K—P 964:44, apud S 966:149, det. Á. Kiss.
123. **Rubus alterniflorus** Lef. et Muell. — Ó: Nagyrákos P.
124. **Rubus arduennensis** Lib. — D: Lendvaujfalu K—P 964:44, det. Á. Kiss.
ssp. *moestus* Hol. — D: Homokkomárom K—P 964:44, det. Á. Kiss.
125. **Rubus candicans** Wh. Syn.: R. *thyrsoides* Wimm.; R. *fruticosus* auct — Ó: Szőce P—D—G—V 958:322 sz. felv; H: Nagymákfa Ma 893:35; D: Börzönce, Lovászi K det. Á. Kiss; Z: Csurgó HH in H—Bh 960:248.
ssp. *thyrsanthus* (Focke) Gáy. — Z: Csurgó-Gyékényes Bo 925:38 apud H—Bh 960:248.
ssp. *candicans* Müll. — V: Szentgotthárd S 966:153.
var. *fragrans* (Focke) Soó — V: Szentgotthárd S 966:153; D: Gelse K det. Á. Kiss.
126. **Rubus procerus** Müll. Syn.: R. *discolor* Wh. N. — Erdőszeleken, legelőkön. D: Csapi hegy, Nagyréce Borb 900:414; Lovászi, Homokkomárom, Nagykanizsa, Fityeháza K.

- ssp. lacertosus* Sud. Syn.: *ssp. Szabói* Borb. — **V**: Szentgotthárd Gáy 921:16;
D: Komáromváros, Lendvaujfalu *K det A. Kiss.*
ssp. arrigens Sud. — **V**: Szentgotthárd *S—J* 951:226; **G**: Gellénháza *K—P* 964:44.
127. *Rubus bifrons* Vest. — Útszélien, erdőszéleken, tövises helyeken. **Ö**: Bajánsenye Borb 887:290; **H**: Nagymákfa Ma 893:35; Kismákfa Gáy l. c. 290; Vasvári Szentkút *K—P* 964:44, *det A. Kiss.* **G**: Zalalövő, Gellénháza, Petrikeresztúr *K—P* 964:44, *det A. Kiss.* **E**: Gósfá *K—P* 964:44, *det A. Kiss.* **D**: Csapi Borb 900:414; Gelse Gáy 925:16; Börzönce, Lisperzentadorján, Bázakerettye, Kiscsehi *K—P* 964:44 *det A. Kiss.* **Z**: Csurgó, Cseke e. *HH in H-Bh* 960:248; Órtilos Jáv *ex litt.*
f. duriminus Sampaio — **Ö**: Dávidháza et **D**: Lisperzentadorján *K—P* 964:44, *det A. Kiss.*
f. durimontanus Sampaio — **D**: Gelse *K—P* 964:44, *det A. Kiss.*
f. ad R. geniculatum vergens — **D**: Gelse *K—P* 964:44 *det A. Kiss.*
128. *Rubus pubescens* Wh. *ssp. emollitus* Sud. — **G**: Nagylengyel *K—P* 964:44, *det A. Kiss.*
129. *Rubus vestitus* Wh. N. — **Ö**: Dávidháza Cserta e. *K—P* 964:44, *det A. Kiss.*
130. *Rubus adscitus* Gen. — **Ö**: Szőce *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
ssp. densipilus Sud. var. *Gizellae* Borb. Syn.: *R. Gizellae* Borb — **Ö**: Dávidháza Jáv 925:494, *apud S—J* 951:266, *apud S* 966:157.
ssp. macrothyrsus I. Lange — **G**: Petrikeresztúr *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
131. *Rubus macrostachys* Müll. — **Ö**: Óriszentpéter *K—P* 964:45.
ssp. Caflischii Wirtg. — **Ö**: Szőce *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
var. *styriacus* Hal. — **Ö**: Dávidháza *S—J* 951:266; **D**: Gelse Gáy 925:16.
var. *basalticorum* Sud. — **G**: Gellénháza *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
ssp. Schlickumii Wirtg. — **Ö**: Dávidháza *S—J* 951:266, *apud S* 966:157; **D**: Gelse *S—J* 951:266, *apud S* 966:157; Nagykanizsa-Sormás *K—P* 964:45, *apud S* 966:157, *det A. Kiss.*
ssp. rubellus (Müll.) Sud. — **Ö**: Dávidháza *S* 966:156.
132. *Rubus Muelleri* Lef. et Muell. *ssp. oblongifactus* Sud. — **G**: Nagylengyel *K—P* 964:45, *det A. Kiss s. n. ssp. oblongifolius* Sud. V. ö. Soó 966:157.
133. *Rubus Colemannii* Blox. *ssp. Gremlii* Focke. Syn.: *R. Clusii* Borb. — **Ö**: Rátót, Bajánsenye Borb 887:293; Nagyrákos *K—P* 964:45; **G**: Zalabaksa Gáy 925:16; Zalalövő *K—P* 964:45; **D**: Gelse Gáy 925:16.
ssp. eriostachys Lef. et Muell. — **D**: Lendvaujfalu *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
134. *Rubus hebecaulis* Sud. — **Ö**: Ispánk Fekete fenyves *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
var. *Waisbeckeri* Sud. — **D**: Kiscsehi *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
135. *Rubus Schmidelyanus* Sud. — **G**: Petrikeresztúr *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
136. *Rubus foliosus* Wh. — **Ö**: Szalafő, Óriszentpéter *K—P* 964:45.
137. *Rubus thyrsoflorus* Wh. — **D**: Gelse, Kiscsehi *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
138. *Rubus thelybatus* Sud. *ssp. omalus*. Syn.: *R. omalus* Sud. — **Ö**: Dávidháza *S—J* 951:267, *apud S* 966:165; Szőce *P—D—G—V* 958:255 sz. felv. *apud K—P* 964:45 *apud S* 966:165.
139. *Rubus Koehleri* Wh. — **G**: Zalalövő: Farkasírsai erdő, Petrikeresztúr *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
140. *Rubus furvus* Sud. — **Ö**: Óriszentpéter *P*.
141. *Rubus Schleicheri* Wh. — **Ö**: Szőce *P—D—G—V* 958:208 sz. felv; *apud K—P* 964:45.
142. *Rubus tereticaulis* Muell. *ssp. curtiglandulosus* Sud. — **D**: Kiscsehi *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
143. *Rubus serpens* Wh. — **V**: Szentgotthárd *S—J* 951:268.
ssp. serpens var. *longisepalus* (Müll.) Sud. — **V**: Szentgotthárd *S* 966:179.
ssp. leptadenes Sud. — **D**: Kiscsehi *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
var. *flexiramus* Sud. — **D**: Kiscsehi *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*
144. *Rubus rivularis* Muell. et Wirtg. *ssp. incultus* (Wirtg.) Sud. — **V**: Szentgotthárd *S—J* 951:268, *apud S* 966:177.
ssp. spinulosus Sud. — **V**: Szentgotthárd *S* 966:177.
145. *Rubus hirtus* W. et K. — **V**: Szentgotthárd Gáy 927:206 *apud Ho* 944:44; **H**: Csipkerek *Ta felv.*
ssp. longicuspis var. *lonettensis* Sud. — **D**: Gelse *K—P* 964:45, *det A. Kiss.*

146. *Rubus obscurus* Kalt. et var. *opulentus* Lef. et Muell. — **G**: Gellénháza K—P 964:45, det Á. Kiss.
- *Rubus idaeoides* Ruthe (*R. caesius* × *idaeus*) — **D**: Gelse Gáy 925:16.
- *Rubus divergens* Müll. (*R. caesius* × *canescens*) — **G**: Bagodvitenyéd, Zalalövő K det Á. Kiss.
- *Rubus virgultorum* Müll. (*R. caesius* × *candicans*) — **É**: Gősfá K det Á. Kiss; **D**: Homokkomárom K det Á. Kiss.
- *Rubus holosericeus* Vest. (*R. canescens* × *hirtus* × *caesius*) — **G**: Petrikeresztúr K det Á. Kiss.
- *Rubus Holandrei* Muell. (*R. caesius* × *procerus*) — **D**: Lovászi K det Á. Kiss.
- *Rubus Velutinus* (*R. bifrons* × *caesius*) — **D**: Sand K det Á. Kiss.
- *Rubus scabrosus* Müll. (*R. vestitus* × *caesius*) — Nagykanizsa Csehi erdő K—P 964:45 apud S 966:185, det Á. Kiss s. n. *R. orearum* Sud. V. ö. Soó 966:185.
- *Rubus rubrisetus* Borb. (*R. clusii* × *hirtus*) — **D**: Gelse Gáy 925:16.
- *Rubus gotthardensis* Sabr. (*R. clusii* × *rivularis*) — **V**: Szentgotthárd 921:24.
- *Rubus Troyeri* Hay. (*R. macrostachys* × *hirtus*) — **D**: Gelse S 966:188.
147. *Fragaria moschata* Duch. Syn.: *F. elatior* (Thuill.) Ehrh. — Száraz tölgyesekben, gyertyános tölgyesekben, erdei tisztásokon. **V**: Kétyölgy-Apátistvánfalva P; **Ö**: Velemér, Szentgyörgyvölgy Sz—T felv; **H**: Csipkerek Ta felv; **G**: Lenti Zajda e., Pördefölde-Kányavár Jáv ex litt; Nova P; Bárszentmihályfa, Hernyék K—P; Ormándlak, Lenti-Nova K; **É**: Misefa Kov in HA; Vasboldogasszony, Nagykapornak, Zalacsány, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Söjtör K; **D**: Murarátka P; Lipeszentadorján, Korpavár, Obornak, Zalasárszeg, Nagykanizsa: Hétforrás, Pogányszentpéter K; **Z**: Csurgó HH in H—Bh 960:248; Zákány-Órtilos K. f. *altissima* Gérard — **Z**: Zákány Vázsonymajori e. P.
148. *Fragaria vesca* L. — Mindenféle erdőkben, erdei tisztásokon, bokros lejtőkön gyakori, néhol tömegesen. **V**: Rábatótfalu, Máriaújfalu, Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Kétyölgy, Orfalu, Felsőszőlőnk P; **Ö**: Gödörháza! Gáy 936:148; Szőce P—D—G—V 958:21 db felv-ben szerepel; Magyarszombatfa, Velemér, Szentgyörgyvölgy! Sz—T felv; Ispánk Ta felv; Halogy, Csörötnék, Ivánc Maláka res. Farkasfa, Kondorfa, Szalafő, Óriszentpéter, Nagyrákos, Bajánsenye, Kerkafalva P; **H**: Alsóújlak (Jeli), Csipkerek, Oszkó Ta felv; **G**: Zalalövő, Németsfalu, Kustánszeg, Kálócfa, Rédcis P; Szilvagy, Bárszentmihályfa, Hernyék, Lenti, Lentszombat-hely, Csömödér K—P; Hagyarosbörönd, Rám, Gellénháza, Kerkabarabás, Guttorföld, Szentpéterföld K; **É**: Nagykapornak Wiesb 874:49; Misefa Kov in HA; Kehida Ujv mscpt; Telekes, Csáford-Gyűrűs, Kallosd, Nemesapáti, Almásháza, Nemeshetés, Bocföld, Sárhida P; Gősfá, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Söjtör, Tófej K; **D**: Tormaföld, Bázakerettye, Várföld, Lendvadedes, Korpavár Zsigárdi e, Obornak K—P; Lipeszentadorján, Csörnyeföld, Szentmargitfalva, Muraszemenye, Nagykanizsa-Sormás, Fityeháza, Pogányszentpéter K; **Z**: Csurgónagymarton, Csurgó HH in H—Bh 960:248; Murakeresztúr, Zákány Vázsonymajori erdő K—P.
149. *Fragaria viridis* Duch. Syn.: *F. collina* Ehrh. — Előfordulása az előzőhöz hasonló de annál sokkal ritkább. **V**: Rábatótfalu Borb 887:308; **H**: Vasvár Borb 897:544; **G**: Bárszentmihályfa P; Dobronhegy, Kerkabarabás K; **D**: Lasztonya, Nagykanizsa: Hétforrás, Fityeháza, Pogányszentpéter K.
150. *Comarum palustre* L. (L. 33. ábra) — Átmeneti lápokon és fűzlápokon, savanyú tőzegtalajon. **Ö**: Szőce K—P 957:198 apud P—D—G—V 958:98, 120 és 260 sz. felv. apud H—J 962:35 apud S 966:192; **D**: Nagykanizsa-Sormás K—P 954:262 apud S 966:192.
151. *Potentilla rupestris* L. (L. 36. és 38. ábra) — Cseres tölgyesekben, gesztenyésekben, irtásréteken, gyümölcsösökben, sok helyen a régi cserestölgyes maradványa. **V**: Szakonyfalu, Apátistvánfalva P; **Ö**: Ivánc Borb 887:313; Szőce P—D—G—V 958:327 sz. felv; Óriszentpéter! Jáv ex litt; Óriszentpéteren Papszer-Felső-szer Bo in notis; Velemér Sz—T felv; Szalafő P; **G**: Lenti Zajda erdő, Lenti-Csömödér Jáv ex litt; Ormándlak P; Mumor-Hernyék K; **É**: Misefa Kov in HA; Búcsúszentlászló K; **D**: Nagykanizsa: Hétforrás K 949:20; Bagola K; **Z**: Csurgó Avas major, -Cseke erdő, -Alsók, Csurgónagymarton HH in H—Bh 960:248.
- var. *rupestris* f. *eglandulosa* Th. Wolf — **G**: Zalalövő K—P.
- f. *normalis* Briq. — **D**: Bázakerettye K.

152. *Potentilla alba* L. (L. 38. ábra) — Száraz tölgyesekben, néha erdei fenyvesekben, irtásréteken, szőlőhegyeken, mint a régi cseres tölgyesek maradványa. **V**: Szentgotthárd Zsidai völgy, Apátistvánfalva! *B in HM*; Rábatótfalu, Máriaújfalu, Szakonyfalu, Kétvölgy *P*; **Ó**: Óriszentpéter *Jáv ex litt*; Szőce, Szalafő, Ispánk, Nagyrákos, Gödörháza *P*; **É**: Misefa *Kov in HA*; Telekes *P*; Gősfá *K*; **D**: Homokkomárom *K—P*; Nagykanizsa: Hétforrás és Alsóvárosi erdő, Obornak, Miklósfá, Fityeháza, Iharosberény *K*; **Z**: Csurgó *Kit l. c. 421 apud H—Bh 960:248*; *HH in H—Bh 960:248*; Órtilos Földvári hegy és Tilosi erdő *K—P*.

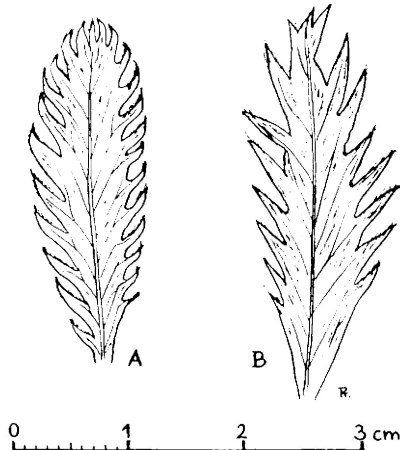
f. obovata Th. Wolf — **D**: Murarátka *K—P*.

f. stenophylla Th. Wolf — **Z**: Órtilos: Visszafolyó patak *K—P*.

f. platyphylla Th. Wolf — **D**: Miklósfá *K*.

153. *Potentilla supina* L. — Nedves, iszapos helyeken, árkokban, legelőkön. **Ó**: Körmened *Borb 887:313*; **É**: Nagykapornak *Wiesb 874:49*; Kehida *Ujv mscpt*; Söjtör *K*; **D**: Nagykanizsa-Sormás *K 949:19*; Homokkomárom *K*; **Z**: Kollátszeg Murapart *Bo 925:38*; Csurgó *HH in H—Bh 960:248*; Órtilos-Zákány Dráva ártér *KM in notis*; Murakeresztúr-Belezná *K*.

var. supina f. elatior Lehm — **É**: Hahót *K*.

35. ábra

Potentilla anserina var. *sericea* f. *Károlyiana* nf. (A)
és f. *exaltata* nf. (B) levélkéi

154. *Potentilla anserina* L. — Mocsárréteken, nedves legelőkön, taposott helyeken is. Vas megyében elég ritka. **V. ó.** *Borb 887:308*; **É**: Kehida *Ujv. mscpt*; Telekes *P*; Zalaszentiván, Nagykapornak, Zalacsány, Nemeshetés, Pötréte, Söjtör *K*; **D**: Korpavár, Obornak, Zalaszentjakab *K*; **Z**: Csurgó *HH in H—Bh 960:248*; Surd *K*.
var. anserina f. stenodonta Borb. — **D**: Szepetnek *K det Borhidi et Isépy*.
var. sericea Hayne *f. Károlyiana* n. f. Borhidi et Isépy — Diagn.: *A typo varietatis sericeae differt foliis arcuato angustidentatis. Exemplum typi in Herb. Musei Hist.-Nat. Hung. Budapestini est.* — A levélfogak mélyen bemetszettek, hosszan hegybe futók, előregörbülők. Egyébként, mint a *var. sericea*. (L. 35. ábra) **D**: Homokkomárom, Nagykanizsa-Sormás *K det Borhidi et Isépy*.
f. exaltata n. f. Borhidi et Isépy—Diagn.: *A typo varietatis sericeae differt foliis remote-angustidentatis.* — A levélfogak távolállóak, igen keskenyek és hosszúak. Exemplum holotypi in Herb. Musei Hist.-Nat. Hung. Budapestini est. (L. 35. ábra) **D**: Nagykanizsa *K det Borhidi et Isépy*.

36. ábra

Potentilla rupestris a Nagykánizsa-Hétforrás melletti irtásréten. (Phot. Károlyi Á.)

155. *Potentilla erecta* (L.) Rauschel — Mocsárréteken, lápréteken, mindenféle mészkérülő erdőkben, fenyvesekben is gyakori. **V:** Felsőszőlőnk! *Bo in notis*; Rábatótfalu, Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Apátistvánfalva, Kétvölgy, Orfalu **P**; **Ö:** Szőce *P—D—G—V 958:42 db felv.-ben szerepel*; Vasszentmihály *J 960:3 sz. tábl*; Körmen, Szalafő! Óriszentpéter! Bajánsenye! *KM in notis*; Magyarszombatfa, Velemér! Szentgyörgyvölgy! *Sz—T felv*; Ispánk! *Ta felv*; Halogy, Nádasd, Daraboshegy, Ivánc Maláka res; Farkasfa, Kondorfa, Nagyrákos, Kerkafalva, Gödörháza, Alsószenterzsébet **P**; **H:** Csipkerek, Oszkó *Ta felv*; Vasvári Szentkút **K**; **G:** Zala-lövő, Németfalu, Csonkahegyhát, Kustánszeg, Ormándlak, Szilvagy, Bárszentmihályfa, Hernyék, Belsőárd, Lentiszombathely, Rédics, Csömödér, Lendvadedes, Várfölde **P**; Kerkabarabás, Lenti-Nova **K**; **É:** Alibánfa! Zalaegerszeg! Bozsok Alsórét, Bocfölde, Bak, Zalaszentmihály, Söjtör-Bak *KM in notis*; Alsó-

- nemesapáti *P*; **D**: Szentmargittfalva *P*; Lisspeszentadorján, Korpavár, Zalaszentjakab, Sormás, Bagola, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Csurgó Sötét erdő *HH in H-Bh* 960:248.
- var. erecta f. densifolia** (Peterm.) Soó — **Z**: Örtilos *K-P*.
f. fissistipula (A. et G.) Soó — **E**: Zalaszentmihály *K*.
var. dacica (Borb.) Beck. — **D**: Fityeháza *K*.
156. *Potentilla reptans* L. — Mocsárréteken, nedves legelőkön, öntéstalajon gyakori. **V**: Szentgotthárd *Borb* 897:538; **Ö**: Körmend-Alsóberkifalu *J* 960:4 sz. tábl; **H**: Vasvár, rábaparti rétek *Bo in notis*; Csipkerek *Ta felv*; **G**: Rám, Gellénháza, Lenti-Nova *K*; **E**: Nagykápornak *Wiesb* 874:49; Kehida *Ujv* 947:95; Misefa *Kov in HA*; Zalaegerszeg, Bocföldre, Sárhida-Bak, Tófej *KM in notis*; Telekes *P*; Egervár, Nemeshetés, Búcsúszentlászló, Söjtör *K*; **D**: Fityeháza *P*; Zalasabár, Újudvar-Gelse, Lisspeszentadorján, Zalaszentjakab, Homokkomárom, Sormás, Sand, Bagola, Semjénháza *K*; **Z**: Csurgó Cseke erdő *HH in H-Bh* 960:248.
var. hirsuta Opiz **f. mollis** Borb. — **D**: Nagykanizsa *K det Borhidi et Isépy*.
var. strictissima (Zimm.) Hay. **f. turfosa** (Dom.) Soó — **D**: Korpavár *K*.
157. *Potentilla adscendens* W. et K. — Cserjésekben, száraz erdei tisztásokon, füves lejtőkön. **Ö**: Halogy, Nádasd, Szalafő *P*; **H**: Vasvár *Borb* 887:310; **G**: Kislegyel *P*; Ormándlak *K-P*; **E**: Nagykápornak! *Wiesb* 874:49 et *Kov in HA*; Búcsúszentlászló, Kiscsatár *K*; **D**: Kiscsece *Borb* 900:418; Zalaszentjakab *Bo* 925:38; Nagykanizsa, Bagola *K*; **Z**: Zákány *Bo* 925:38.
var. adscendens — **E**: Söjtör *K det Borhidi et Isépy*.
var. oligotricha (Borb.) Soó — **D**: Nagyrecse *K det Borhidi et Isépy*.
f. stenomalla (Borb.) Borb. — **Z**: Zákány *K det Borhidi et Isépy*.
var. Sadleri (Rchb.) Borb. — **D**: Nagykanizsa-Nagyrecse *K det Borhidi et Isépy*.
var. laciniosa (M. et K.) Soó. Syn.: *var. polyodonta* Borb. — **E**: Kiscsatár *K det Borhidi et Isépy*; **D**: Börzönce *K det Borhidi et Isépy*; Nagykanizsa *K det A. Péntes, rev Borhidi et Isépy*. **Z**: Zákány *K det Borhidi et Isépy*.
f. fissidens (Borb.) Soó — **E**: Kehida *Ujv mscpt*.
158. *Potentilla argentea* L. — Száraz, füves helyeken, homokos réteken, töltéseken. **V**: Kétvölgy *K-P*; **Ö**: Szőce *P-D-G-V* 958:133 sz. felv; Halogy *P*; **H**: Vasvár *Borb* 897:544; Csipkerek *Ta felv*; **G**: Dobronhegy, Gellénháza, Petrikeresztúr, Szentpéterföldre *K*; **E**: Nagykápornak! *Wiesb* 874:49; Misefa *Kov in HA*; Vasboldogasszony, Egervár, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Zalaapáti, Pötréte, Söjtör *K*; **D**: Zalaszentjakab! *Bo* 925:38; Újudvar-Gelse, Bázakerettye, Zalasárszeg, Muraszemenye, Nagykanizsa, Sand, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Csurgó *HH in H-Bh* 960:248; Örtilos Öregsánchegy *K-P*.
ssp. tenuiloba (Jord.) Jáv. — **Ö**: Szőce *K det A. Péntes rev Borhidi et Isépy*; **E**: Kehida *Ujv mscpt*; **D**: Fityeháza et **Z**: Surd, Zákány *K det Borhidi et Isépy*.
159. *Potentilla impolita* Wahlbg. em. Soó **ssp. impolita** — **G**: Lenti-Csömödér *Jáv ex litt. s. n. P. argentea var. incanescens* Focke; Bagodvitenyéd *K det A. Péntes, rev. Borhidi et Isépy*; **D**: Sormás et Szepetnek *K det Borhidi et Isépy*.
var. impolita f. angustisecta Th. Wolff — **E**: Kehida *Ujv mscpt*.
ssp. magyarica (Borb.) Soó — **D**: Obornak, Nagykanizsa—Nagyrecse et **Z**: Surd *K det Borhidi et Isépy*.
ssp. dissecta (Wallr.) Soó — **D**: Sormás, Szepetnek, Nagykanizsa—Nagyrecse, Bajcsa *K det Borhidi et Isépy*.
160. *Potentilla recta* L. — Száraz tölgyesekben, cserjés, füves lejtőkön, utak mentén csak a homokos löszvidéken. **E**: Gősfá *Borb* 887:312; Nagykápornak *K*; **D**: Miklósfá *K*; Letenye és Becsehely felett *Jáv ex litt*; **Z**: Csurgó Istó *HH in H-Bh* 960:248.
ssp. recta — **D**: Gelse, Nagykanizsa *K det Borhidi et Isépy*.
ssp. obscura (Willd.) H. Rchb. — **D**: Miháld, Miklósfá, Bagola *K det Borhidi et Isépy*.
ssp. leucotricha (Borb.) Jáv. — **E**: Kehida *Ujv. mscpt*.
ssp. laciniosa (Kit.) Soó **var. semilaciniosa** Borb. — **Z**: Iharos *HH in H-Bh* 960:248.

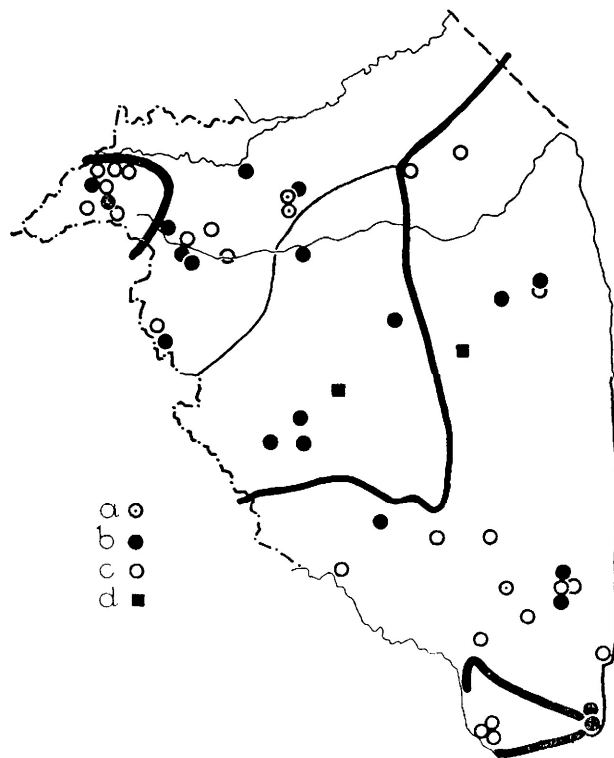
161. *Potentilla heptaphylla* Jusl. Syn.: *P. rubens* (Cr.) Zimm. — Cseres tölgyesekben, fűves lejtőkön, homoki réteken, meszes lösz és homok talajon. **Ö:** Szőce *P—D—G—V* 958:3, 5, 16, 201 és 203 sz. felv; **H:** Vasvár *Borb* 897:544; **G:** Zalalövő *P*; **É:** nemesrádó *Kov in HA*; Kehida *Ujv mscpt*; Csáford, Kallosd, Almásháza *P*; Gősfá, Nagykapornak *K*; **D:** Murarátka-Muraszemenye! *Jáv ex litt*; Korpavár *K—P*; Lovászi, Homokkomárom, Zalasárszeg, Eszteregnye, Nagykanizsa: Alsóvárosi erdő és Hétforrás, Sormás, Sand *K*; **Z:** Csurgó Csicskárdülő *HH in H—Bh* 960:248.
162. *Potentilla arenaria* Borkh. — Száraz tölgyesekben, homoki gyepekben, száraz legelőkön lösz és homok talajon. **Ö:** Nagyrákos *P*; **H:** Vasvár, Oszkó *Borb* 887:308; **É:** Győrvár *Borb* 887:308; Kehida *Ujv mscpt*; Petőhenye *P*; Zalaszentiván, Kisbucsa *K*; **D:** Nagykanizsa-Sormás *K* 949:19; Homokkomárom, Korpavár, Fityeháza *K—P*; **Z:** Csurgó-Papmalom *HH in H—Bh* 960:248; Órtilos *K—P*.
var. trifoliata Koch. — **H:** Vasvár Kőkényesi domb, Oszkó *Borb* 887:308.
var. aestivalis (Schur.) Soó — **D:** Hosszúvölgy *K*.
163. *Potentilla pusilla* Host. — Ritka, a területre nézve új adat. **Z:** Csurgó *HH in H—Bh* 960:248 *apud S* 966:212.
- *Potentilla semiargentea* Borb. (*P. adscendens* × *argentea*) — **D:** Nagykanizsa-Nagyrecse *K det A. Péntes*, **G:** Bagodvitenyéd *K det Borhidi et Isépy*.
164. *Geum urbanum* L. — Bükkösökben, vegyes erdőkben, ligetekben gyakori. **V:** Kétvölgy, Szakonyfalu *P*; **Ö:** Szőce *P—D—G—V* 958:83 és 322 sz. felv; Halogy, Csörötnék, Ivánc Maláka res *P*; **H:** Csipkerek, Oszkó *Ta felv*; **G:** Zalalövő, Mu-

37. ábra
Aremonia agrimonoides az észak-zalai Baki erdő bükköséből. (Phot. Károlyi Á.)

- mor, Várfölde *P*; Hagyarosbörönd, Bagodvitenyéd, Rám, Ormándlak, Gellénháza, Iborfia, Kerkabarabás, Szentpéterföldre *K*; **É**: Kehida! *Ujv mscpt*; Telekes, Kallosd, Alsónemesapáti, Almásháza, Botfa, Bocföldre, Pölöskei erdő, Bak *P*; Nemeshetés *K—P*, Vasboldogasszony, Egervár, Zalaszentiván, Nagypapornak, Búcsúszentlászló, Zalacsány, Nemesszentandrás, Söjtör, Tófej *K*; **D**: Újudvar *P*; Bázakerettye, Korpavár, Obornak *K—P*; Nagyrada, Zalasabar, Lasztonya, Lisszentadorján, Tormafölde, Zalaszentjakab, Zalasárszeg, Nagykanizsa, Pogányszentpéter, Ihárosberény *K*; **Z**: Csurgó *HH in H—Bh* 960:248; Örtilos *K*.
f. hirtum (Wahlbg.) A. et G. — **Z**: Murakeresztúr *K*.
- 165. Filipendula ulmaria** (L.) Maxim. Syn.: *Spiraea Ulmaria* L. — Égerligetekben, láperdők szélén, patakmenti magaskórós növényzetben. **V**: Szentgotthárd *Gáy* 927:206; Apátistvánfalva *KM in notis*; Kétyölgy, Alsószőlők *P*; **Ö**: Szőce *incl. var. nivea* *P—D—G—V* 958:83, 103, 274 és 322 sz. *felv*; Körmend, Bajánsenye *KM in notis*; Ivánc Maláka res., Ispánk, Gödörháza, Szentgyörgyvölgy *P*; **H**: Vasvári Szentkút *K*; **G**: Teskánd, Zalalövő, Mumor, Nova *P*; Kerkabarabás, Szentpéterföldre *K*; **É**: Zalaegerszeg, Sárhida-Bak, Söjtör-Bak *KM in notis*; Alsónemesapáti *P*; Búcsúszentlászló, Pötréte *K*; **D**: Újudvar, Korpavár, Zalasárszeg *K*; **Z**: Csurgó Nagyberek *HH in H—Bh* 960:248; Örtilos! *KM in notis*; Gyékényesi berek *Bo in notis*.
var. ulmaria — **Ö**: Csákánydoroszló *Waisb* 903:98; **É**: Egervár *Borb* 887:313.
var. nivea (Wallr.) Sch. et K. — A vizsgált herbáriumi példányok mind ide tartoznak és így valószínű, hogy a területen ez a változat van jobban elterjedve. **V**: Apátistvánfalva *B in HM*; Szakonyfalu *K—P*; Kétyölgy *P*; **É**: Alsónemesapáti *P*; **D**: Nagykanizsa-Szepetnek *K* 949:19; Tormafölde, Nagykanizsa-Hétforrás, Fityeháza *K*.
- 166. Filipendula vulgaris** Mönch. Számos herbáriumi példány tanúsága szerint területünkön csak a *var. vulgaris* ismeretes. Syn.: *F. hexapetala* Gilib. — Kaszálókon, füves lejtőkön, hegyi réteken. **G**: Ormándlak, Belsőárd *P*; Kerkabarabás *K*; **É**: Nagypapornak *Wiesb* 874:49; Kehida *Ujv mscpt*; Pötréte *K*; **D**: Homokkomárom, Obornak, Nagykanizsa Szentgyörgyvári hegy, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Csurgó *HH in H—Bh* 960:248; Örtilos Szentmihály hegy *K—P*.
- 167. Agrimonia eupatoria** L. — Száraz gyepekben, erdőszéleken, utak mentén eléggé gyakori. **Ö**: Kerkafalva, Velemér *P*; **H**: Csipkerek *Ta felv*; Vasvár *K*; **G**: Páka *HP*; Zalalövő, Kustánszeg *P*; Gellénháza, Lenti-Nova *K*; **É**: Kehida *Ujv mscpt*; Misefa *Kov in HA*; Zalacsány, Nemeshetés, Búcsúszentlászló, Kiscsatár, Nemesszentandrás, Söjtör *K*; **D**: Szentmargitfalva *P*; Lasztonya Homokkomárom, Obornak, Nagykanizsa, Sand, Pogányszentpéter, Fityeháza *K*; **Z**: Csurgó *HH in H—Bh* 960:248; Örtilos *K*.
ssp. grandis (Andrz.) Bornm. — **D**: Magyarszentmiklós, Miháld *K*.
- 168. Aremonia agrimonioides** (L.) DC. (L. 37. és 38. ábra) — Tölgyelegyes bükkösben, ritka. **G**: Nova et **É**: Bak *K—P* 964:45.
- 169. Sanguisorba officinalis** L. — Mocsaras, nedves réteken, kaszálókon nem ritka. **V**: Apátistvánfalva *Gáy* 927:65; *Km in notis*; Máriaújfalu *J* 960:6 sz. *tábl*; Rábatótfalu, Szakonyfalu, Kétyölgy *P*; **Ö**: Szőce *P—D—G—V* 958:98, 120, 145, 212, 245 és 249 sz. *felv*; Körmend-Alsóberkifalu *J* 960:4 sz. *tábl*; Körmend, Szalafő! Őriszentpéter! Bajánsenye *KM in notis*; Nádasd, Csákánydoroszló, Csörötnék, Őrimagyarosd, Ispánk, Kercaszomor, Alsószenterzsébet, Szentgyörgyvölgy *P*; **H**: Vasvár! *Bo in notis*; **G**: Resznek *Gáy* 905:36; Zalalövő, Kustánszeg, Belsőárd *P*; Kerkabarabás, Szentpéterföldre *K*; **É**: Kehida *Ujv* 947:98; Zalaegerszeg, Söjtör-Bak *KM in notis*; Zalaudvarnok, Petőhenye *P*; **D**: Nagykanizsa! *Bo* 925:38; Lasztonya *P*; Tormafölde, Sormás, Fityeháza *K*; **Z**: Csurgó *Kit. l. c. 422 apud et HH in H—Bh* 960:248; Örtilos *K*.
f. auriculata Fock. — **D**: Bagola *K*.
- 170. Sanguisorba minor** Scop. — Homokos réteken, száraz legelőkön, a savanyú talajon hiányzik. **G**: Zalalövő, Kustánszeg, Ormándlak, Hernyék *P*; Gellénháza *K*; **É**: Nagypapornak! *Wiesb* 874:44; Alsónemesapáti *P*; **D**: Muraszemenye, Murarátka *P*; Murarátka *K*; **Z**: Csurgó *HH in H—Bh* 960:248.

38. ábra
A *Comarum palustre* (a),
Potentilla rupestris (b), *Potentilla alba* (c) és az *Agrimonia agrimonioides* (d) elterjedése Délnyugat-Dunántúlon

ssp. minor f. minor — É: Búcsúszentlászló K; D: Nagykanizsa K—P 954:262; Z: Zákány K—P.

f. puberula (Ser.) Gams — É: Gósfá K.

ssp. muricata (Spach.) Briq. *f. stenolopha* (Spach.) A. et G. — G: Dobronhegy K; Z: Órtilos K—P.

171. *Aphanes arvensis* L. Syn.: *Alchemilla arvensis* (L.) Scop. — Szántókon, tarlókon, savanyú agyag- vagy homok talajon, különösen rozsvetésben. V: Szakonyfalu, Kétvölgy K—P 964:45; Ó: Óriszentpéter K—P 954:262; Szőce P—D—G—V 958:87, 133, 135 és 137 sz. felv; Szalafő J 959:101; Halogy, Szőce K—P 964:45; Kondorfa, Dávidháza Bo in notis; Csákánydoroszló P; Kerkafalva K; H: Vasvár Wiesb 874:43 apud Pal 937:119; et Borb 887:313; Gersekarát K—P 964:45; G: Zalalövő, Nagylengyel K—P 954:262; Hagyárosbörönd, Bagodvitenyéd, Petrikeresztúr, Csonkahegyhát K—P 964:45; Dobronhegy, Rám, Ormándlak K; É: Nagykapornak! Wiesb 874:43 apud Pal 937:119; Misefa Kov in HA; Kehida Ujv mscpt; Kisbucsa, Nemeshetés, Nagykapornak K—P 954:262; Vasboldogasszony, Telekes, Búcsúszentlászló, Pölöske K—P 964:45; Gósfá, Pötréte, Söjtör K; D: Komáromváros Bo 925:38 apud Pal 937:119, apud K—P 954:262; Miháld Bo 925:38 apud Pal 937:119; Pogányszentpéter Ujv felv; Zalasabar, Homokkomárom, Bagola K—P 954:262; Korpavár, Zalasárszeg K—P 964:45; Obornak, Sormás, Ihárosberény K; Z: Órtilos K—P 964:45; Zákány K.

172. *Aphanes microcarpa* (Boiss. et Reut.) — Vetés közt, savanyú talajon, ritka. Ó: Óriszentpéter K—P 964:45, det A. Boros.

173. *Alchemilla xanthochlora* Rothm. — Egyetlen ismert hazai lelőhelye V: Szakonyfalu-Kétvölgy K—P 957:198, apud H—J 962:35, apud S 966:254. Det P. Tallós, rev. R. Soó.

174. *Rosa pendulina* L. — V: Felsőszőlők P.
175. *Rosa gallica* L. — Száraz cserjésekben, füves lejtőkön, tövisesekben elég gyakori. V: Rábatótfalu, Szakonyfalu, Kétyölgy, Orfalu, Felsőszőlők P; Ő: Gödörháza Gáy 936:153; Szóce P—D—G—V 958:255 sz. felv; Őriszentpéter! Kondorfa! Jáv in HM; Rábagyarmat Bo in notis; Halogy, Farkasfa, Szalafő, Ispánk, Bajánsenye, Velemér P; Lenti-Csómodér Jáv ex litt; Zalalövő, Bárszentmihályfa, Várfölde P; D: Lovászi Jáv ex litt; Murarátka P; Bagola K; Z: Csurgó Kiserdő HH in H—Bh 960:248.
- ssp. *gallica* var. *haplodonta* Borb. — Zala. Deg. in Jáv 925:547, in S 966:228.
- var. *pumila* (Jacq.) H. Br. — V: Rábafüzes Borb 887:278; Orfalu Ho 944:46; Ő: Kondorfa-Rábagyarmat, Háromház-Farkasfa Ho 944:46; H: Rábahidvég, Oszkó Borb 887:278; É: Bezeréd: Vergalomhegy, Misefa-Tilaji hegyvidék, Nemesapáti, Zalaapáti, Dióskál: Pogányvár Wiesb 879:143; Nemesapáti K det G. Lengyel; D: Nagykanizsa K det G. Lengyel.
- var. *leiophylla* (Borb.) R. Kell. — G: Bagodvitenyéd K det G. Lengyel; D: Bagola K det G. Lengyel; Z: Porrogszentkirály, Őrtilos Bo 925:39; Zákány K det G. Lengyel.
- var. *pannonica* Wiesb. — G: Ozmánbük K det G. Lengyel; É: Nagykapornak: Bükk hegy Wiesb 879:143; D: Nagykanizsa K det G. Lengyel.
- var. *delanata* (Borb.) Deg. — V: Szentgotthárd S 966:229.
- var. *subtomentella* (Borb.) Deg. — Csapi hegyén Borb 900:412.
- ssp. *leiostyla* (Gelmi) Soó var. *Czákiiana* (Bess.) H. Br. — Z: Őrtilos Bo 925:39.
176. *Rosa arvensis* Huds. — Erdei fenyvesekben, gyertyános tölgyesekben, erdőszéleken, cserjés helyeken. V: Alsószőlők P det Jávorka; Szakonyfalu K; Ő: Szóce P—D—G—V 958:5, 14, 16, 90, 274, 281, 315 és 322 sz. felv; É: Csáford P.
- var. *arvensis* — G: Bagodvitenyéd K, det G. Lengyel.
- var. *leiophylla* Borb. — É: Alsónemesapáti K.
177. *Rosa tomentosa* Sm. — Tölgyesekben, ligeterdőkben elég ritka. Ő: Rátót, Bajánsenye Borb 887:287; É: Zalaszentmihály-Nagykapornak Wiesb 874:44; D: Homokomárom K.
- var. *subadenophylla* (Borb.) R. Kell — V: Szakonyfalu K.
- var. *Seringeana* (Godr.) Dum. — Vas, Zala Deg. in Jáv 924:522, in S 966:231.
178. *Rosa micrantha* Sm. — Erdőszélen, cserjésekben szórványosan. Ő: P—D—G—V 958:5, 14, 16, 90, 109, 203, 281 és 315 sz. felv.
- var. *micrantha* (Syn.: var. *nemorosa* Lib.) — G: Bagodvitenyéd K det G. Lengyel; Zalai-dv. Deg. in Jáv 924:555, in S 966:232.
- f. *pleiotricha* Borb. — Zalai-dv. Deg. in Jáv l. c. in Soó l. c.
- var. *permixta* (Dés.) Dum. — Zalai-dv. Deg. l. c., in Soó l. c; D: Nagykanizsa K det G. Lengyel.
- var. *diminuta* (Bor.) H. Br. — Zalai-dv. Soó 966:232.
179. *Rosa rubiginosa* L. Syn.: *R. eglanteria* L. — Cserjésekben, száraz legelőkön. Ő: Bajánsenye Borb 887:286; Rábagyarmat-Kondorfa Bo in notis; G: Zalabaksa Gáy 905:34; É: Nagykapornak Wiesb 874:45; Zalai-dv. Soó 966:233.
- var. *umbellata* (Leers.) Dum. f. *pimpinelloides* Christ. — Ő: Bajánsenye Borb 887:286.
- var. *setocarpa* Borb. et Hol. — G: Ozmánbük K det G. Lengyel.
- var. *apricorum* (Rip.) Christ. — Ő: Bajánsenye Borb 887:287; Szóce K.
- var. *isacantha* Borb. — D: Nagykanizsa-Sormás K—P rev G. Lengyel; Hosszúvölgy K.
- var. *pubera* Ser. — H: Vasvár et É: Győrvar Borb 887:286.
180. *Rosa agrestis* Savi. — Cserjés, tövises helyeken, szórványosan. G: Bagodvitenyéd K; É: Misefa Kov in HA; Z: Gyékényes-Porrogszentkirály Bo 925:39.
- ssp. *agrestis* var. *robusta* Christ. — Zalai-dv. Deg. in Jáv 924:557, in Soó 966:233.
- var. *pubescens* Rapin — É: Alsónemesapáti K det G. Lengyel.
181. *Rosa elliptica* Tausch. — Cserjés, bokros helyeken, ritka. É: Kiskapornak Kov in HA.

- var. Szabói (Borb.) Kell. — Vas-Zalai-dv. *Deg. in Jáv* 924:555, in Soó 966:234; **É**: Misefa *Kov in HA*; Búcsúszentlászló K.
182. *Rosa Jundzillii* Bess. ssp. *Jundzillii* var. *Jundzilliana* Christ. — A kutatott területen új faj. **G**: Kerkabarabás K.
183. *Rosa caryophyllacea* Bess. — Erdőszélen, cserjés, töviskes helyeken. **É**: Misefa *Kov in HA*.
var. *zalana* (Wiesb.) Borb. — **Ó**: Rátót Borb 887:284; **É**: Padár, Bezeréd: Vergalom hegy, Kallósd, Nemesapáti, Almásháza, Zalaegerszeg, Nagykapornak, Kiskapornak, Misefa, Zalaapáti, Esztergály, Zalaszentmárton, Nagyhorváti, Dióskál: Pogányvár *Wiesb* 879:142; Zalai-dv. *Deg. in Jáv* 924:559, in Soó 966:235.
var. *zagrabiensis* (Vuk. et H. Br.) Borb. — **É**: Misefa *Kov in HA*.
184. *Rosa obtusifolia* Desv. var. *tomentella* (Lem.) R. Kell. Syn.: *R. tomentella* Lem. — Erdőszélen, cserjés helyeken, csak Ny-on. **Ó**: Ivánc Borb 887:282.
var. *Waisbeckeriana* (Borb.) Soó — **Ó**: Rátót Borb 887:284; Vasi-dv. Soó 966:235.
185. *Rosa canina* L. — Erdős, cserjés helyeken, erdőszéleken, nem túl gyakori. **V**: Kétyvölgy P; **Ó**: Szőce, Óriszentpéter P; **H**: Csipkerek, Oszkó *Ta felv*; **É**: Nagykapornak *Wiesb* 874:45; Kehida *Ujv mscpt*; Telekes, Zalaszentiván K; **Z**: Csurgó *HH in H—Bh* 960:248.
var. *lutetiana* (Lem.) Baker — **H**: Vasvár Borb 887:281; **É**: Nagykapornak, Zalaszentmárton *Wiesb* 879:142.
var. *Touranginiana* (Dés. et Rip.) Borb. — **D**: Pogányszentpéter K. det G. Lengyel.
var. *senticosa* (Ach.) Christ. — Zalai-dv. *Deg. in Jáv* 924:567, in Soó 966:236; **D**: Nagyrécse K.
var. *fallens* (Dés.) Borb. — **É**: Alsónemesapáti, Nemeshetés K det G. Lengyel.
var. *oxyphylla* (Rip.) Borb. — **D**: Nagyrécse K.
var. *fissidens* Borb. — Zalai-dv. *Deg. l. c.* **É**: Kiscsatár K. det G. Lengyel; **Z**: Órtilos *Bo* 925:39.
var. *Sancti-Marci* Deg. — Vas-Zalai-dv. *Deg. l. c.* in Soó 966:236.
var. *andegavensis* (Bast.) Desp. — **É**: Nagykapornak, Zalaszentmárton *Wiesb* 879:142.
var. *spuria* (Puget) Borb. — Zalai-dv. *Deg. in Jáv* 924:568, in Soó l. c.
var. *frondosa* (Stev.) H. Br. — **É**: Nemeshetés K.
var. *semibiserrata* Borb. — **É**: Gósfá K det G. Lengyel.
186. *Rosa canina* L. ssp. *dumalis* (Bechst.) Hay. Syn.: *R. dumalis* Bechst. — Erdős, cserjés helyeken, legelőkön, útszélen. **Ó**: Rátót, Ivánc, Bajánsenye Borb 887:282; **H**: Oszkó, Katafa Borb 887:282; **G**: Ozmánbük K; **É**: Nagykapornak, Zalaszentmárton *Wiesb* 879:142; *Misefa Kov in HA*; Nemeshetés K; **D**: Nagykanizsa Alsóvárosi erdő K det A. Péntes;
var. *dumalis* — **É**: Söjtör K.
var. *leioclada* (Boullu) Rouy — **É**: Telekes K det G. Lengyel.
var. *calophylla* Christ. — **É**: Nagykapornak, Zalaszentmihály *Wiesb* 879:142.
var. *viridicata* (Puget) H. Br. — Vas-Zalai dv. *Deg. in Jáv.* 924:570, in Soó 966:237.
var. *insignis* Gren. — **H**: Katafa Borb 887:282.
var. *adscita* (Dés.) Borb. — **G**: Ozmánbük, Kerkabarabás K det G. Lengyel; **É**: Zalai-dv. *Deg. in Jáv.* 924:573, in Soó 966:237. Telekes et **D**: Bagola, Pogányszentpéter K det G. Lengyel.
var. *firma* Godet. — **É**: Zalaszentiván, Alsónemesapáti K det G. Lengyel; **D**: Homokkomárom K.
var. *biserrata* (Mérat) Baker. — Zalai-dv. *Deg. in Jáv* 924:573, in Soó 966:237.
var. *glaucina* (Rip.) H. Br. — Gyékényes-Porrogszentkirály *Bo* 925:38.
var. *oreogeton* H. Br. — **Z**: Gyékényes-Porrogszentkirály *Bo* 925:38 *apud H—Bh* 960:248.
var. *verticillacantha* (Mérat.) Baker — **É**: Nagykapornak, Zalaszentmihály *Wiesb* 879:142.

- var. *subsynstylis* (Borb.) R. Kell. — Zalai-dv. *Deg. in Jáv.* 924:574, in Soó 966:238.
- var. *ovifera* (Borb.) Soó — Zalai-dv. *Deg. in Jáv.* 924:575, in Soó 966:238.
- var. *psilogyna* Borb. — D: Nagykanizsa: Hétforrás K.
187. *Rosa dumetorum* Thuill. — Gyertyános tölgyesekben, erdők szélén, legelőkön gyakori. V: Szakonyfalu P; É: Nagykapornak *Wiesb* 879:143; Misefa Kov in HA;.
- var. *platyphylla* (Rau.) Christ. — É: Nagykapornak, Zalaszentmárton *Wiesb* 879:143.
- var. *platyphylloides* (Dés. et Rip.) Borb. — Zalai-dv. *Deg. in Jáv* 924:561, in Soó 966:239.
- var. *semiglabra* (Rip.) Borb. — Vas-Zalai-dv. *Deg. l. c.* in Soó l. c.
- var. *urbica* (Lem.) Baker) — É: Nagykapornak, Zalaszentmárton *Wiesb* 879:143.
- var. *globata* (Dés.) Borb. — Zalai-dv. *Deg. in Jáv* 924:561, in Soó 966:239.
- var. *hirta* H. Br. — Zalai-dv. Soó 966:239.
- var. *trichoneura* (Rip.) Christ. — É: Nagykapornak, Zalaszentmárton *Wiesb* 879:143.
- var. *submitis* (Gren.) H. Br. — Zalai-dv. *Deg. in Jáv.* 924:562, in Soó 966:239. D: Bagola K det G. Lengyel.
- var. *cinerosa* (Dés.) Rouy — Zalai-dv. *Deg. in Jáv* 924:562, in Soó 966:239.
- var. *incerta* (Dés.) Wolley-Dod — É: Alsónemesapáti K det G. Lengyel.
188. *Rosa Afzeliana* Fr. Syn.: *R. vosagiaca* Desp., *R. glauca* Vill. — Cserjésekben, erdőszélén. G: Kustánszeg P; É: Misefa m. erdőszélén és Nagykapornaki erdő Misefa m. Kov in HA.
- ssp. *Afzeliana* var. *Afzeliana* — Zalai-dv. *Deg. in Jáv* 924:576, in Soó 966:241.
- var. *complicata* (Gren.) Sch. et K. — É: In silva Nagykapornaki erdő *vocata cca. pag. Misefa Kov in HA.*
- var. *acutifolia* Borb. — *Deg. in Jáv.* 924:577, in Soó l. c.
- var. *hispido-caballicensis* R. Kell. — É: In pascuis uvidis inter Misefa et Nemesrádó Kov in HA.
- ssp. *subcanina* var. *subcanina* — É: In virgulto Dolaháza prope pag. Misefa Kov in HA, *partim vergens ad var. diodus* R. Kell.
- var. *atroviridis* (Borb.) R. Kell. — Ó: Vasszentmihály Borb 887:282.
189. *Rosa coriifolia* Fr. — Előfordulása az előzőhöz hasonló. É: Misefa—Nagykapornak Kov in HA.
- ssp. *coriifolia* var. *coriifolia* — Zalai-dv. Soó 966:242.
- var. *subbiserrata* Borb. — Ó: Vasszentmihály Borb 887:282.
- var. *frutetorum* (Bess.) Borb. H: Katafa Borb 887:283.
- . *Rosa Polliniana* Spr. (*R. arvensis* × *gallica*) nm. *kalksburgensis* (Wiesb.) R. Kell. — É: Nagykapornak *Deg. in Jáv* 924:546, in Soó 966:229.
- . *Rosa Kosinsciana* Bess. (*R. canina* × *gallica*) nm. *moravica* (Borb.) Soó — Zalai-dv. *Deg. in Jáv* 924:569, in Soó 966:239.
- . *Rosa victoria-hungarorum* Borb. (*R. canina* × *Afzeliana*?) — V: Szentgotthárd *Deg. in Jáv.* 925:569.
190. *Padus avium* Mill. Syn.: *Prunus padus* L. — Ligeterdőkben, patakparti égerekben, nedves, humuszos, iszapos talajon. V: Rábafüzes, Szentgotthárd Borb 887:314; Szentgotthárd Zsidai völgy foto Vajda E. in *Jáv-Csa* 934, apud Ho 944:44; Szakonyfalu, Kétvölgy P; Ó: Rátót Borb 887:314; Gödörháza Gáy 936:153; P—D—G—V 958:103, 274 és 322 sz. felv; Kondorfa, Szalafő *Jáv in HM*; Kercaszomor *Jáv ex litt*; Kondorfa, Óriszentpéter Bo in *notis*; Óriszentpéter, Nagyrákos J ex *litt*; Halogy, Csákánydoroszló, Daraboshegy, Csörötnek, Ivánc Maláka res; Rábagyarmat P; H: Vasvár!, Katafa Borb 887:314; G: Zalatölvő J ex *litt*; Várfölde K—P; Szentpéterfölde K; D: Inke Bo 938:315; Korpavár Zsigárdi erdő, Újudvar K—P; Lasztonya, Homokkomárom, Obornak K; Z: Csurgó Lackói erdő Bh in H—Bh 960:248; Murakeresztúr! Gyurgyánc erdő és a beleznai áll. felé, Örtilos! *Jáv ex litt*.
191. *Cerasus mahaleb* (L.) Mill. Syn.: *Prunus mahaleb* L. — Bokros helyeken, meszes lösztalajon, ritka. Ó: Csörötnek F—B 913:625.
192. *Cerasus fruticosa* (Pall.) Woronow. Syn.: *Prunus fruticosa* Pall., *P. chamaecerasus* Jacq. — Cserjés helyeken, utak mentén, erdőszélén, lösztalajokon, vagy me-

szes homokkőkibúvások erdei fenyvesében, ritka. **V:** Rábafüzes *Borb* 887:314; **Ö:** Kerkafalva **K;** **É:** Csáford **K—P** 954:262; Petőhenye, Nemesapáti **K—P** 964:45; **D:** Lasztonya **K—P** 957:198.

193. *Cerasus avium* (L.) Mnh. **ssp. avium** Syn.: *Prunus avium* L. — Bükkösökben, gyertyános tölgyesekben, elegyes erdőkben gyakori. **V:** Máriaújfalu, Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Kétvölgy **P;** **Ö:** Szóce **P—D—G—V** 958:53, 56, 63, 112, 138, 267, 281 és 315 sz. *felv;* Óriszentpéter! *Jáv in HM;* Velemér!, Szentgyörgyvölgy! *Sz—T felv;* Halogy, Nádasd, Daraboshegy, Ivánc Maláka res. Farkasfa, Kondorfa, Nagyrákos, Bajánsenye, Kerkafalva, Gödörháza **P;** **H:** Csipkerek *Ta felv;* **G:** Zalalövő, Kustánszeg, Kálócfa, Nova, Bárszentmihályfa, Hernyék, Csömödér, Lendvadedes, Várfölde **P;** Ormándlak, Gellénháza, Petrikeresztúr, Kerkabarabás, Gutorfölde **K;** **É:** Nagykapornak! *Kov in HA;* Kehida! *Ujv mscpt;* Telekes, Csáford, Kallosd, Petőhenye, Nemesapáti, Almásháza, Kisbucsa, Nemeshetés, Botfa, Bocfölde, Sárhida, Pölöske, Bak. **P;** Zalaszentiván, Zalacsány, Nemesszentandrás, Söjtör, Tófej **K;** **D:** Zalamerenye! *Jáv ex litt;* Lasztonya, Bázakerettye, Korpavár Zsigárdi erdő, Homokkomárom, Szentmargitfalva, Nagykanizsa Alsóvárosi erdő **K—P;** Lovászi, Újudvar, Lipeszentadorján, Zalasárszeg, Murarátka, Pogányszentpéter **K;** **Z:** Csurgó *HH in H—Bh* 960:248; Murakeresztúr, Zákány Vázsonymajori erdő **K—P.**
194. *Prunus spinosa* L. — Száraz tölgyesekben, gyepükben, utak mentén közönséges. **ssp. spinosa** var. **spinosa** — **G:** Páka et **D:** Tormafölde *Pé* 950:157; Nagykanizsa, Pogányszentpéter **K.**
f. ligustrifolia Beckhaus — **V:** Szakonyfalu **K;** **G:** Kerkabarabás **K.**
f. coetanea Wimm. et Gr. — **H:** Oszkó *Borb* 887:314; **D:** Muraszemenye *K* 949:21, *det Jávorka;* Zalaszentiván, Nagykanizsa **K.**
ssp. fruticans (Weihe) R. et Cam. var. **fruticans** Syn.: var. *macrocarpa* Wallr.) — **D:** Surd *K det Jávorka.*

CRASSULACEAE

195. *Sedum maximum* (L.) Hoffm. **ssp. maximum** — Bokros helyeken, erdőszéleken nem túl gyakori, inkább csak a terület **K-i** felében. **Ö:** Daraboshegy **P;** **H:** Oszkó *Borb* 887:238; **É:** Gósfá *Borb* 887:238; Pölöskei erdő **P;** Zalaszentiván **K;** **D:** Magyarszentmiklós **P;** Korpavár, Iharosberény **K;** **Z:** Órtilos! Csurgó-Papmalom *HH in Bh* 960:248; Zákány **K.**
f. transdanubicum Pénzes — **G:** Dobronhegy *Pé* 955:112.
- . *Sedum hispanicum* Jusl. — Csak temetőkből, sziklakertekben ültetve. **D:** Nagykanizsa-Sormás **K—P** 955:262 törlendő, téves adat.
196. *Sedum reflexum* L. — Mindenfelé ültetik és elvadul. **D:** Nagykanizsa—Gördövény **K.**
197. *Sedum acre* L. — Homoki réteken, töltéseken, száraz, meleg talajon. **H:** Oszkó *Pa* 932:22; **G:** Kerkabarabás **K;** **É:** Kehida *Ujv. mscpt;* Zalaszentmihály **K;** **D:** Nagykanizsa—Gördövény **K;** **Z:** Csurgó *HH in Bh* 960:248.
198. *Sedum sexangulare* L. Syn.: *S. boloniense* Lois. Száraz, füves lejtőkön, homoki réteken, tölgyesekben és erdei fenyvesekben is. **V:** Máriaújfalu *J* 960:1 és 6 sz. *tábl;* Kétvölgy, Szakonyfalu és **Ö:** Szóce **P—D—G—V** 958:5, 201, 245, 249, 203, 331, és 335 sz. *felv;* Bajánsenye *Kov in notis;* Daraboshegy, Ivánc Maláka res. **P;** **H:** Csipkerek *Ta felv;* **G:** Gutorfölde-Ortaháza *Kov in notis;* Kálócfa **P;** Zalalövő, Rám, Lenti-Nova **K;** **É:** Kehida *Ujv mscpt;* Gósfá, Nagykapornak, Pötréte **K;** **D:** Miháld *Bo* 925:38; Korpavár, Homokkomárom **P;** Obornak, Muraszemenye, Nagykanizsa—Gördövény, Fityeháza, Iharosberény **K;** **Z:** Csurgó *HH in Bh* 960:248.
- . *Sempervivum tectorum* L. — Temetőkből, sziklakertekben, háztetőkön ültetve vagy félig elvadulva, adventív. **D:** Nagykanizsa **K.**

SAXIFRAGACEAE

199. *Saxifraga bulbifera* L. — Száraz, homokos legelőkön, irtásréteken. **Ö:** Nádasd **P;** **H:** Vasvár *Borb* 887:239; Jelipusztá Kám határa *Bo in notis;* **G:** Ormándlak, Hernyék **P;** Lenti, Gellénháza **K;** **É:** Zalaudvarnok **P;** Gósfá, Zalaszentiván, Nagykapornak, Búcsúszentlászló **K;** **D:** Nagykanizsa Hétforrás *K* 949:20; Surd

- Toponári F. állatorvos közlése*; Nagykanizsa-Szepetnek P; Bázakerettye, Korparvár, Obornak, Zalasárszeg, Bagola, Fityeháza K; Z: Csurgó HH in Bh 960:248; Órtilos Szt.-Mihály hegy, Vasút oldal, Tilosi erdő K—P.
200. *Saxifraga tridactylites* L. — Száraz, napos lejtőkön, mohos falakon. Ő: Lugosvölgy Kondorfától Ny.-ra Jáv ex litt; É: Zalaegerszeg Jáv ex litt; Zalaszentiván K; D: Bázakerettye K 949:21; Homokkomárom, Nagykanizsa-Sormás K—P; Zalasabar, Hosszúvölgy K; Z: Csurgó HH in Bh 960:248.
201. *Chrysosplenium alternifolium* L. — Ligeterdőkben, leginkább patakparti égeresekben, ritkán lucfenyvesekben, szurdokerdőkben. V: Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Kétvölgy, Felsőszőlőnk P; Ő: Szőce P—D—G—V 958:100 sz. felv; Ivánc J ex litt; Nádasdi rét Pr in notis; H: Mizdói völgy Pr in notis; G: Szentistvánlak, Alsóerdő Lentitől Ny.-ra Jáv ex litt; Bárszentmihályfa P; Hagyárosbörönd Zél patak vgy. Szentpéterfőldé K; É: Telekes P; Nagykapornak, Nemesszentandrás, Söjtör K; D: Lasztonya K; Bázakerettye K 949:21; Maróc HP; Bocska, Újudvar, Tormafőldé, Obornak, Murarátka P; Magyarszentmiklós, Lisperzentadorján, Csörnyefőldé, Nagyréce, Nagykanizsa Alsó városi erdő K; Z: Csurgó HH in Bh 960:248; Zákány! Izidorus patak erdeje Bo in notis; Órtilos K—P; Murakeresztúr a beleznai áll. felé K.
202. *Parnassia palustris* L. — Lápréteken, leginkább tőzeges talajon. Ő: Szőce P—D—G—V 958:120 sz. felv; H: Jelipusztá Kám határa Gáy TTK. LIV k. Pótf. 58; Bo 926:8; É: Petőhenye K—P 954:262; Zalaszentmihály K—P 957:198; Alibánfa K—P 964:45; Zalaegerszeg bozsoki Alsórét Kov in notis; D: Maróc HP et Bázakerettye in K—P 954:262; Sormás Kov-Pr 957:88.

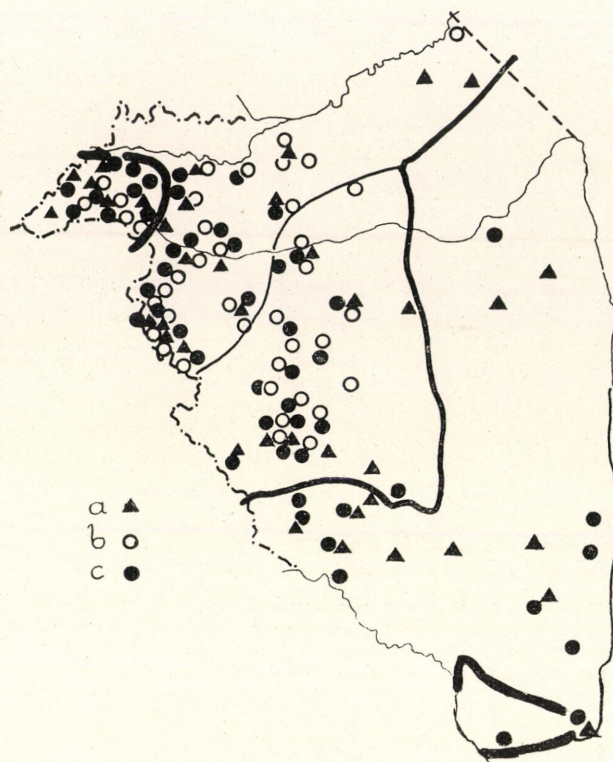
GROSSULARIACEAE

- *Ribes uva-crispa* L. Syn.: *R. grossularia* L. — Mivelik, erdőkben itt-ott, inkább csak elvadulva. G: Szentpéterfőldé K; É: Pölöskei erdő és D: Nagykanizsa Alsó városi erdő K—P.
- *Ribes silvestre* (Lam.) M. et K. Syn.: *R. rubrum* L. — Mivelik és elvadul. Subspontán? Ő: Daraboshegy P; D: Nagykanizsa Virághegy alatt, Homokkomárom Zsigárdi erdő K; Z: Murakeresztúr Gyurgyánc erdő Jáv ex litt.

FABACEAE = PAPILIONACEAE

203. *Lupinus polyphyllus* Lindl. — Mivelik, különösen erdei vadaknak vetik és gyakran elvadul. Z: Gyékényes Lankóci erdő Bo 925:39 apud Bh 960:248; Csurgó HH in Bh 960:248; Zákány Vázsonymajori erdő K—P.
- *Lupinus albus* L. — Nagyban termelik a halgazdaságokban. Magja keserű volta miatt más állatok takarmányozására nem alkalmas, de a ponty nagyon jól értékese. Itt-ott elvadul. D: Fityeháza K.
204. *Genista germanica* L. (L. 39. ábra) — Erdei fenyvesekben, mészkerülő tölgyesekben, erdőszéleken, fenyérekben. V: Kétvölgy! Lujza hegy a hármass határnál Bo in notis; Rábatótfalu, Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Apátistvánfalva, Felsőszőlőnk P; Ő: Óriszentpéter! Jáv ex litt; Rábagyarmat Bo in notis; Velemér Sz—T felv; Nádasd-Órimagyarosd, Daraboshegy, Farkasfa, Kondorfa, Szalafő, Nagyrákos, Kerkafalva, Magyarszombatfa, Gödörháza, Szentgyörgyvölgy P; H: Vasvár Oszkó Borb 887:314; G: Zalalövő, Lenti!, Rédics! Pördefőldé Jáv ex litt; Kustánszeg, Kislengyel, Lentiszombathely, Csömödér P; É: Búcsúszentlászló, Nagykapornak, Bak K; D: Nagykanizsa Alsó városi erdő! Bo 925:39; Dobri Jáv ex litt; Lovászi, Lisperzentadorján, Szentmargitfalva, Nagykanizsa Felső városi erdő P; Lasztonya, Kistolmács, Obornak K; Z: Csurgó HH in Bh 960:248.
205. *Genista sagittalis* L. (L. 39. ábra) — Erdei fenyvesekben, fenyérekben, irtásréteken, erdőszélen főleg savanyú talajon. V: Kétvölgy! Bo in notis; Szakonyfalu, Apátistvánfalva P; Ő: Szőce P—D—G—V 958:20 felv.-ben szerepel; Kerka-Magyarszombatfa! Jáv in HM; Óriszentpéter! Jáv ex litt; Rábagyarmat, Farkasfa! Bajánsenye Bo in notis; Magyarszombatfa! Szentgyörgyvölgy Sz—T felv; Halogy, Nádasd, Daraboshegy, Ivánc, Kondorfa, Szalafő, Ispánk, Nagyrákos, Kercaszomor, Kerkakutas, Gödörháza, Velemér P; Kerkafalva K—P; H: Jelipusztá Kám határa Po 935:11; Bo in notis; G: Zalabaksa Gáy 925:16; Zalalövő! Méhesirsai

39. ábra
A *Genista germanica* (a),
Genista sagittalis (b), *Ge-
nista ovata* ssp. *nervata* (c)
elterjedése Délnyugat-Du-
nántúlon

erdő, Lenti Zajda őrház, Lenti-Csömödér Jáv *ex litt*; Kustánszeg, Kozmadombja, Pórszombat, Hernyék P; Szilvagy, Nova, Lentiszombathely, Bárszentmihályfa, Csömödér K—P; Ozmánbük, Kerkabarabás K.

206. *Genista ovata* W. et K. ssp. *nervata* (Kit.) Jáv. (L. 39. ábra) — Erdei fenyvesekben, cseres tölgyesekben és mészkerülő tölgyesekben, ritkábban gyertyános tölgyesekben, irtásokban, erdőséleken. V: Máriaújfalu, Alsószőlők, Szakonyfalu, Kétvölgy, Orfalu P; Ö: Bajánsenye! Borb 887:315; Gáy 925:15; Gödörháza! Gáy 936:153; Kerka-Magyarszombatfa! Öriszentpéter! Jáv *ex litt*; Szőce P—D—G—V 958:96, 109, 114, 138, 255, 284, 298, 300, 315 és 335 sz. felv; Farkasfa! B in HM; Velemér! Szentgyörgyvölgy! Sz—T felv; Ispánk Ta felv; Csörötnék, Ivánc, Farkasfa, Kondorfa, Szalafő, Nagyrákos, Kerkafalva P; G: Zalabaksa Gáy 925:16; Zalalövő! Lenti Zajda erdő! Rédics! Jáv *ex litt*; Csöde, Kustánszeg, Kálócfa, Vár-földe P; Szilvagy, Bárszentmihályfa, Hernyék, Lentiszombathely, Csömödér K—P; Kerkabarabás, Mumor K; É: Petőhenye P; D: Csapi Borb 900:421; Dobri Jáv *ex litt*; Tormafölde, Szentmargittfalva, Nagykanizsa Alsó városi erdő, Murarátka K—P; Lipeszentadorján, Zalasárszeg, Pogányszentpéter K; Z: Zákány! Csurgónagymarton HH in Bh 960:248; Murakeresztúr, Csurgónagymarton, Csurgó Jáv *ex litt*.

f. *baranyaënsis* Horv. — V: Zsida—Apátistvánfalva—Szakonyfalu, Máriaújfalu—Farkasfa, Orfalu és Ö: Kondorfa—Rábagyarmat, Háromház—Farkasfa Ho 944:46.

f. *latifolia* — D: Tormafölde Vétyem pusztá K.

207. *Genista tinctoria* L. ssp. *tinctoria* — Hegyi réteken, kaszálókon szórványosan. Ö: Rábagyarmat Jáv *ex litt*; H: Vasvár Borb 887:314; D: Nagyréce Borb 900:421.

- ssp. elatior** (Koch) Simk. Syn.: *ssp. elata* (Mönch) A. et G. *G. elata* (Mönch) Wender. — Hegyi réteken, erdőszélen, irtásokban előzőnél gyakoribb. **Ö**: Körmen-d *Borb* 887:315; **Szöce** *P—D—G—V* 958:109, 112, 114, 205, 269, 281, 315 és 334 sz. *felv*; Rábagyarmat, Piharszer *J ex litt*; **H**: Vasvár! — Püspökmolnári, Katafa *Borb* 887:315; **G**: Petrikeresztúr, Lenti-Nova *K*; **É**: Nagykapornak *K*; **D**: Zalaújlak, Nagybakónak, Lispeszentadorján, Tormafölde, Bázakerettye, Csörnyefölde, Obornak, Zalaszentjakab, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Csurgó *Kit* l. c. 421 *apud Bh* 960:248; Zákány *HH in Bh* 960:248.
- var. pubescens** (Láng) Rchb. — Nádasd *Jáv ex litt*; **H**: Katafa *Borb* 887:315; **G**: Zalalövő Méhesirsai erdő *Jáv ex litt*.
- var. latifolia** DC. — **Ö**: Ivánc, **H**: Katafa *Borb* 887:315.
- var. trichocarpa** (Borb.) Soó. Syn.: *var. hungarica* Kern. — **Ö**: Ivánc és **H**: Vasvár, **É**: Gósfa *Borb* 887:315; **D**: Nagykanizsa *K*.
208. **Sarothamnus scoparius** (L.) Wimm. *ssp. scoparius* (L. 40. ábra) — Erdőszéleken, fenyérekben, tisztásokon, legelőkön néhol tömegesen. **V**: Jakabháza *Pr in notis*; **Ö**: Viszák, Óriszentpéter! *Gáy* 927:253; *Gáyer szerint*: „Mit *Calluna*, *Juniperus*, *Betula*, *zweifelloso spontan*.” **Szöce** *P—D—G—V* 958:5, 289 és 291 sz. *felv*; Nádasd! Óriszentpéter *Jáv ex litt*; Rábagyarmat, Kondorfa *Bo in notis*; Körmen-d, Halogy! Ivánc! *Pr in notis*; Daraboshegy, Ispánk *P*; **H**: Jeli puszta Kám határa *Gáy* 927:253; *Po* 935:10; *Bo in notis*; Oszkó *Pa* 932:22; Molnászezsöd *Pr in notis*; **G**: Zalaháshágy, Gellénháza *P*; Hagyárosbörönd *K*; **É**: Telekes *P*; Egervár, Bak *K*; **D**: Nagykanizsa Alsó városi erdő! *Bo* 925:39; Gelse *Gáy* 925:16; Bagolai erdő *K* 949:20; Komárváros *Jáv ex litt*; Bajcsa *P*; Börzönce, Lovászi, Korpavár, Homokkomárom, Obornak, Zalaszentjakab, Nagykanizsa Gördövény, Fityeháza, Pogányszentpéter, Iharosberény *K*; **Z**: Órtilos, Zákány *K—P*.
209. **Cytisus nigricans** L. = **Lembotropis nigricans** Griseb. — Erdei fenyvesekben és mészkerülő tölgyesekben, cserjésekben főleg vágásterületen. **V**: Alsószőlők, Szakonyfalu, Kétvölgy, Orfalu, Felsőszőlők *P*; Szentgotthárd Zsidai völgy *K*; **Ö**: Szalafő! *B in HM*; Farkasfa, Ispánk, Óriszentpéter, Gödörháza, Velemér, Szentgyörgyvölgy *P*; **Szöce** *K—P*; **G**: Rédics *P*; Lenti-Nova *K*; **É**: Kehida *Ujv mscpt*; Pakod, Alibánfa, Petőhenye, Nemesapáti *P*; Kisbucsa *K—P*; Nemeshetés *K*; **D**: Zalamerénye *Jáv ex litt*; Szentmargitfalva *P*; Lovászi, Zalaújlak, Lasztonya, Tormafölde, Eszteregnye, Nagykanizsa Alsó városi erdő, Iharosberény *K*; **Z**: Órtilos! *Bo* 925:39; Csurgó *Kit* l. c. *apud Bh* 960:248; Zákány *HH in Bh* 960:248.
- f. elongatus** Willd. et **f. comosus** G. Beck **Ö**: Csákánydoroszló *Waisb* 908:49.
210. **Cytisus supinus** L. = **Chamaecytisus supinus** Link. Syn.: *C. capitatus* Scop. (L. 41. ábra) — Erdei fenyvesekben és tölgyesekben, erdőszéleken, irtásréteken, cserjés helyeken. **V**: Szentgotthárd-Apátistvánfalva-Szakonyfalu, Orfalu! *Ho* 944:46; Szentgotthárd Zsidai völgy! *B in HM*; Máriaújfalu! — Farkasfa *Bo in notis*; Rábatótfalu, Alsószőlők, Szakonyfalu, Kétvölgy, Felsőszőlők *P*; **Ö**: Kondorfa!-Rábagyarmat, Máriaújfalu-Farkasfa! Háromház-Farkasfa! *Ho* 944:46; **Szöce** *P—D—G—V* 958:53, 203, 291, 293, 298 és 335 sz. *felv*; Rábagyarmat, Kondorfa *Bo in notis*; Óriszentpéter! *Jáv ex litt*; Daraboshegy, Ivánc Maláka res., Nagyrákos, Bajánsenye, Kercaszomor, Kerkafalva, Gödörháza, Szentgyörgyvölgy *P*; **G**: Zalalövő, Németfalu, Szilvagy, Bárszentmihályfa, Hernyék, Rédics, Lendvadedes *P*; Rám, Ormándlak, Kerkabarabás, Lenti-Nova *K*; **É**: Nagykapornak *Wiesb* 874; Petőhenye, Nemesapáti *P*; Kisbucsa, Nemesszentandrás, Nemeshetés, Söjtör *K*; **D**: Zalamerénye *Jáv ex litt*; Szentmargitfalva *P*; Lovászi, Zalaújlak, Nagybakónak, Homokkomárom, Eszteregnye, Bagola, Iharosberény *K*; **Z**: Csurgó *Kit* l. c. *apud Bh* 960:248; *HH in Bh* 960:248; Zákány Vázsonymajori erdő *P*; Órtilos *K*.
- f. semiglaber** Borb. — **É**: Egervár, Gósfa *Borb* 887:315.
- f. biflora** Host — **É**: Csáford *P*.
- ssp. aggregatus** (Schur) Soó — **V**: Alsószőlők *P*; **Ö**: **Szöce** *P—D—G—V* 958:90, 96, 112, 114, 138, 269, 281, 284 és 315 sz. *felv*; **H**: Jelipusztá Kám határa *Bo in notis*; **G**: Rédics *Jáv ex litt*; Petrikeresztúr *K*; **D**: Tormafölde *K—P*; Gelse, Lasztonya, Homokkomárom, Nagykanizsa Alsó városi erdő *K*; **Z**: Órtilos *Bo* 925:39; Murakeresztúr *Jáv ex litt*.

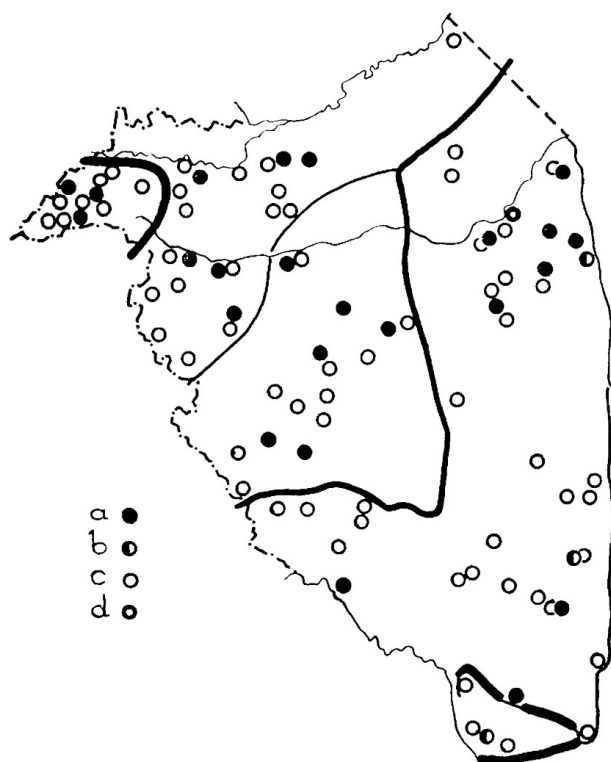

40. ábra
Sarothamnus scoparius Dél-Zalában, Bagola melletti irtásréten. (Phot. Károlyi Á.)

- ssp. pannonicus** (Simk.) Soó — **É**: Nagykapornak **K**; **D**: Nagyrécsa **Borb** 900:421; Nagykanizsa-Sormás **K** 949:19; Obornak **K—P**; Lisspeszentadorján **K**;
211. Cytisus ratisbonensis Schaeffer = **Chamaecytisus ratisbonensis** Rothm. — Száraz erdőszeleken, homoktalajon ritka. **Z**: Csurgónagymarton, Csurgó **HH in Bh** 960:248.

var. glaber (L.) Gams. — Sormás **K**.

var. ratisbonensis f. major Schur — **D**: Sormás **K**. 1950. VIII. 7-én másodvirágzásban volt.

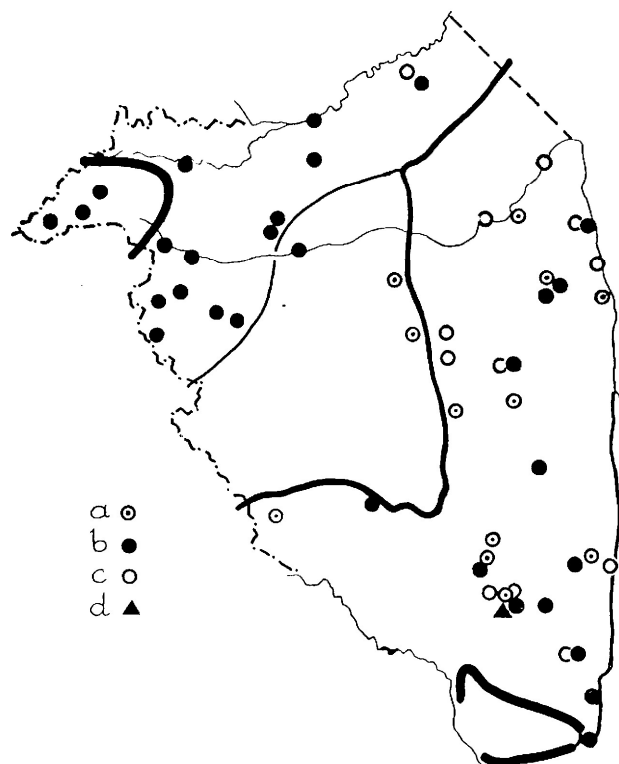
41. ábra
A *Cytisus hirsutus* ssp. *hirsutus* (a), ssp. *leucotrichus* (b), *Cytisus supinus* (c) és *Trigonella monspeliaca* (d) elterjedése Délnyugat-Dunántúlon

- 212. Cytisus hirsutus** L. = **Chamaecytisus hirsutus** Link.
ssp. hirsutus (L. 41. ábra) — Erdei fenyvesekben, száraz tölgyesekben. **V**: Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Kétvölgy **P**; **Ó**: Rábagyarmat, Óriszentpéter! *Jáv ex litt*; Nádasd, Daraboshegy, Nagyrákos **P**; Kerkafalva **K**; **G**: Lenti Zajda erdő, Lenti-Csömödér *Jáv ex litt*; Zalalövő, Kustánszeg **P**; Ormándlak., Szilvagy **K**; **É**: Csáford, Bezeréd, Kallosd **P**; Búcsúszentlászló **K**; **Z**: Surd **K**.
f. seminudus (Borb.) Soó — **É**: Petőhenye **P**; Nagykapornak **K**; **D**: Murarátka, Bagola **K**.
ssp. leucotrichus (Schur) A. et G. — Száraz tölgyesek szélén, cserjésekben. **É**: Kehida *Ujv mscpt*; **D**: Nagyrécsa **Borb** 900:421; *apud K—P* 957:198; **Z**: Órtilos Szentmihály hegy **HH in K—P** 957:198 *apud Bh* 960:248.
213. Ononis spinosa L. **ssp. spinosa** — Nedves és szárazabb réteken is, sovány legelőkön, töviskesekben inkább csak Délen gyakori. **Ó**: Kerca „Elszaporodva” **Zs** 941:25; **G**: Lenti-Nova **K**; **É**: Zalacsány, Söjtör. **K**; **D**: Nagykanizsa-Sormás, Za-

- laszentjakab, Semjénháza, Tormafölde, Pogányszentpéter, Iharosberény K; **Z:** Csurgó Kulupácsi tó *HH in Bh* 960:248.
- var. spinosa** L. — **D:** Palin, Nagykanizsa, Fityeháza K.
f. albiflora Neill. — Nagykanizsa K.
var. mitis L. — **E:** Kisbucsa K; **D:** Magyarszentmiklós K.
f. umbrosa Bubela — **E:** Nagykapornak K.
ssp. austriaca (Beck.) Gams — **E:** Nagykapornak *Wiesb* 874:44.
214. **Ononis arvensis** L. Syn.: *O. hircina* Jacq. — Nedves réteken, iszaptalajon. **H:** Nagymákfa *M* 938:35; **E:** Bak Válicka völgye *Kov in notis*; **D:** Fityeháza K.
215. **Ononis semihircina** Simk. **ssp. semihircina** — Kaszálóréteken, erdei tisztásokon ritka. **E:** Zalakoppány *K—P* 964:45.
ssp. spinosiformis (Simk.) Soó — **E:** Kehida *Ujv* 947:102.
216. **Trigonella monspeliaca** L. (L. 41. ábra) — Füves dombtetőn, száraz homoktalajon. **E:** Kemendollár *K—P* 964:45.
217. **Medicago lupulina** L. — Réteken, legelőkön gyakori. **V:** Máriaújfalu *J* 960:1 sz. tábl; **Ó:** Bajánsenye *Kov in notis*; **G:** Teskánd, Csömödér *P*; **E:** Egervár *Borb* 897:535; Kehida *Ujv* 947:98; Alibánfa *Kov in notis*; Zalaegerszeg *K*; **D:** Pogányszentpéter *Ujv mscpt*; Lasztonya *P*; Zalaszentjakab, Bagola *K*;
var. Willdenowiana Koch. Syn.: *var. glandulosa* M. et K. — **E:** Kehida *Ujv mscpt*; **D:** Nagykanizsa Gördövény *K—P*.
218. **Medicago sativa** L. — Mívelik és gyorsan elvadul. **E:** Kehida *Ujv mscpt*; Kemendollár *P*; Söjtör *K*; **D:** Bagola *K*.
219. **Medicago falcata** L. — Száraz gyepekben, legelőkön, homok- és lösztalajon. **V:** Lapincshíd Szentgotthárd m. *Borb* 897:529; Máriaújfalu *J* 960:1 sz. tábl. **Ó:** Csörötnék *J* 960:2 sz. tábl; Körmend *Kov in notis*; **G:** Gutorfölde *Kov in notis*; **E:** Kehida *Ujv* 947:98; Bocfölde *Kov in notis*; Pakod, Kemendollár, Petőhenye, Kisbucsa *P*; Nemesrádó, Söjtör *K*; **D:** Zalaszentjakab *Bo* 925:39; Korpavár, Nagykanizsa Gördövény *P*; Lasztonya, Tormafölde, Hosszúvölgy, Pogányszentpéter *K*; **Z:** Csurgó Avasmajor *HH in Bh* 960:248.
var. falcata f. procumbens (Bess.) A. et G. — **E:** Kehida *Ujv mscpt*.
var. minor Gaud. Syn.: *var. pseudorostrata* Hausm. — **E:** Kehida *Ujv mscpt*.
220. **Medicago varia** Martyn — Száraz gyepekben, útszélien különösen lösz- és homok talajon. **E:** Kehida *Ujv mscpt*; Kemendollár *P*; Nemesrádó *K*; **D:** Homokkomárom *K*.
221. **Medicago prostrata** Jacq. — Löszfalakon, ritka. **E:** Kehida *Ujv mscpt*.
222. **Medicago minima** (L.) Grufbg. (L. 42. ábra) — Száraz gyepekben lösz- és futóhomok talajon. **D:** Dobronhegy *P*; **G:** Gellénháza *K*; **E:** Kemendollár *P*; Nagykapornak, Zalacsány, Pötréte, Söjtör *K*; **D:** Nagykanizsától Ny.-ra *Jáv ex litt*; Lovászi, Korpavár, Zalasárszeg *K*.
var. mollissima (Roth) Koch — **D:** Homokkomárom *P*; Hosszúvölgy, Nagykanizsa Gördövény *K*.
var. longiseta Ser. in DC. — **D:** Fityeháza *K*.
223. **Melilotus altissimus** Thuill. **ssp. macrorrhizus** (W. et K.) R. et F. **var. macrorrhizus** — Nedves réteken ritka. **E:** Búcsúszentlászló *K*; **D:** Nagykanizsa-Gördövény *K*.
var. paluster (W. et K.) R. et F. — **E:** Egervár *Borb* 897:535.
subvar. perfrondosus Borb. — **E:** Nedves réteken Egervár m. *Borb* 887:317.
224. **Melilotus officinalis** (L.) Lam. — Parlagokon, utak mentén száraz, homokos, kavicsos talajon. **E:** Nagykapornak *Wiesb* 874:45; Kehida *Ujv mscpt*; Búcsúszentlászló, Kiscsatár, Pötréte, Söjtör *K*; **D:** Újudvar, Zalaszentjakab, Miklósfa *K*; **Z:** Csurgó *HH in Bh* 960:248.
var. officinalis — **E:** Nemesrádó, Zalaszentmihály *K*; **D:** Nagykanizsa, Fityeháza *K*.
225. **Melilotus albus** Desr. in Lam. — Töltéseken, parlagokon, nedves réteken is. **Ó:** Szalafő *P*; **E:** Nagykapornak *Wiesb* 874:45; Kehida *Ujv mscpt*; Misefa *Ko in HA*; Pakod, Petőhenye, Nemesapáti *P*; **D:** Homokkomárom, Nagykanizsa Gördövény, Fityeháza *K*; **Z:** Csurgó *HH in Bh* 960:248.

226. *Trifolium campestre* Schreb. Syn: *T. procumbens* L. p. p. — Nedves kaszálókon, nyirkos legelőkön gyakori. **V**: Máriaújfalu *J* 960:1 és 6 sz. tábl; Jakabháza *J* 960:2 sz. tábl; Kétyvölgy **K**; **Ö**: Rátót Borb 897:526; Csörötnék *J* 960:2 sz. tábl; *Bo in notis*; Alsórönök *J* 960:6 sz. tábl; Körmend *Bo in notis*; **H**: Vasvár Borb 897:544; **G**: Rám, Lenti-Nova **K**; **É**: Vöckönd-Nemesapáti! Nagykapornak *Wiesb* 874:46; Kehida *Ujv mscpt*; Zalaegerszeg és Bozsoki Alsórét *Kov in notis*; Telekes **P**; **D**: Miháld *Bo* 925:39; Lovászi, Tormafölde, Kistolmács, Eszteregnye, Nagykanizsa Gördövény, Bagola, Iharosberény **K**; **Z**: Órtilos, Gyékényes *Bo* 925:39; Csurgó *HH in Bh* 960:248; Csurgónagymarton *Jáv ex litt*.
var. minus (Koch) Greml. Syn: *T. agrarium* L. **var. pseudoprocumbens** (Gmel.) A. et G. — **V**: Szentgotthárd et **Ö**: Csákánydoroszló, Ivánc, Bajánsenye Borb 887:318.
var. campestre f. longipes (Borb.) Soó — **V**: Szentgotthárd, **Ö**: Körmend et **H**: Katafa Borb 887:318.
227. *Trifolium aureum* Poll. Syn: *T. strepens* Cr. *T. agrarium* L. em. Schreb. — Erdőszéleken, irtásokban sovány, laza talajon szórványosan. **D**: Nagyrécse Borb 900:424; Letenye *O in HA*; Tormafölde, Kiscsehi; Nagykanizsa Gördövény, Pogányszentpéter **K**; **Z**: Surd **K**.
228. *Trifolium patens* Schreb. (L. 42. ábra) — Nedves réteken, kaszálókon gyakran tömegesen, fációskepző. **V**: Felsőszölnök *Bo* 949:32; Szakonyfalu, Kétyvölgy **P**; **Ö**: Gödörháza *Gáy* 936:148; Körmend, Ramócsa *Bo* 949:32; Szőce *P—D—G—V* 958:212, 245, 249, 260, 328 és 330 sz. felv; Óriszentpéter! *J ex litt*; Óriszentpéter, Bajánsenye *Kov in notis*; Nádasd, Kerkafalva *Bo in notis*; Csörötnék, Óriszentpéter-Szalafő, Kercaszomor **P**; **H**: Vasvár **K**; **G**: Zalalövő! *Jáv ex litt*; *Bo in no*

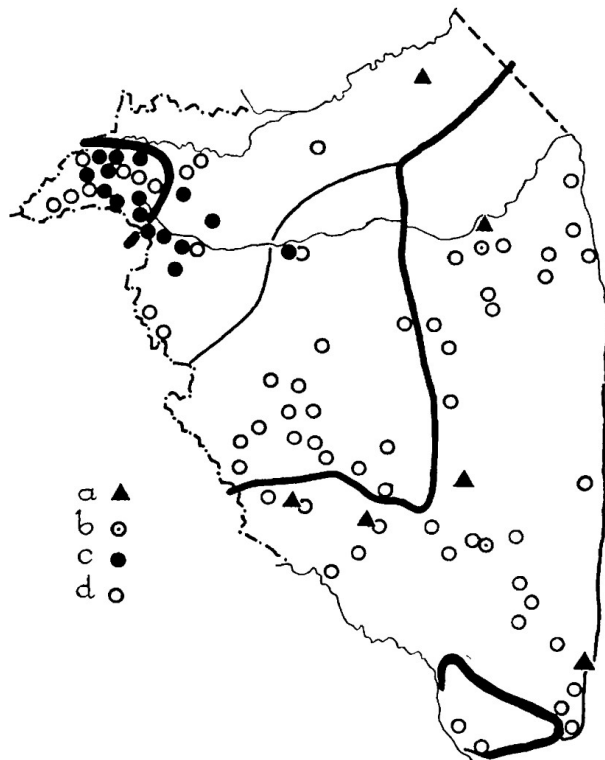
42. ábra
A *Medicago minima* (a),
Trifolium patens (b), *Trifo-*
lium fragiferum (c) és *Tri-*
folium striatum (d) elterje-
dése Délnyugat-Dunántúlon

- tis; Zalabaksa Jáv ex litt; É: Nagypapornak Wiesb 874:45; Misefa Ko in HA; Zalaszentmihály Kov in notis; Zalakoppány P; D: Nagyrécse, Iharos Bo 925:39; Gelse Gáy 925:16; Lasztonya P; Obornak, Palin, Nagykanizsa Gördövény és Hétforrás, Pogányszentpéter K; Z: Csurgó HH in Bh 960:248.
229. *Trifolium dubium* Sibth. ssp. *dubium* — Hegyi réteken, kaszálókön. V: Szakonyfalu P; Ó: Szőce P—D—G—V 958:133 sz. felv; Magyarszombatfa P; G: Rédcis Jáv ex litt; Zalalövő P; Ormándlak, Gellénháza, Iborfia K; É: Kehida Ujv mscpt; Alsónemesapáti P; Zalaegerszeg, Nagypapornak, Nemesetés K; D: Miháld Bo 925:39; Zalasabar, Zalasárszeg, Zalaszentjakab, Nagykanizsa Hétforrás, Sormás, Sand, Pogányszentpéter K; Z: Órtilos! Bo 925:39; Belezna, Surd Toponári F. állatorvos közlése.
230. *Trifolium montanum* L. var. *montanum* — Hegyi réteken, erdőszéleken homokos és lösz talajon. V: Szakonyfalu P; Ó: Ispánk, Nagyrákos P; G: Petrikeresztúr, Kerkabarabás, Lenti-Nova K; É: Nagypapornak! Wiesb 874:45; Alsónemesapáti, Pölöskei erdő P; Kisbucsa, Nemesetés, Búcsúszentlászló, Söjtör K; D: Nagyrécse Borb 900:424; Nemespátró HH in Bh 960:248; Nagykanizsa-Gördövény K; Z: Csurgó Kit. l. c. apud Bh 960:248; Csurgó Csicskárduló HH in Bh 960:248.
231. *Trifolium hybridum* L. ssp. *hybridum* — Mocsaras réteken, nedves kaszálókön. V: Szakonyfalu P; Ó: Körmend-Alsóberkifalu J 960:4 sz. tábl; Rátót J 960:5 sz. tábl; Körmend Bajánsenye Kov in notis; Szőce P; H: Vasvár K; G: Zalalövő P; Dobronhegy, Ormándlak, Gellénháza, Iborfia, Petrikeresztúr K; É: Vöckönd-Nemesapáti Wiesb 874:46; Kehida Ujv 947:95; Sárhida-Bak Kov in notis; Telekes P; Söjtör K; D: Letenye O in HA; Pogányszentpéter Ujv felv; Lovászi, Lisperzentadorján, Tormafölde, Bázakerettye, Obornak, Zalasárszeg, Palin, Zalaszentjakab, Nagykanizsa K; Z: Csurgó Nagyberek HH in Bh 960:248.
232. *Trifolium repens* L. ssp. *repens* — Kaszáló réteken, nedves legelőkön mindenfelé gyakori. V: Jakabháza J 960:2 sz. tábl; Máriaújfalu J 960:1, 5 és 6 sz. tábl; Szakonyfalu P; Ó: Szőce P—D—G—V 958:85, 137 és 247 sz. felv; Körmend-Alsóberkifalu J 960:4 ill. 5 sz. tábl; Körmend, Bajánsenye Kov in notis; G: Gutorföle Kov in notis; Rám, Kerkabarabás K; É: Kehida Ujv 947:95; Bocföle, Zalaszentmihály Kov in notis; Pakod, Telekes P; Alsónemesapáti, Nagypapornak K; D: Pogányszentpéter Ujv felv; Lovászi, Bázakerettye, Obornak, Nagykanizsa, Sand, Fityeháza, Iharosberény K; Z: Csurgó HH in Bh 960:248; Órtilos P; Surd K.
- f. *teratologica* zöld, ellevelesedett virágokkal G: Ormándlak és D: Lovászi L.
233. *Trifolium fragiferum* L. (L. 42. ábra) — Mocsaras réteken, legelőkön gyakori. H: A vasvári Szentkút alatt K; É: Kehida Ujv mscpt; Zalaegerszeg-Sárhida-Bak Kov in notis; Pakod, Zalaszentiván, Zalakoppány P; Zalaszentmihály K; D: Nagykanizsa-Sormás K 949:19; Zalaszentjakab, Pogányszentpéter K.
- ssp. *fragiferum* — D: Sormás K.
- f. *majus* R. et F. — É: Kehida Ujv mscpt.
234. *Trifolium medium* Grufbg. ssp. *medium* — Gyertyános tölgyesekben, irtásréteken, erdőszéleken. Ó: Rátót Borb 897:526; Ispánk, Óriszentpéter P; É: Kehida Ujv mscpt; Gősa, Söjtör K; D: Gelse, Lovászi, Lisperzentadorján, Tormafölde, Nagykanizsa Alsó- és Felső városi erdők, Szentgyörgyvári hegy, Sand, Pogányszentpéter, Iharosberény K; Z: Csurgónagymarton, Csurgó HH in Bh 960:248.
- var. *ericalycinum* Hausskn. — É: Kehida Ujv mscpt.
235. *Trifolium alpestre* L. var. *alpestre* — Erdős, bokros helyeken szálanként. V: Szakonyfalu-Kétvölgy P; Ó: Gödörháza P; H: Csipkerek Ta felv; G: Lenti-Nova K; D: Nemespátró HH in Bh 960:248; Lisperzentadorján, Bázakerettye, Obornak, Zalaszentjakab K; Z: Csurgó Kit. l. c. apud Bh 960:248; HH in Bh 960:248.
236. *Trifolium rubens* L. var. *rubens* — Hegyi réteken szórványosan. V: Szakonyfalu P; Ó: Ispánk P; É: Gősa Borb 887:317; D: Oltárc, Obornak K;
237. *Trifolium ochroleucon* Huds. — Száraz tölgyesekben és irtásréteken. Ó: Szőce P; G: Zalalövő, Kustánszeg, Ormándlak P; Nova K; É: Nagypapornak Wiesb 874:45; Kiskapornak Ko in HA; Kehida Ujv mscpt; Csáford P; D: Lovászi, Lasztonya, Lisperzentadorján, Oltárc, Nagykanizsa Alsó városi erdő K; Z: Csurgónagymarton Jáv ex litt.

238. *Trifolium incarnatum* L. var. *incarnatum* — Utak mentén, vetések közt elvadulva. **Ö**: Dávidháza *J ex litt*; **H**: Nagymákfa *M* 938:34; Vasvár *K*; **G**: Dobronhegy, Ormándlak *K*; **É**: Zalaszentiván *Ko in HA*; Nagykapornak, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Zalaapáti, Pötréte *K*; **D**: Zalasárszeg, Nagykanizsa, Sormás *K*; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:248.
var. *Molineri* (Balb.) DC. — **H**: Katafa *Kov-Pr* 957:88.
239. *Trifolium pratense* L. — Kaszáló réteken, legelőkön mindenfelé gyakori. Sok helyen kultúrából elvadulva.
ssp. *pratense* var. *pratense* f. *pedunculatum* Sér. — **Z**: Gyékényes *Bo* 925:39.
m. *parviflorum* Bab. — **Z**: Zákány Látóhegy *Bo* 925:39.
l. *albiflorum* Pluskal — **É**: Kehida *Ujv mscpt*; **D**: Bázakerettye?, Nagykanizsa *K*.
ssp. *sativum* var. *sativum* — **D**: Lisspeszentadorján *K*.
l. *leucanthum* Soó — **D**: Eszteregnye *K*.
240. *Trifolium arvense* L. ssp. *arvense* — Száraz legelőkön, irtásréteken, homoki gyepekben. **V**: Apátistvánfalva *B in HM*; **Ö**: Szőce *P—D—G—V* 958:133 sz. *felv*; Óriszentpéter *P*; **G**: Zalalövő *P*; Rám, Kerkabarabás, Lenti-Nova *K*; **É**: Misefa *Ko in HA*; *Ujv mscpt*; **D**: Nagyrécsa *Borb* 900:424; Pogányszentpéter! *Ujv felv*; Obornak *P*; Tormafölde, Korpavár, Zalaszentjakab *K*; **Z**: Csurgó Sötét erdő *HH in Bh* 960:248.
var. *arvense* R. et F. — **D**: Bázakerettye, Hosszúvölgy, Homokkomárom, Nagykanizsa Gördövény, Fityeháza *K*; **Z**: Órtilos *K*.
var. *strictius* M. et K. — **G**: Gellénháza *K*; **D**: Gelse *K*.
241. *Trifolium striatum* L. var. *striatum* (L. 42. ábra) — Sovány, homokos legelőn ritka. **D**: Nagykanizsa-Szeptenek *K—P* 955:262.
242. *Anthyllis vulneraria* L. ssp. *vulneraria* — Utak mellett, száraz hegyi réteken, lösz és homok talajon, mivelik is és elvadul. **Ö**: Szőce *P—D—G—V* 958:85, 135 és 137 sz. *felv*; Óriszentpéter! *Jáv ex litt*; Magyarszombatfa *P*; **H**: Jelipusza Kám határa *Bo in notis*; **G**: Zalalövő *P*; Bagodvitenyéd, Lenti-Nova *K*; **É**: Misefa *Ko in HA*; Kehida *Ujv mscpt*; Petőhenye *P*; Zalaegerszeg *K*; **D**: Lisspeszentadorján, Nagykanizsa Sánc *K*; **Z**: Belezna, Zákány *K*.
var. *pseudovulneraria* Sag. — **D**: Borsfa *K*.
ssp. *polyphylla* (Kit.) Nyman = *A. macrocephala* Wender. — Száraz gyepekben lösz és futóhomok talajon. **É**: Gősfá *Borb* 887:316; Kehida *Ujv mscpt*; Pakod, Petőhenye *P*; **D**: Murarátka a szemenei hegy felé *Jáv ex litt*; Nagykanizsa Gördövény *K*; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:248.
var. *macrocephala* — **É**: Nagykapornak *K*; **D**: Murarátka, Homokkomárom *K*.
var. *Schiwereckii* (Ser.) Soó — **G**: Ormándlak, Petrikeresztur *K*.
var. *leiotricha* (Borb.) Soó — **É**: Kisbucsa *K*; **Z**: Órtilos *K—P*.
243. *Dorycnium germanicum* (Gremli) Rikli. Syn: *D. sericeum* (Kov.) Borb. (L. 43. ábra) — Száraz gyepekben, főleg meszes lösz talajon. **H**: Vasvár *Gáy mscpt*; **É**: Zalaszentiván *K—P* 964:46; **D**: Börzönce, Bázakerettye *K—P* 957:198; Tormafölde, Iharosberény *K*.
244. *Dorycnium herbaceum* Vill. — Irtásréteken, erdőszéleken, főleg lösztalajon. **Ö**: Szalafő *P*; **É**: Gősfá *Borb* 887:318; Misefa, Orbányosfa *Ko in HA*; Kehida *Ujv mscpt*; Nagykapornak *K*; **D**: Zalamerénye *Jáv ex litt*; Szentmargittfalva *P*; Bagola *K*; **Z**: Csurgónagymarton *HH in Bh* 960:248.
245. *Tetragonolobus maritimus* (L.) Roth. Syn: *Lotus siliquosus* L. — Nedves réteken, ritka. **G**: Bagodvitenyéd *K—P* 957:198.
246. *Lotus corniculatus* L. — Nedves réteken, kaszálókon gyakori. **V**: Jakabháza *J* 960:2 sz. *tábl*; Máriaujfalu *J* 960:1 és 6 sz. *tábl*; Szakonyfalu, Kétvölgy *P*; **Ö**: Gödörháza *Gáy* 936:148; Szőce *P—D—G—V* 958:335 sz. *felv*; Óriszentpéter! *Jáv ex litt*, *Kov in notis*; Csörötnek *J* 960:2 sz. *tábl*; Felsőrönök, Körmend-Alsóberkifalu *J* 960:4 sz. *tábl*; Alsórönök *J* 960:6 sz. *tábl*; Körmend, Szalafő! Bajánsenye! *Kov in notis*; Kondorfa *P*; Dobronhegy, Rám, Gellénháza, Iborfia, Kerkabarabás, Máhomfa *K*; **É**: Kehida *Ujv* 947:95; Alibánfa, Bozsok Alsórét, Zalaegerszeg, Boc-

- földe, Zalaszentmihály, Söjtör-Bak, Tófej *Kov in notis*; Telekes *P*; Egervár, Pötréte *K*; **D**: Tormafölde, Zalaszentjakab, Sand, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:248; Órtilos *K—P*.
- ssp. corniculatus var. corniculatus** — **D**: Homokkomárom, Sormás *K*.
f. arvensis Schkuhr) Sér. — **E**: Kehida *Ujv mscpt*.
var. dabasensis Borsos — **D**: Nagykanizsa Gördövény *K*.
ssp. hirsutus (Koch) Rothm. — **G**: Zalalövőtől D-re *P*; **E**: Gősfá *Borb* 887:318.
247. **Lotus tenuis** W. et K. Syn: *L. corniculatus ssp. tenuifolius* (L.) Hartm. — Mocsaras réteken, nedves legelőkön. **H**: Vasvár! *Borb* 887:318; **E**: Egervár *Borb* 897:538; Kehida *Ujv* 947:95; **D**: Palin *K*; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:248.
var. macrodon Borsos — **E**: Alibánfa *K*; **D**: Komárom, Nagykanizsa Gördövény *K*.
- *Amorpha fruticosa* L. — Kerítésekbe ültetik, itt-ott elvadul. **H**: Molnaszecsődi rét *Pr in notis*; **E**: Zalaszentmihály *K*.
248. **Galega officinalis** L. — Nedves, mocsaras helyeken, árkok szélén. **H**: Vasvár *Gáy mscpt*; **E**: Vöckönd-Nemesapáti, Nagykapornak *Wiesb* 874:46; Egervár, Győrvár *Borb* 887:318; Zalaszentiván *P*; Zalaszentmihály, Hahót *K*; **D**: Tormafölde, Szentmargitfalva *K—P*; Gelse, Lovászi, Zalaszentjakab, Nagyréce, Nagykanizsa Sác *K*; **Z**: Csurgó Kiserdő *HH in Bh* 960:248; Murakeresztúr Gyurgyánc erdő *Jáv ex litt*; Surd *K*.
f. alba Alef. — **D**: Fityeháza *K*.
249. **Robinia pseudo-acacia** L. — Mindenfelé ültetik és elvadul, meghonosodott.
250. **Astragalus glycyphyllos** L. var. *glycyphyllos* — Gyertyános tölgyesekben, vágásterületeken gyakori. **Ó**: Szőce *P*; **H**: Vasvár *K*; **G**: Zalalövőtől D-re *P*; Ormándlak, Gellénháza *K*; **E**: Nagykapornak *Wiesb* 874:47; Kehida *Ujv mscpt*; Bocfölde, Pölöskei erdő *P*; Kisbucsa, Nemeshegy, Nemesszentandrás, Pötréte, Söjtör *K*; **D**: Zalamerénye Kisküti völgy *Jáv ex litt*; Bázakerettye, Obornak, Nagykanizsa Alsó városi erdő *P*; Lovászi, Lisperzentadorján, Tormafölde, Korpavár, Homokkomárom, Zalasárszeg, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Csurgó Cseke erdő *HH in Bh* 960:248; Órtilos Vasút oldal *K*.
251. **Astragalus cicer** L. — Erdőszélen, utak mentén, irtásréteken, főleg lösztalajon, nem gyakori. **E**: Kehida *Ujv mscpt*; Kemendollár mellett sok *K—P*; Nagykapornak, Rádó *K*; **D**: Nagykanizsa *K*; **Z**: Órtilos erdő *K—P*.
252. **Coronilla varia** L. — Erdőszéleken, irtásréteken leginkább száraz lösz- és homok talajon. **G**: Rám, Ormándlak *K*; **E**: Kehida *Ujv* 947:100; Pakod, Petőhenye, Nemesapáti *P*; Csatár, Rádó, Pötréte *K*; **D**: Murarátka *P*; Tormafölde, Obornak, Zalaszentjakab, Eszteregnye, Nagykanizsa Alsó városi erdő és Gördövény, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:248.
f. monticola Waisb. — **Ó**: Csákánydoroszló *Waisb* 908:49 *leg. Piers*.
253. **Onobrychis viciifolia** Scop. — A területen nem termelik és nem is gyakori. Száraz réteken, töltéseken lösz és homok talajon. **H**: Nagymákfa *M* 938:34; **Z**: Csurgó-Gyékényes *HH in Bh* 960:248.
var. viciifolia — **E**: Zalaszentiván *K*; **D**: Hosszúvölgy *K*.
var. pallens (Láng) Beck — **E**: Zalaszentmihály *K*.
254. **Onobrychis arenaria** (Kit.) Ser. **ssp. arenaria** (L. 43. ábra) — Száraz gyepekben, homoktalajon. **E**: Petőhenye *K—P* 964:46; **D**: Homokkomárom *K in S—J* 951:343.
var. austriaca Beck — **E**: Alibánfa *K—P* 964:46; Nagykapornak, Kisbucsa *K*.
255. **Vicia hirsuta** (L.) Gray. — Száraz réteken, irtásokban, erdőszélen csak a meszes talajú területen. **E**: Nagykapornak! *Wiesb* 874:47; Kehida *Ujv* 947:100; Egervár, Alsónemesapáti, Búcsúszentlászló *K*; **D**: Lovászi, Lisperzentadorján, Korpavár, Kistolmács, Obornak, Zalaszentjakab, Nagykanizsa, Bajcsa, Fityeháza, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:248; Belezna *Toponári F. állatorvos közlése*; Órtilos *K*.
256. **Vicia tetrasperma** (L.) Mnch. **var. tetrasperma** — Tölgyesekben, cserjésekben, irtásréteken, agyag és homokos agyag talajon. **Ó**: Szőce *P—D—G—V* 958:85, 87 és

43. ábra

A *Dorycnium germanicum* (a), *Onobrychis arenaria* (b), *Dapne cneorum* ssp. *arbusculoides* (c) és *Daphne mezereum* (d) elterjedése Dél-nyugat-Dunántúlon.

- 133sz. felv; **G**: Dobronhegy, Nagylengyel, Ormándlak, Iborfia K; **É**: Kehida *Ujv mscpt*; Pötréte, Söjtör K; **D**: Nagyréce *Borb* 900:425; Nagykanizsa, Bagola, Pogányszentpéter K; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:248; Órtilos Vasút oldal és Tilosi erdő P.
- *Vicia tenuissima* (M. B.) Sch. et Th. — **É**: Nagykapornak *Wiesb* 874:47 sub *V. tetrasperma* var. *gracilis* (Lois.) A. et G. — Mai előfordulása bizonyításra szorul.
257. *Vicia pisiformis* L. — Bükkösökben, gyertyános tölgyesekben, erdőszéleken a meszes talajú területen. **É**: Győrvár, Egervár *Borb* 887:319; Kehida *Ujv mscpt*; Nagykapornak K; **D**: Zalamerénye *Jáv ex litt*; Bázakerettye, Obornak, Murarátka-Muraszemenye P; Lovászi, Tormafölde, Hosszúvölgy, Korpavár, Homokkomárom, Eszteregnye K; **Z**: Órtilos *Bo* 925:39; Zákány K 949:20 *apud Bh* 960:248.
258. *Vicia dumetorum* L. — Erdőszéleken, cserjésekben, laza, humuszos talajon. **Ó**: Ivánc *Borb* 887:319; **H**: Vasvár K; **É**: Nagykapornak K; **D**: Lovászi, Obornak P; Lispeszentadorján, Tormafölde, Homokkomárom, Ihárosberény K; **Z**: Órtilos *Bo* 925:39; Zákány Vasút oldal K 949:20; *apud Bh* 960:248; Csurgó Sötét erdő *HH in Bh* 960:248.
259. *Vicia cassubica* L. — Erdei fenyvesekben, száraz tölgyesekben, erdőszéleken, kavics, agyag vagy homoktalajon. **V**: Rábatótfalu, Szakonyfalu-Kétyölgy P; **Ó**: Dávidháza-Kerka *Jáv ex litt*; **G**: Gellénháza K; **É**: Nagykapornak *Wiesb* 874:47; Gősfá hegyén *Borb* 887:319; Kehida *Ujv mscpt*; **D**: Tormafölde P; Gelse Nagykanizsa Felső városi erdő, Ihárosberény K.
260. *Vicia silvatica* L. — Bükkösökben igen ritka. **G**: Rédics és Alsólendva közt a jugoszláv határ mentén *Jáv ex litt*, **D**: Nagykanizsa *S* 966:352 nyilván téves adat, törölendő.

261. *Vicia villosa* Roth ssp. *villosa* — Száraz gyepekben, vetések közt, parlagokon. **H**: Vasvár *Borb* 897:544; **G**: Ozmánbük **K**; **É**: Kehida *Ujv mscpt*; Nagykapornak **K**; **D**: Tormafölde, Zalasárszeg, Nagykanizsa, Miklósfá **K**; **Z**: Csurgó Pápmalom *HH in Bh* 960:248.
 ssp. *pseudovillosa* (Schur) J. Murr. Syn: *V. dasycarpa* Ten. ssp. *pseudovillosa* Schur; *V. glabrescens* Koch; *V. villosa* ssp. *glabrescens* (Koch) Soó — **V**: Szentgotthárd és **H**: Vasvár *Borb* 887:319; **G**: Ozmánbük, Nagylengyel, Iborfia **K**; **É**: Győrvar *Borb* 887:319; Kehida *Ujv mscpt*; Söjtör **K**; **D**: Dobri, Nagykanizsától Ny.-ra! *Jáv ex litt*; Lovászi, Homokkomárom **K**; **Z**: Csurgó *HH in S—J* 951:1072 *apud Bh* 960:248; Csurgónagymarton *Jáv ex litt*.
262. *Vicia cracca* L. — Kaszálóréteken, legelőkön, erdei tisztásokon nedves talajon. **V**: Máriaújfalu *J* 960:1 és 5 sz. tábl; Apátistvánfalva *Kov in notis*; Szakonyialu **P**; **Ö**: Ivánc *Borb* 887:319; Szőce *P—D—G—V* 958:135 és 137 sz. felv; Rátót *J* 960:5 sz. tábl; Csörötnék *J* 960:2 sz. tábl; *Bo in notis*; Óriszentpéter *Jáv ex litt*; Szalafő **P**; **G**: Zalalövő **P**; **É**: Nagykapornak *Wiesb* 874:47; Kehida *Ujv* 947:102; Alibánfa, Zalaegerszeg és bozsoki Alsórét *Kov in notis*; **D**: Homokkomárom **K**; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:248.
 var. *cracca* — **D**: Nagykanizsa Gördővény **K—P**.
 var. *linearis* Peterm. — **E**: Kehida *Ujv mscpt*.
263. *Vicia tenuifolia* Roth. ssp. *tenuifolia*. Syn: *V. cracca* ssp. *tenuifolia* Gaud. — Erdőszeleken, ortásokban, cserjés helyeken. **G**: Ormándlak **K**; **É**: Búcsúszentlászló, Kiscsátár **K**; **D**: Börzönce, Tormafölde, Pogányszentpéter **K**.
 var. *tenuifolia* l. *albiflora* A. et G. — **E**: Alsónemesapáti **K**.
264. *Vicia oroboides* Wulf. — Bükkösökben, gyertyános tölgyesekben, erdőszeleken. Elterjedési térképét l. **K—P** 964:47. A hazai flórából első adatát: „Keszthely völgyeiben” *Arvától* találjuk a *Szenczi—Hutter—Wierzbicki-féle* kéziratban. **V. ö. Borb 900:426. Ott sem Borbás, sem azóta más botanikus nem találta. Első biztos hazai adata *Héjjas Imrétől* származik Csurgó környékéről. Azóta rengeteg helyről előkerült és ma a *praeillyricum* egyik legjellemzőbb fájának tartjuk. Itteni előfordulásán kívül csak egy szigetszerű előfordulása ismert a Somogy megyei Zselicből. **V**: Szakonyfalu, Kétvölgy, Felsőszőlőnk **K—P** 957:198 *apud H—J* 962:35; Alsószőlőnk **P**; **G**: Rédics, Pördefölde *Jáv ex litt in K—P* 957:198; Zalalövő, Gellénháza, Lenti-Mumor, Kányavár **K—P 957:198; Csöde, Szilvagy **P**; Zalaháshágy Velence hegy **K—P**; Nova, Gutorfölde, Szentpéterfüle **K**; **É**: Zalaegerszeg *Jáv in Csa* 934:259; *apud K—P* 954:262; Kisbucsa, Nemeshegy, Sárhida-Gellénháza, Bak, Tófej, Várforrás **K—P 954:262; Botfa, Söjtör **P**; Búcsúszentlászló **K**; **D**: Bázakerettye + l. *albiflorus*; Nagykanizsa Alsó városi erdő *cum A. Boros* (Cf. *Bo* 954:248) **K** 949—20—21; Dobri *Jáv ex litt in K—P* 954:262; Lispe, Nagykanizsa **K in S—J** 951:347; Lasztonya, Bázakerettye, Kiscsehi, Homokkomárom, Obornak, Pogányszentpéter **K—P** 954:262; Nagykanizsa körül *HM in B* 956:324; Tormafölde, Korpavár, Szentmargitfalva, Murarátka **K—P**; Maróc, Gelse **K**; **Z**: Zákány! Csurgó *Jáv in Csa* 934:259 *apud Ho* 949:253; **S—J** 951:347; **K—P** 954:262; Órtilos! *H et Jáv ex litt in K—P* 954:262; *Surd K—P* 954:262.******
265. *Vicia sepium* L. — Vegyes erdőkben, cserjésekben, erdőszeleken, irtásréteken. **Ö**: Velemér *Sz—T felv*; Ivánc Maláka res. **P**; **G**: Rédics *Jáv ex litt*; Rám, Ormándlak, Gellénháza, Nova, kerkabarabás, Gutorfölde **K**; **É**: Kehida *Ujv mscpt*; Csáford **P**; Nagykapornak, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Zalaszentmihály, Zalaapáti, Söjtör **K**; **D**: Tormafölde, Bázakerettye, Obornak, Nagykanizsa Alsó városi erdő, Murarátka-Muraszemenye **P**; Zalaújlak, Lisperzentadorján, Kistolmács, Eszteregnye, Nagykanizsa Hétforrás, Pogányszentpéter **K**; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:248; Órtilos Vasút oldal, Zákány Vázsonymajori erdő **K—P**.
266. *Vicia lathyroides* L. — Irtásréteken, száraz gyepekben. **Ö**: Szőce *P—D—G—V* 958:3 és 5 sz. felv; Daraboshegy **P**; **H**: Vasvár, Oszkó *Borb* 887:320; **G**: Gellénháza **K**; **É**: Nagykapornak *Wiesb* 874:47; Győrvar *Borb* 887:320; Kemendollár **P**; Gósfá, Vasboldogasszony, Zalaszentiván, Kisbucsa-Alsónemesapáti, Búcsúszentlászló **K**; **D**: Letenye és Becsehely felett *Jáv ex litt*; Letenye a Mura partján *O in HA*; Korpavár, Homokkomárom, Nagykanizsa Gördővény és Alsó városi erdő, Fityeháza **P**; Bázakerettye, Obornak, Zalasárszeg, Bagola **K**; **Z**: Belezna *Toponári F. állatorvos közlése*; Órtilos **K—P**; Zákány **K**.

267. *Vicia grandiflora* Scop. — Cserjésekben, füves töltéseken, vetések közt.
var. grandiflora — **D:** Pogányszentpéter *Ujv felv*; Zalaújlak, Sormás, Nagykanizsa Szentgyörgyvári hegy* **K**; **Z:** Csurgó *HH in Bh* 960:249; *Surd*, Zákány **K**.
var. Kitaibeliana Koch Syn: *V. sordida* W. et K. **V:** Kétvölgy **P**; **Ö:** Szőce *P—D—G—V* 958:87 sz. *felv*; **H:** Vasvár *Borb* 897:544; **G:** Rédics, Pördefölde *Jáv ex litt*; Dobronhegy, Rám, Ormándlak, Gellénháza, Iborfia, Lenti-Nova **K**; **E:** Győrvar *Borb* 897:544; Kehida *Ujv* 947:100; Bezeréd, Almásháza **P**; Vasboldogasszony, Nagykapornak, Zalacsány, Búcsúszentlászló, Zalaapáti, Esztergály, Söjtör **K**; **D:** Letenye és Becsehely felett *Jáv ex litt*; Pogányszentpéter *Ujv felv*; Nagykanizsa Gördővény **P**; Tormafölde, Bázakerettye, Homokkomárom, Obornak, Zalasárszeg, Zalaszentjakab, Muraszemenye, Nagykanizsa Felső városi erdő, Miklósfa, Semjénháza, Fityeháza **K**; **Z:** Gyékényes *Bo* 925:40 *ap. Bh.* 960:249; Csurgó *HH in Bh* 960:249; Belezna *Toponári F. állatorvos közlése*; Örtilos **K—P**.
var. Biebersteiniana Koch — **H:** Vasvár *Borb* 887:319.
268. *Vicia lutea* L. — Ritka. **Z:** Gyékényes *Bo* 925:39 *apud Bh* 960:249.
269. *Vicia sativa* L. **ssp. sativa** — Vetésekben, utak mentén. Mivelik és elvadu¹, meghonosodik. **H:** Vasvár *Borb* 887:320; **E:** Nagykapornak! *Wiesb* 874:47; Kehida *Ujv mscpt*; Gósfá, Zalaapáti, Pötréte, Söjtör **K**; **D:** Pogányszentpéter *Ujv felv*; Komárváros, Nagykanizsa Felső városi erdő **K**; **Z:** Gyékényes *Bo* 925:40 *apud Bh* 960:249; Csurgó *HH in Bh* 960:249.
ssp. cordata (Wulf.) A. et G. Syn: *V. cordata* Wulf. — Bokros helyeken, útszéleken, vetések közt csak a D-i részeken. Ritka, adventív? növényünk. **E:** Söjtör **K—P** 964:46; **D:** Nagykanizsa **K**; **Z:** Csurgó *HH in Bh* 960:249; Zákány **K—P** 964:46; Örtilos **K**.
270. *Vicia angustifolia* Grufbg. — Vetés közt, szántókon, erdőirtásban főleg lősz- és homoktalajon. **E:** Nagykapornak! *Wiesb* 874:47; **D:** Nagykanizsa Gördővény, Bagola **K**; **Z:** Csurgó *HH in Bh* 960:249; Zákány **K**.
ssp. segetalis (Thuill.) Kostel — **E:** Kehida *Ujv mscpt*; Egervár, Nagykapornak **K**; **D:** Komárváros, Lisperzentadorján **K**.
271. *Vicia pannonica* Cr. **ssp. pannonica** — Tarlókon, utak mentén, gazos helyeken leginkább meszes lösztalajon. **G:** Gellénháza, Iborfia **K**; **E:** Nagykapornak! *Wiesb* 874:47; Kehida *Ujv mscpt*; Vasboldogasszony, Alsónemesapáti, Kisbucsa, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás **K**; **D:** Lisperzentadorján, Bázakerettye, Nagykanizsa, Miklósfa, Bagola **K**; **Z:** Gyékényes *Bo* 925:39 *apud Bh* 960:248; Csurgó Sötét erdő *HH in Bh* 960:248.
ssp. purpurascens (DC.) Arc. Syn: *V. striata* M. B. — Vetésekben, utak mentén szórványosan **E:** Kisbucsa-Alsónemesapáti, Rádó **K**; **D:** Nagykanizsa **K**; **Z:** *Surd* **K**.
272. *Lathyrus niger* (L.) Bernh. — Gyertyános tölgyesekben, cserjésekben laza, humuszos talajon. **V:** Alsószőlők **P**; **Ö:** Farkasfa, Szőce **P**; **H:** Vasvári Szentkút **K**; **G:** Zalaalövő, Nagylengyel **P**; Rám, Ormándlak, Kerkabarabás **K**; **E:** Kehida *Ujv mscpt*; Csáford, Csáford-Gyűrűs **P**; Zalaszentiván, Alsónemesapáti, Nagykapornak, Nemeshetés, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás **K**; **D:** Murarátká-Muraszemenye **P**; Hosszúvölgy, Obornak, Zalasárszeg, Nagykanizsa, Miklósfa, Bagola **K**; **Z:** Zákány! *Bo* 925:40; Csurgónagymarton *HH in Bh* 960:249; Örtilos **K—P**.
f. angulatus (Peters.) A. et G. — **Ö:** Csörötnek Gáy 927—29:73 *sub var. angustifolius* Rouy.
273. *Lathyrus venetus* (Mill.) Wohlf — Gyertyános tölgyesekben, bükkösökben szórványosan **D:** Lovászi, Lasztonya, Maróc, Tormafölde, Eszteregnye **K—P**; **Z:** Örtilos Vasút oldal **K—P**.
var. banaticus (Wierzb.) A. et G. — **D:** Oltárc **K—P** 954:262; Lisperzentadorján **K—P**.
var. rigidus (Láng) K. Maly — **D:** Bázakerettye, Obornak **K—P** 954:262.

* A Szentgyörgyvári hegyről való példány Balogh M. és Újhelyi J. szerint, herbariumi anyag alapján azonosnak látszik a Balkánról leírt *ssp. phaeosemia* Griseb.-vel. Ezt az érdekes alfajt Neudreich Magyarországról is leírta *var. obcordata* Neill. néven. Jellemző rá, hogy virágai kicsik, valamennyi levélszárnnya apró, rövid, fordított szív alakú. (Ami egyébként igen ritkán és csak a legalsó egy-két levélnél szokott előfordulni.)

274. *Lathyrus vernus* (L.) Bernh. ssp. *vernus*. Syn: *Orobis vernus* L. — Bükkösökben, vegyes erdőkben, humuszos talajon gyakori. **V**: Szentgotthárd Zsidai völgy *Gáy* 927:206; Máriaújfalu, Szakonyfalu, Kétvölgy, Felsőszőlőnk **P**; **Ó**: Gödörháza *Gáy* 936:152; Háromház-Farkasfa *Ho* 944:46; *Szóce* **P—D—G—V** 958:53, 56 és 63 sz. *felv*; Ispánk *Sz—T felv*; Ivánc Maláka res. **P**; **H**: Vasvári Szentkút **K**; **G**: Récics alatt bükkösben *Jáv ex litt*; Zalalövőtől D-re, Mumor, Várfölde **P**; Gellénháza, Kerkabarabás, Hernyék, Gutorfölde, Szentpéterfölde, Lenti **K**; **É**: Kehida! *Ujv mscpt*; Csáford, Nemeshetés, Bocfölde, Pölöskei erdő **P**; Zalaszentiván, Zalaegerszeg, Nagykapornak, Kisbucsa, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Söjtör **K**; **D**: Zalamerenye, Lovászi! *Jáv ex litt*; Újudvar, Tormafölde, Bázakerettye, Hosszúvölgy, Obornak, Nagykanizsa Alsó városi erdő **P**; Lisperzentadorján, Oltárc, Homokkomárom, Szentmargitfalva, Nagyréce, Rigyác, Miklósfá, Pogányszentpéter, Iharosberény **K**; **Z**: Zákány! *Bo* 925:40; Csurgó *Kit l. c. apud Bh* 960:249; Csurgó Cseke erdő *HH in Bh* 960:249; Murakeresztúr, Csurgónagymarton *Jáv ex litt*; Órtilos **K—P**.
275. *Lathyrus palustris* L. ssp. *palustris* — Lápréteken, nedves kaszálókon ritka. **É**-Zalában a mocsarak lecsapolása, az intenzív tőzgebányászat miatt kipusztulásra van ítélve. **H**: Nagymákfa *M* 938:34; **É**: Zalaszentmihály! *Kov-Pr* 957:88; **K—P** 957:198; Pótréte **K**.
276. *Lathyrus pratensis* L. var. *pratensis* — Nedves kaszálókon, mocsárréteken, füves helyeken. **V**: Jakabháza *J* 960:2 sz. tábl; Máriaújfalu *J* 960:5 és 6 sz. tábl; Szakonyfalu **P**; **Ó**: Körmend *Borb* 897:507; *Kov in notis*; Rátót *J* 960:5 sz. tábl; Ivánc *B in HM*; Csákánydoroszló **P**; **H**: Vasvár! *Borb* 897:507; *Bo in notis*; **G**: Zalalövő **P**; Rám, Ormándlak, Gellénháza, Iborfia, Nova, Kerkabarabás, Lenti **K**; **É**: Kehida *Ujv* 947:100; Alibánfa, Almásháza, Zalaegerszeg, Söjtör-Bak *Kov in notis*; Kemendollár, Alsónemesapáti **P**; Búcsúszentlászló, Zalaszentmihály **K**; **D**: Lasztonya **P**; Lovászi, Tormafölde, Homokkomárom, Obornak, Zalasárszeg, Zalaszentjakab, Nagykanizsa, Miklósfá **K**; **Z**: Csurgó és Csurgó Avasmajor *HH in Bh* 960:249.
277. *Lathyrus nissolia* L. — Erdőszélen, cserjésekben, parlagokon. **Ó**: Dávidháza *Gáy* 925:15; **G**: Zalalövő **K—P** 954:262; **É**: Nagykapornak *Wiesb* 874:47; Lisperzentadorján, Pogányszentpéter **K—P** 954:262; Tormafölde, Bázakerettye, Nagykanizsa Hétforrás **K**.
278. *Lathyrus tuberosus* L. — Vetésekben, szántókon, töltéseken a meszes talajú területeken. **É**: Kehida *Ujv mscpt*; Nagykapornak, Zalaszentmihály, Esztergály **K**; **D**: Komárom, Lisperzentadorján, Zalasárszeg, Palin, Zalaszentjakab, Nagykanizsa **K**; **Z**: Csurgónagymarton *HH in Bh* 960:249.
279. *Lathyrus silvestris* L. — Erdőszéleken, cserjés helyeken, irtásokban. **V**: Szentgotthárd *Borb* 887:320; Máriaújfalu-Farkasfa *Ho* 944:46; **Ó**: Nádasd, Rátót *Borb* 887:320; Ivánc Maláka res. **P**; Óriszentpéter **K—P**; **H**: Katafa *Borb* 887:320; **G**: Ormándlak, Gellénháza, Várfölde **P**; Rám, Lenti-Nova **K**; **É**: Egervár, Gósfá *Borb* 887:320; Búcsúszentlászló, Söjtör **K**; **D**: Nagybakónak, Nagyréce *Borb* 900:426; Lovászi! *Jáv ex litt*; Szentmargitfalva **P**; Bázakerettye, Obornak, Bajcsa, Pogányszentpéter, Iharosberény **K**; **Z**: Csurgó *Kit l. c. 422 apud Bh* 960:249; Csurgó *HH in Bh* 960:249; Zákány *K* 949:20 *apud Bh* 960:249; Órtilos **K**.
var. *silvestris* — **É**: Nagykapornak **K**; **D**: Gelse, Börzönce, Oltárc, Nagykanizsa Hétforrás **K**.
var. *latifolius* Peterm. — **D**: Zalamerenye *Jáv ex litt. sub var. platyphyllos* (Retz.) Aschers.
280. *Lathyrus latifolius* L. Syn: *L. megalanthus* Steud. — **Ó**: Körmend *Pr in notis*; **É**: Kisbucsa **K**.
281. *Lathyrus hirsutus* L. — Vetésekben, parlagokon gyakori, de csak a meszes talajú részeken. **É**: Kehida *Ujv mscpt*; Zalaegerszeg, Nagykapornak, Búcsúszentlászló, Rádó, Söjtör **K**; **D**: Zalamerenye, Dobri *Jáv ex litt*; Lasztonya **P**; Gelse, Lisperzentadorján, Hosszúvölgy, Nagykanizsa, Sand, Semjénháza, Pogányszentpéter **K**; **Z**: Gyékényes *Bo* 925:40 *apud Bh* 960:249; Csurgó *HH in Bh* 960:249; Órtilos **K**.
282. *Pisum elatius* Stev. — Különösen zabvetések közt, parlagokon szórványosan. **G**:

- Babosdöbréte, Petrikeresztúr, Kányavár K; **É**: Kehida *Ujv mscpt*; Rádó K; **D**: Lispeszentadorján, Bagola, Fityeháza K.
 — *Pisum sativum* L. ssp. *arvense* (L.) Čelak. — Mivelik, itt-ott szántókon elvadul **É**: Nagykapornak, Rádó K; **D**: Pogányszentpéter *Ujv felv*.

THYMELAEACEAE

283. *Thymelaea passerina* (L.) Coss. et Germ. — Szántóföldi gyomtársulásokban, főleg kavics és homoktalajon. **V**: Kétvölgy P; **Ö**: Szőce, Kerkakutas P; **G**: Csonkahegyhát P; Kálócfa K; **É**: Egervár *Borb* 887:184; Kehida *Ujv mscpt*; Kisbucsa K; **D**: Zalaújlak K.
 284. *Daphne cneorum* L. ssp. *arbusculoides* (Tuzson) Jáv. (L. 43. ábra) — Erdei fenyvesekben, fenyérekben, hegyi réteken, erősen savanyú, leginkább kavicsos talajon. **V**: Szentgotthárd-Apátistvánfalva! *Borb* 887:184 *apud Ho* 944:44; Szentgotthárd F—B 913:155; *Gáy* 926—27:254 *apud Ho* 944:44; *Pa* 932:25; *Vajda BK* 936:215 *apud Ho* 944:44; *B in HM*; *Bo in notis*; Apátistvánfalva F—B 913:135; *B in HM*; Orfalu! *Ho* 944:44; *Bo in notis*; Máriaújfalu! *Bo in notis*; *Barabits E. ex verb*; Rábatótfalu, Szakonyfalu P; **Ö**: Óriszentpéter! F—B 913:155; *Jáv ex litt*; *B in HM*; *Barabits E. ex verb*; Bajánsenye *Gáy* 925:25; Kondorfa!, Szalafő: Alsószer-Templomszer! *Jáv ex litt*; Farkasfa: Papszer-Felsőszer! *Bo in notis*; Ispánk P; **G**: Zalalövő P.
 285. *Daphne mezereum* L. — (L. 43. ábra) Bükkösökben és gyertyános tölgyesekben, humuszos talajon gyakori, ritkábban erdei fenyvesekben is. **V**: Szentgotthárd Zsidai völgy *Gáy* 925:27:250 *apud Ho* 944:44; Máriaújfalu-Farkasfa, Orfalu *Ho* 944:46; Szakonyfalu!, Felsőszőlők! *Bo in notis*; *B in HM*; Rábatótfalu, Alsószőlők, Kétvölgy P; **Ö**: Nádasd *Borb* 887:184; Gödörháza *Gáy* 936:152; Háromház-Farkasfa, Kondorfa-Rábagyarmat *Ho* 944:46; Rábagyarmat *Bo in notis*; *J ex litt*; Velemér! *Sz—T felv*; Óriszentpéter P; **G**: Páka *HP*; Lenti! Zajda-e., Lenti-Rédics, Pórdefölde, Lendvadedes *Jáv ex litt*; Zalalövő, Szilvágy, Bárszentmihályfa, Hernyék, Lentiszombathely, Csömödér, Várfölde P; Kerkabarabás, Szentpéterfölde 1958. jan. 11-én virágzott K; **É**: Nagykapornak *Wiesb* 874:48; Zalaegerszeg *Jáv ex litt*; Kehida *Ujv mscpt*; Csáford, Kallosd, Alsónemesapáti, Almasháza, Sárhida, Gellénháza, Bak P; Nemeshetés, Búcsúszentlászló, Söjtör K; **D**: Iharos *Bo* 925:41; Bázakerettye, Nagykanizsa Alsó városi erdő K 949:20—21; Kistrada *cum A. Boros Bo* 954:249; Zalamerenye *Jáv ex litt*; Tormafölde, Obornak, Murarátka P; Lovászi, Oltárc, Korpavár, Zajk, Homokkomárom, Miklósf, Pogányszentpéter K; **Z**: Csurgó *Kit l. c. apud Bh* 960:249; Csurgónagymarton *HH in Bh* 960:249; Órtilos, Zákány K—P.

ELAEAGNACEAE

- *Hippophae rhamnoides* L. — A Dráva parti homokjában *Reliq Kit in Neilr* 866:93; Légrád Com. Zala *Neilr.* 870:29. A Dráva magyar partján nem láttuk. Légrád vasútállomása (Órtilos) és szőlőhegye van ma magyar területen. Az adat valószínűleg a túlsó partra vonatkozik. Előfordulása nálunk is várható lenne.

LYTHRACEAE

286. *Peplis portula* L. — Nedves mélyedésekben élő törpekákás társulásokban, erdei pocsolyákban, iszapos talajon. **V**: Kétvölgy K; **Ö**: Bajánsenye *Borb* 887:276; Csákánydoroszló *J* 958:120; *Szőce P—D—G—V* 958:314 *sz. felv*; Körmend, Rábagyarmat *Bo in notis*; Daraboshegy, Órimagyarosd P; Kerkafalu K; **H**: Vasvár *Borb* 887:276; Rábahidvég K—P 957:198; Molnaszecsőd, Nagymizdó *Bo in notis*; **G**: Resznek *Gáy* 905:36; Csesztreg K; **É**: Belsőárd P; **D**: Inke *Bo* 925:41; Tormafölde K—P 957:198; Fityeháza K; **Z**: Porrogszentkirály *Bo* 925:41.
 287. *Lythrum hyssopifolia* L. — Nedves szántókon, árokszéleken, törpekákás társulásban, iszapos talajon. **Ö**: Bajánsenye *Borb* 887:276; *Szőce P—D—G—V* 958:133 *sz. felv*; Szalafő *J* 959:2 *sz. tábl*; Rábagyarmat *J ex litt*; Óriszentpéter, Kerkafalu P; **G**: Zalalövő, Rédics, Lendvadedes P; Bagodvitenyéd K; **É**: Kehida *Ujv*

- mscpt*; Pakod P; **D**: Nagykanizsa-Sormás K 949:19; Homokkomárom P; Tormafölde K; **Z**: Csurgó, Gyékényes Bo 925:41 *apud* Bh 960:249; Csurgó Nagyberek HH in Bh 960:249.
288. *Lythrum virgatum* L. — Mocsárréteken, ártereken ritka. **Z**: Csurgó Sárgáti dűlő HH in Bh 960:249.
289. *Lythrum salicaria* L. — Magassásosokban, mocsárréteken és lápréteken, patakmenti ligeterdőkben és magaskórós növényzetben nedves, iszapos talajon, átmeneti lápokon. **V**: Orfalu! Fekete tó B in HM; Apátistvánfalva! Kov in notis; Rábatótfalu, Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Kétvölgy P; **Ö**: Szőce P—D—G—V 958:36 db felv.-ben szerepel; Bajánsenye Kov in notis; Csörötnek, Ispánk P; **H**: Vasvári Szentkút! Borb 897:536; Gáy *mscpt*; **G**: Iborfia, Kerkabarabás, Lenti-Nova K; **É**: Kehida Ujv *mscpt*; Zalaegerszeg Bocfölde, Bak, Zalaszentmihály, Söjtör-Bak Kov in notis; Telekes, Petőhenye P; Vasboldogasszony, Pötréte K; **D**: Korpavár, Murarátka P; Lovászi, Tormafölde, Zalaszentjakab, Nagykanizsa Gördövény, Pogányszentpéter K; **Z**: Csurgó Sárgáti dűlő HH in Bh 960:249.
- var. *tomentosum* (Mill.) DC. — **Z**: Csurgó Sárgáti dűlő HH in Bh 960:249.

ONAGRACEAE

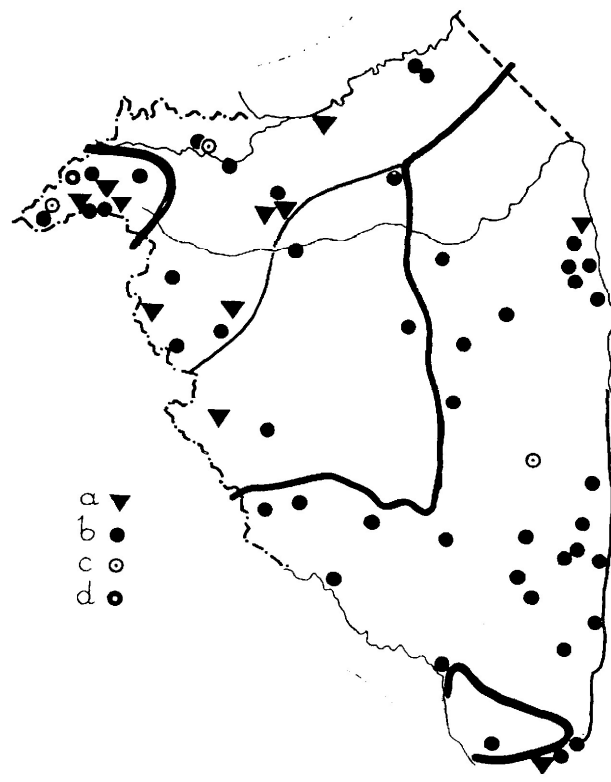
290. *Ludwigia palustris* L. — Tócsák, patakok partján, nedves, iszapos talajon, törpekákás társulásokban szórványosan. **Ö**: Gödörháza Gáy 936:153 *apud* S—J 951:363 *apud* H—J 962:35; Körmend Bo 949:32 *apud* S—J 951:363 *apud* H—J 962:35; Vasszentmihály J Vasi Szemle 958:120 *apud* H—J 962:35; Magyarszombatfa P; **H**: Rum Neumayer VZBG 929:372; Gáy 932:11 *apud* S—J 951: Pótlás 4; *apud* H—L 962:35; Kám leg Gáy in FEH Cent. IX. No. 860. III; Gáy 932:11 *apud* S—J 951:363 *apud* H—J 962:35; Nagymizdó Bo in notis; **G**: Csesztreg K—P 964:46; **D**: Inke Bo 925:42; Nagykanizsa-Szepetnek K.
291. *Epilobium hirsutum* L. — Patakok, árkok mentén élő magas kórós társulásokban, nedves agyag vagy homoktalajon gyakori. **V**: Alsószőlőnk P; **H**: Vasvári Szentkút K; **G**: Resznek Gáy 905:36; Lenti K; **É**: Nagykapornak Wiesb 874:47; Misefa, Misefa-Rádó Ko in HA; Sárhida-Bak Kov in notis; Esztergály K; **D**: Homokkomárom, Obornak, Palin, Zalaszentjakab, Nagykanizsa, Pogányszentpéter K; **Z**: Csurgó HH in Bh 960:249.
292. *Epilobium parviflorum* Schreb. — Patakmenti magaskórós társulásokban, mocsárréteken, égerligetekben. **H**: Vasvár K; **G**: Ozmánbük, Lenti-Nova K; **É**: Egervár Borb 887:535; Misefa Ko in HA; Kehida Ujv *mscpt*; Zalaegerszeg, Sárhida-Bak Kov in notis; Zalakoppány, Petőhenye, Alsónemesapáti P; Zalaszentmihály K; **D**: Nagyréce Borb 900:408; Lovászi, Lipeszentadornán, Tormafölde, Galambok, Korpavár, Palin, Pogányszentpéter K; **Z**: Csurgó Sötét erdő HH in Bh 960:249; Murakeresztúr, Órtilos K.
293. *Epilobium lanceolatum* Seb. et Mauri. — Gyertyános tölgyesekben, erdőszéleken ritka. **V**: Kétvölgy, Felsőszőlőnk P; **É**: Misefa Ko in HA; K—P 957:198; **D**: A Csapi hegyen Borb 900:409.
294. *Epilobium montanum* L. — Bükkösökben és gyertyános tölgyesekben, vágás-területeken, cserjés helyeken nem ritka. **V**: Rábatótfalu, Szakonyfalu, Kétvölgy, Felsőszőlőnk P; **Ö**: Szőce P—D—G—V 958:49, 53, 93, 205, 208, 269 és 289 sz. felv; Ivánc!, Ispánk B in HM; Szentgyörgyvölgytől D-re Sz—T felv; Halogy; Csörötnek, Farkasfa P; **H**: Alsóújlak, Csipkerek Ta felv; Vasvári Szentkút K; **G**: Zalalövő, Kálócfa, Hernyék, Csömödér P; Ozmánbük, Kerkabarabás, Petrikeresztúr, Várfölde K; **É**: Bak-Pölöske Jáv ex litt; Kehida Ujv *mscpt*; Telekes, Alsónemesapáti, Nagykapornak, Nemeshetés P; Söjtör K; **D**: Tormafölde, Bázakerettye, Obornak, Nagykanizsa Alsó városi erdő P; Gelse, Zalasárszeg, Nagyréce, Sand, Pogányszentpéter K; **Z**: Csurgó Kit l. c. et HH in Bh 960:249; Murakeresztúr! Gyurgyánc erdő, Csurgónagymarton, Csurgószenzmárton Jáv ex litt.
295. *Epilobium collinum* Gmel. — Tölgyesekben, irtásokban, száraz talajon ritka. **Ö**: Órség Zs 941:20 *apud* S—J 951:365, sine loco speciali; **É**: Kehida Ujv *mscpt*; **Z**: Csurgó HH in S—J 951:1072 *apud* Bh 960:249.
296. *Epilobium roscum* Schreb. — Erdős, cserjés helyeken, irtásokban nedves, humuszos talajon szórványosan. **H**: Vasvár K; **É**: Kehida Ujv *mscpt*; **D**: Galambok, Nagyréce K.

297. *Epilobium palustre* L. (L. 44. ábra) — Lápréteken, forráslápokban, nedves tőzeg-talajon. **V**: Apádistvánfalva, Orfalu *B in HM*; **Ö**: Szőce *P—D—G—V* 958:245, 260 és 277 sz. felv; Órimagyarosd, Magyarszombatfa *P*; **H**: Katafa-Körmeny *Borb* 887:274; **G**: Belsőárd *P*; Zalakoppány *K—P* 964:46; **Z**: Csurgó-Gyékényes *Bo* 925:42.
f. minus Uechtr. — **V**: Kétyölgy *K—P*; **Ö**: Kerkafalva *K—P* 964:46.
298. *Epilobium obscurum* Schreb. — Nedves ligeterdőkben. **Ö**: Szőce *K—P* 957:198; *P—D—G—V* 958:98 100, 118, 128, 129, 186, 187, 251, 262, 263 és 264 sz. felv; **D**: Lisperzentadorján *K—P* 957:198 *vergens ad E. tetragonum*.
299. *Epilobium tetragonum* L. Syn: *E. adnatum* Griseb. — Mocsaras réteken, patakmenti növényzetben, láperdők szélén nedves talajon. **Ö**: Rátót *Borb* 897:526; *Szőce K—P*; Vasvári Szentkút *K*; **E**: Kehida *Ujv* 947:98; **D**: Újudvar-Gelse, Kiscsei, Nagyrécsa *K*; **Z**: Csurgó *Kit l. c. et HH in Bh* 960:249.
f. subintegrifolium Moris — **D**: Homokkomárom, Nagykanizsa Gördövény K.
300. *Epilobium Lamyi* F. Schlitz. Syn: *E. tetragonum* ssp. *Lamyi* Nym. — Patakmenti társulásokban, erdőirtásokban, nedves réteken, az előzőnél ritkább. **Ö**: Körmeny és **H**: Katafa *Borb* 887:274; **G**: Resznek Gáy 905:36; **E**: Misefa *Ko in Ha*; Kehida *Ujv mscpt*; **D**: Nagykanizsa Felső városi erdő *K*; **Z**: Gyékényes *Bo* 925:42.
— *E. subhirsutum* Gennaris (*E. hirsutum* × *parviflorum*) **E**: Misefa *Kov in HA sub E. intermedium* Rchb.
— *E. Schmidtianum* Rostk. — (*obscurum* × *palustre*) **E**: Kisbuccsa *K*.
— *E. dacicum* Borb. — (*obscurum* × *parviflorum*) **E**: Misefa *Ko in HA*.
— *E. persicinum* Rchb. — **H**: Körmeny-Katafa *Borb* 887:273 *sub E. stenophyllum* Borb.
301. *Chamaenerion angustifolium* (L.) Scop. Syn: *Epilobium angustifolium* L. — Erdőszéleken, leginkább tölgyes és vegyes erdők irtásában. **V**: Szentgotthárd Zsidai völgy; **Ö**: Dávidháza-Kerka *Jáv ex litt*; Óriszentpéter, Bajánsenye *P*; **G**: Gellénháza, Lenti-Nova *K*; **E**: Kehida *Ujv mscpt*; Nagykapornak, Rádó *K*; **D**: Tormafölde Obornak *P*; Lovászi, Nagyrécsa, Nagykanizsa Gördövény *K*.
302. *Oenothera biennis* L. — Parlagokon, patakmenti gyomtársulásokban, alluviumon, leginkább meleg lösz vagy homoktalajon. **E**: Nagykapornak *Wiesb* 874:47; **D**: Homokkomárom, Nagykanizsa Gördövény *P*; Tormafölde, Bázakerettye, Kiscsei, Zalaszentjakab *K*; **Z**: Csurgó Papmalom *HH in Bh* 960:249; Órtilos *K—P*.
303. *Oenothera depressa* Greene — Homokbuckákon, ültetett fenyvesben. **D**: Nagykanizsa Gördövény *K*.
304. *Circaea lutetiana* L. (L. 44. ábra) — Bükkösökben, gyertyános tölgyesekben és ligeterdőkben, humuszos talajon **V**: Máriaujfalu-Farkasfa, Orfalu *Ho* 944:46; Szakonyfalu, Kétyölgy, Felsőszőlők *P*; **Ö**: Rátót *Borb* 897:526; *Szőce P—D—G—V* 958:208 sz. felv; Alsószenterzsébet, Szentgyörgyvölgy *P*; **H**: Vasvári Szentkút *K*; **G**: Zalatölvő, Mumor *P*; Gellénháza *K*; **E**: Bak pölöskei erdő, Zalaegerszeg *Jáv ex litt*; Telekes, Kallósd, Almásháza, Nemeshetés *P*; Alsónemesapáti, Zalacsány, Nemesszentandrás, Nagykapornak, Söjtör *K*; **D**: Csapi, Nagyrécsa *Borb* 900:409; Nagykanizsa Alsó városi erdő *Bo* 925:42; Zalamerénye *Jáv ex litt*; Bázakerettye, Korpavár, Obornak *P*; Murarátka *K—P*; Lovászi, Tormafölde, Zalasárszeg, Zalaszentjakab, Nagykanizsa, Sand, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Csurgó *Kit l. c. et HH in Bh* 960:249; Csurgó-Gyékényes *Bo* 925:42 *apud Bh* 960:249; Murakeresztúr Gyurgyánc erdő *Jáv ex litt*; Zákány Vázsonymajori erdő *K—P*.
f. cordifolia Lasch. — **V**: Alsószőlők *P*.
f. glabra Peterm. — **H**: Vasvár, **Ö**: Ivánc, Bajánsenye *Borb* 887:275.
f. ovatifolia Lasch. — **E**: Kehida *Ujv mscpt*.
305. *Circaea intermedia* Ehrh. (L. 44. ábra) — Ligeterdőkben ritka **V**: Felsőszőlők *K—P* 964:46; **Ö**: Rátót *Borb* 887:276 *apud S—J* 951:368 *apud H—J* 962:35; **D**: Gelse Gáy 925:16.

TRAPACEAE (HYDROCARYACEAE)

306. *Trapa natans* L. — Folyók holtágaiban, mesterséges halastavakban. **Ö**: Körmeny Rába holtág *P*; **H**: Püspökmolnári Gáy 927:254; **D**: Iháros *HH in Bh* 960:249; Murarátka, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Csurgó Papmalom *HH in Bh* 960:249.

44. ábra
Az *Epilobium palustre* (a),
Circaea lutetiana (b), *Cir-
caea intermedia* (c) és a
Circaea lutetiana f. *cordi-
folia* (d) elterjedése Dél-
nyugat-Dunántúlon.

HALORAGACEAE (HALORRHAGIDACEAE)

307. *Myriophyllum verticillatum* L. — Álló- és lassan folyó vizekben, holtágakban, halastavakban. **Ó:** Kőrmend, Csákánydoroszló *Borb* 887:276; **H:** Vasvár *K*; **É:** Sárhida-Bak *Kov in notis*; Kehida *Újv mscpt*; Zalaszentiván *P*; Zalaszentmihály, Pötréte *K*; **D:** Tormafölde, Komárváros *K*; **Z:** Órtilos *K*.
f. *fluitans* Sendtner — **H:** Nagymákfa Márton *in S* 928:71.
308. *Myriophyllum spicatum* L. — Álló- és lassan folyó vizekben. **H:** Vasvár *Borb* 887:276; Nagymákfa Márton *in S* 928:73; **G:** Várfölde *K*; **É:** Nagykapornak *Wiesb* 874:47; Zalamindszent *P*; Zalaszentmihály *K*; **D:** Murarátka *P*; Lovászi, Mura-szemenye *K*; **Z:** Csurgó Pápmalom *HH in Bh* 960:249.

HIPPURIDACEAE

309. *Hippuris vulgaris* L. — Álló- és lassan folyó vizekben, parti iszapon is, nem gyakori. **É:** Petőmihályfa *Gáy* 932:10 *apud H—J* 962:35; **Z:** Órtilos *K—P* 964:46.

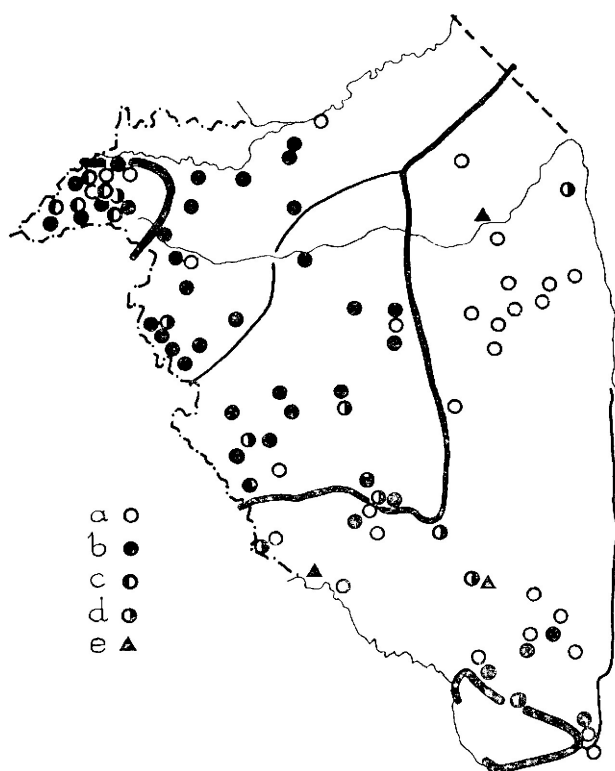
SIMARUBACEAE

310. *Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle. Syn: *A. glandulosa* Desf. — Díszfának ültetik. Könnyen elvadul és meghonosodik. **É:** Nagykapornak *Wiesb* 874:47; **D:** Korpavár Zsigárdi erdő *K*.

POLYGALACEAE

311. *Polygala comosa* Schrk. (L. 45. ábra) — Réteken, kaszálókon. **V:** Rábatótfalu *Borb* 887:268; Szentgotthárd-Apátistvánfalva *Ho* 944:46; Máriaújfalu *J* 960:1 sz. tábl; Szakonyfalva *P*; **Ö:** Óriszentpéter *Jáv ex litt*; **G:** Rám, Ormándlak, Máhomfa *K*; **É:** Nagykapornak *Wiesb* 874:47; Gósfalva *Borb* 887:268; Misefa *Ko in HA*; Petőhenye, Nemesapáti, Pölöskei erdő *P*; Kisbucsa, Búcsúszentlászló, Kiscsatár, Söjtör *K*; **D:** Toronyszentmiklós *Jáv ex litt*; Lasztonya, Bázakerettye, Nagykanizsa, Murarátka, Miklósfalva, Bagola, Fityeháza, Pogányszentpéter *K*; **Z:** Csurgó *Kit l. c. 421 apud Bh* 960:249; Csurgó, Csurgónagymarton *HH in Bh* 960:249; var. *grandiflora* R. et F. Syn: *v. stricta* Pócs non Chod.; *v. Morianum* (Britt.) *Borb*. — **Ö:** Körmend *Waisb* 891:55; **É:** Misefa *Jáv in P* 958:242 et *Ko in HA*; vergens ad Nagykapornak *K*.

45. ábra

A. polygala comosa (a), *P. vulgaris* (b), *P. nicaeensis* ssp. *carniolica* (c), *P. nicaeensis* ssp. *carniolica* var. *pannonica* (d) és a *Polygala amarella* (e) elterjedése Délnyugat-Dunántúlon.

312. *Polygala vulgaris* L. (L. 45. ábra) — Hegyi réteken, kiszáradó lápréteken, erdei fenyvesekben **V:** Apátistvánfalva *B in HM*; Alsószőlőnk, Szakonyfalva, Kétvölgy, Felsőszőlőnk *P*; **Ö:** Szőce *P—D—G—V* 958:3, 245, 331 és 335 sz. felv; Kondorfa!, Óriszentpéter!, Bajánsenye, Magyarszombatfa *Jáv ex litt*; Rábagyarmat *Bo in notis*; Gödörháza, Szentgyörgyvölgy, Velemér *Sz—T felv*; Halogy, Daraboshegy, Szalafő, Alsószenterzsébet *P*; **G:** Resznek *Gáy* 905:36; Nova *S—J* 951:372; Zala-lövő, Kustánszeg, Kislengyel, Ormándlak, Kerkabarabás, Bárszentmihályfa, Rédics, Várfölde *K—P* 964:46; Lenti, Rédics!, Pördefölde, Lendvadedes *Jáv ex litt*; Kerkafalva *K*; **D:** Lisszentadorján *K in S—J* 951:372; Bagola, Miklósfalva *K—P* 964:46; Fityeháza *K*; **Z:** Csurgónagymarton *Jáv ex litt*.

I. alba Peterm. — **Ö**: Szőce K; **G**: Zalalövő K—P 964:46.
ssp. oxyptera (Rchb.) Lange — **Ö**: Ivánc Borb 887:268; **D**: Kistolmács K—P 964:46.

var. oxyptera f. oxyptera — **V**: Szentgotthárd Borb 887:268.

313. **Polygala nicaeensis** Risso **ssp. carniolica** (A. Kern.) Hegi (L. 45. ábra) — Hegyi réteken, különösen bükkösök irtásrétjein. **V**: Szakonyfalu—Alsószőlőnk—Kétvölgy—Apátistvánfalva közötti területen gyakori P 958:235 *apud H—J* 960:35; *HM leg Csapody V.—Jávorka—Pócs.*

var. pannonica Pócs — **V**: Apátistvánfalva *in HM leg Csapody V.—Jávorka—Pócs*; Gödörháza P; **G**: Sárdi erdő Lenti m. *HM in P* 958:241 *leg Jáv*; Bagodvitenyéd, Nova, Várfölde K—P 964:46; **É**: Csáford P; 958:241 (*in HM leg P*) **D**: Tornyiszentmiklós *HM in P* 958:241 *leg Jávorka—Zólyomi*; Oltárc, Eszteregnye; **Z**: Surd K—P 964:46.

I. alba — **G**: Várfölde K—P 964:46.

- *Polygala amara* L. — **Ö**: Őrség Zs 941:10 *Sine loco specialis*, valószínűleg téves adat, mészkedvelő dolomit növény.

314. **Polygala amarella** Cr. (L. 45. ábra) — Nedves réteken, homokos legelőkön ritka. **É**: Zalaszentiván Kisfalud pusztája P; **D**: Nagykanizsa Gördővény K 949:19; Mura-szeménye K—P.

ACERACEAE

315. **Acer tataricum** L. — Ritka. **D**: Nagykanizsa Alsó városi erdő K. Az erdő szélén egy kis fácska a nagyrécei állomás közelében; **Z**: Csurgó *Kit l. c. apud Bh* 960:249.

316. **Acer platanoides** L. — Bükkösökben és gyertyános tölgyesekben. **V**: Szakonyfalu—Kétvölgy P; **Ö**: Szőce P—D—G—V 958:63 *sz. felv.* Ivánc Maláka res P; **H**: Katafa Borb 887:267; Vasvári Szentkút K; **G**: Szentpéterföldje K; **É**: Csáford, Sárhida P; Alsónemesapáti, Búcsúszentlászló, Söjtör K; **D**: Tormafölde, Obornak P; Lasztonya, Bázakerettye, Nagykanizsa Hétforrás, Bagola, Pogányszentpéter K.

317. **Acer pseudo-platanus** L. — Bükkösökben, gyertyános tölgyesekben és lucfenyvesekben. S 966:414 szerint nincs DNY-Dunántúlon — ez módosítandó. **V**: Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Felsőszőlőnk, Kétvölgy P; **Ö**: Szőce P—D—G—V 958:53 *és 63 sz. felv*; Csörötnék, Ivánc huszársi völgy P; **H**: Vasvár Borb 887:267; **G**: Maróc HP; Csőde, Hernyék P; **É**: Nagykapornak Wiesb 874:47; Kehida *Ujv mscpt*; Telekes, Csáford, Nemeshegyes P; Búcsúszentlászló, Söjtör K; **D**: Csapi Borb 900:404; Lovászi, Lasztonya, Bázakerettye, Korpavár, Homokkomárom, Bajcsa P; Zalásárszeg, Pogányszentpéter K; **Z**: Surd Bal 941:119; Csurgó Lankóci erdő *HH in Bh* 960:249; Murakeresztúr *Jáv ex litt*; Órtilos, Zákány K—P.

ssp. pseudoplatanus f. palmatifidum Duhamel — **D**: Tormafölde K.

ssp. subobtusum (DC.) Jáv. — **D**: Obornak K.

318. **Acer campestre** L. — Gyertyános tölgyesekben, legelőerdőkben, erdőszéleken, tápanyagban gazdag talajon gyakori. **V**: Felsőszőlőnk P; **Ö**: Szőce P—D—G—V 958:293 *sz. felv*; Szentgyörgyvölgy Sz—T *felv*; Halogy, Csákánydoroszló, Csörötnék, Ivánc Maláka res; Kondorfa P; **H**: Vasvár Bal 941:117; **G**: Páka HP; Zalalövő, Szilvagy, Múmor, Várfölde P; Gellénháza, Kerkabarabás K; **É**: Kehida! *Ujv mscpt*; Telekes, Csáford, Alsónemesapáti, Almásháza, Nemeshegyes, Bocföldje, Bak, Pölöskei erdő P; Gósfá, Vasboldogasszony, Zalaegerszeg, Nagykapornak, Kisbucsa, Zalacsány, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Pötréte, Söjtör, Tófej K; **D**: Zalamerénye *Jáv ex litt*; Lasztonya, Bázakerettye, Obornak, Nagykanizsa Alsó városi erdő P; Gelse, Lovászi, Lisperzentadorján, Csörnyefölde, Homokkomárom, Zalásárszeg, Bagola, Pogányszentpéter K; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:249; Murakeresztúr K—P.

ssp. campestre var. campestre f. lasiophyllum W. et Gr. — **É**: Bezeréd P. ad **f. deflexum** Beck vergens — **Z**: Órtilos K—P.

var. austriacum (Tratt.) DC. — **Z**: Zákány K—P.

ssp. hebecarpum (DC.) Pax **f. palmatifidum** Tausch. — **D**: Tormafölde K.

ssp. marsicum (Guss.) Hay. **var. trifidum** (Borb.) Pax. — **D**: Nagyréce Borb 900:404.

BALSAMINACEAE

319. *Impatiens noli-tangere* L. — Ligeterdőkben, gyertyános tölgyesekben, szurdokerdőben, nedves, humuszos talajon. **V:** Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Kétvölgy *P*; Szentgotthárd zsidai völgy *K*; **Ö:** Ivánc! Rábagyarmat *J ex litt*; Csörötnek *P*; **H:** Vasvár! *Borb* 887:272 *apud S—J* 951:377; **G:** Zalalövő, Bárszentmihályfa, Szentpéterföldre *K—P* 964:46; Pördefölde *Jáv ex litt*; Maróc *HP*; **É:** Kehida *Ujv mscpt*; Alsónemesapáti, Sárhida, Pölöskei erdő, Pötréte, Söjtör *K—P* 964:46; **D:** Lasztonya Borshely *K* 949:21; Zalasabbar, Lovászi, Lisszentadorján, Bázakerettye, Tormafölde, Obornak, Szentmargitfalva, Murarátka *K—P* 964:46; Galambok, Korpavár, Sand *K*; **Z:** Gagy, Csurgónagymarton, Csurgó *HH in Bh* 960:249; Csurgónagymarton *Jáv ex litt*; Órtilos *K—P* 964:46; Zákány *K*.
320. *Impatiens parviflora* DC. — Adventív, cserjés, erdős helyeken behurcolva, nedves talajon erősen szaporodik **Z:** Zákány *K* 949:21 *apud S—J* 951:377; Órtilos *K*.

CELASTRACEAE

321. *Euonymus europaeus* L. — Lomberdőkben, cserjésekben mély, humuszos talajon gyakori. **V:** Szakonyfalu, Kétvölgy *P*; **Ö:** Szőce *P—D—G—V* 958:289, 298, 300 és 322 sz. felv; Csörötnek, Ivánc, Farkasfa, Kondorfa, Szalafő, Szentgyörgyvölgy *P*; **G:** Páka *HP*; Kustánszeg, Várfölde *P*; Dobronhegy, Rám, Gellénháza, Kerkabarabás, Gutorföldre *K*; **É:** Kehida! *Ujv mscpt*; Telekes, Kallosd, Petőhenye, Alsónemesapáti, Almásháza, Bocföldre, Sárhida, Pölöskei erdő *P*; Gósfá, Vasboldogasszony, Zalacsány, Búcsúszentlászló, Pötréte, Söjtör, Tófej *K*; **D:** Zalamerenye *Jáv ex litt*; Tormafölde, Korpavár, Obornak, Nagykanizsa Alsó városi erdő *P*; Zalasabbar, Bázakerettye, Hosszúvölgy, Homokkomárom, Zalaszentjakab, Bagola, Bajcsa, Fityeháza, Pogányszentpéter *K*; **Z:** Csurgó *HH in Bh* 960:249; Zákány *K—P*; Murakeresztúr *K*.
- var. europaeus** — **V:** Szentgotthárd *HM leg Jávorka in Ba* 955:246; **G:** Dobronhegy *leg Kárpáti in HPé in Ba* 955:246.
- f. angustifolius** Schultz in Rechb. — **D:** Palin *K*.
- var. scaberulus** Beck. **f. medius** (Kit.) Jáv. — **Z:** Órtilos *K—P*.
- ad f. Andreánszkyanum** Baráth vergens — **D:** Homokkomárom *K*.

STAPHYLEACEAE

322. *Staphylea pinnata* L. — Gyertyános tölgyesekben, cserjés, bokros helyeken, erdőszéleken a meszes talajú területen. **H:** Katafa *Borb* 887:268; Gagy 925:19; Mizdói erdő *Pr in notis*; Vasvári Szentkút *K*; **É:** Nagykapornak *Wiesb* 874:47; Kallosd, Alsónemesapáti, Kehida, Kisbucsa, Nemeshetés *P*; Zalaszentiván, Zalaegerszeg, Búcsúszentlászló *K*; **D:** Gelse Gagy 925:16; Lasztonya Borshely *K* 949:21; Zalamerenye *Jáv ex litt*; Tormafölde *P*; Homokkomárom *K*; **Z:** Órtilos, Zákány *K—P*.

RHAMNACEAE

323. *Rhamnus catharticus* L. — Száraz tölgyesekben, erdőszéleken, cserjés helyeken. **V:** Rábatótfalu *P*; **Ö:** Szőce *P—D—G—V* 958:289 sz. felv; Bajánsenye *Kov in notis*; **G:** Rám *K*; **É:** Nagykapornak! *Wiesb* 874:47; Pakod, Petőhenye *P*; Kisbucsa *K*; **D:** Tormafölde, Korpavár *P*; Zalasabbar, Lisszentadorján, Nagykanizsa Gördövény, Fityeháza *K*; **Z:** Murakeresztúr *K—P*.
- f. rotundifolius** Beck. — **E:** Zalacsány *K*; **D:** Obornak *K*.
324. *Frangula alnus* Mill. — Erdei fenyvesekben, fenyérekben, láp- és ligeterdőkben gyakori. **V:** Szakonyfalu! *Bo in notis*; Rábatótfalu, Máriaújfalu, Alsószőlőnk, Apátistvánaflva, Kétvölgy, Orfalu, Felsőszőlőnk *P*; **Ö:** Szőce *P—D—G—V* 958:34 db felv.-ben szerepel; Kondorfa!, Óriszentpéter! *Jáv ex litt*; Magyarszombatfa!, Velemér!, Szentgyörgyvölgy! *Sz—T felv*; Ispánk *Ta felv*; Halogy, Csörötnek, Farkasfa, Szalafő, Nagyrákos, Bajánsenye, Kerkafalva, Gödörháza *P*; **H:** Oszkó *Ta felv*; **G:** Zalaegerszeg, Lenti *Jáv ex litt*; Zalalövő, Kustánszeg, Ormándlak, Kálócfa, Szilvagy, Bárszentmihályfa, Lentszombathely, Csömödér, Lendvadedes, Várfölde *P*; Kerkabarabás, Szentpéterföldre *K*; **É:** Nagykapornak *Wiesb* 874:47;

Kehida *Ujv mscpt*; Telekes, Csáford-Gyűrűs, Petőhenye, Alsónemesapáti *P*; Zalaegerszeg, Zalaszentmihály, Pötréte *K*; **D**: Nagykanizsa-Szepetnek *K* 949:19; Korpavár *P*; Zalasabar, Lovászi, Lasztonya, Tormafölde, Obornak, Miklósfá, Bajcsa, Fityeháza *K*; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:249; Murakeresztúr! *Jáv ex litt*; Órtilos, Zákány *K—P*.

f. gánócensis (Pax) Brown — **H**: Kám Jelipusztá *Bo* 926:8.

f. undulata (Mágócsy—Dietz) Jáv. — **Ö**: Szőce *K*.

f. latifolia (Kirchn.) Furr. et Beger. — **G**: Petrikeresztúr *K*.

VITACEAE

325. *Vitis rupestris* Scheele — **G**: Zalalövő elvadulva *K*.
 326. *Vitis riparia* Michx. Syn: *V. vulpina* L. — **Z**: Zákány bükkösdi patak völgye. Elvadult, a hídnál fákra kúszik *Bo in notis*.
 — *Vitis vinifera* L. — Elvadulva Murakeresztúr *P*.
 — *Vitis labrusca* L. — Elvadulva **Ö**: Szentgyörgyvölgy *P*; **D**: Homokkomárom *K*; **Z**: Órtilos *K*.

ARALIACEAE

327. *Hedera helix* L. — Bükkösök és gyertyános tölgyesek talaján, ligeterdőkben fákra kapaszkodva is, tápanyagban gazdag talajon gyakori, kertekbe, sírokra sokfelé ültetik. **V**: Felsőszőlőnk! *Bo in notis*; Szakonyfalu-Kétvölgy *P*; **Ö**: Szőce *P—D—G—V* 958:63 sz. *felv*; Ivánc Maláka res. *P*; **H**: Katafa *Borb* 887:237; Vasvári Szentkút *K*; **G**: Lenti! *Jáv ex litt*; Csőde, Gellénháza, Mumor *P*; Kerkabarabás, Szentpéterfölde *K*; **E**: Nagykapornak! *Wiesb* 874:47; Zalaegerszeg! *Jáv ex litt*; Kehida! *Ujv mscpt*; Telekes, Csáford, Zalaszentiván sok terméssel, Kallosd, Nemesapáti, Alsónemesapáti, Kisbucsa, Nemeshetés, Bocfölde, Pölöskei erdő, Bak, *P*; Zalacsány, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Pötréte, Söjtör *K*; **D**: Nagykanizsa Alsó városi erdő! *Bo* 925:42; Inke *Bo* 938:315; Zalamerénye *Jáv ex litt*; Újudvar, Tormafölde, Bázakerettye, Obornak *P*; Zalasabar, Kisrada, Lasztonya, Lipeszentadorján, Lovászi, Korpavár, Nagyréce, Zalaszentjakab, Nagykanizsa Felső városi erdő, Pogányszentpéter *K*; **Z**: Órtilos *Bo* 925:42; Csurgó *HH in Bh* 960:249; Murakeresztúr! *Jáv ex litt*; Zákány Vázsonymajori erdő *Bo in notis*; Órtilos *K—P*.

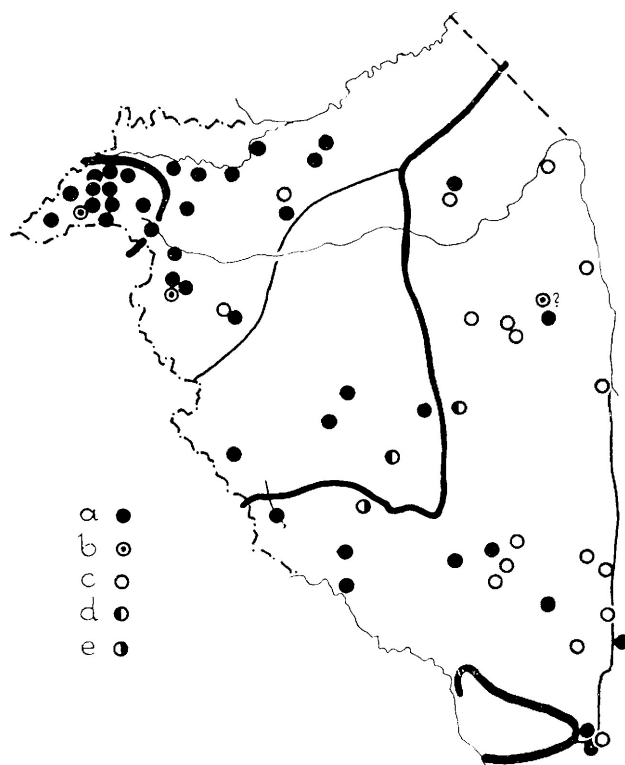
CORNACEAE

- *Cornus mas* L. — A területen spontán előfordulásáról nincs adatunk. Adatai mind csak ültetett példányokra vonatkoznak. **H**: Katafa *Borb* 887:237; **G**: Hagyarosbörönd *K*; **E**: Nagykapornak *Wiesb* 874:47; **D**: Lipeszentadorján, Nagykanizsa, Letenye *K*; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:249.
 328. *Cornus sanguinea* L. — Tölgyesekben, erdei fenyvesekben, elegyes erdőkben, cserjés helyeken, erdőszéleken gyakori. **V**: Rábatótfalu, Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Kétvölgy, Felsőszőlőnk *P*; **Ö**: Óriszentpéter! *Jáv ex litt*; Velemér! Szentgyörgyvölgy! *Sz—T felv*; Halogy, Daraboshegy, Farkasfa, Kondorfa, Szőce, Szalafő, Nagyrákos, Kerkafalva, Gödörháza *P*; **H**: Vasvári Szentkút *K*; **G**: Lenti *Jáv ex litt*; Zalalövő és attól D-re, Kustánszeg, Kálócfa, Szilvagy, Bárszentmihályfa, Hernyék, Lentszombathely, Csömödér, Várfölde *P*; Dobronhegy, Rám, Gellénháza, Kerkabarabás *K*; **E**: Misefa *Ko in HA*; Kehida *Ujv mscpt*; Zalaegerszeg! *Jáv ex litt*; Pákod, Telekes, Csáford, Kallosd, Petőhenye, Alsónemesapáti, Almásháza, Nemeshetés, Bocfölde, Sárhida, Pölöskei erdő *P*; Zalaszentiván, Nagykapornak, Kisbucsa, Zalacsány, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Pötréte, Söjtör, Tófej *K*; **D**: Lasztonya, Tormafölde, Korpavár, Nagykanizsa Alsó városi erdő *P*; Nagybakónak, Újudvar, Lipeszentadorján, Homokkomárom, Obornak, Muraszemenye, Bagola, Fityeháza *K*; **Z**: Csurgó *HH et HBh in Bh* 960:249; Murakeresztúr, Órtilos, Zákány *K—P*.
ssp. hungarica (Kárp.) Soó — **D**: Pogányszentpéter *K*.

UMBELLIFERAE

329. *Sanicula europaea* L. — Bükkösökben, gyertyános tölgyesekben, erdei fenyvesekben gyakori. **V:** Máriaújfalu-Farkasfa, Szakonyfalu!, Apátistvánfalva-Szentgotthárd, Orfalu! *Ho* 944:46; Apátistvánfalva *B in HM*; Alsószőlőnk, Kétvölgy, Felsőszőlőnk *P*; **Ö:** Bajánsenye! *Borb* 887:234; Gödörháza *Gáy* 936:152; Háromház-Farkasfa, Kondorfa! — Rábagyarmat *Ho* 944:46; Szőce *P—D—G—V* 958:93, 205, 255 és 286 *sz. felv*; Velemér! Szentgyörgyvölgy! *Sz—T felv*; Halogy, Csörötnék, Óriszentpéter, Nagyrákos, Kerkafalva, Kerkakutas, Magyarszombatfa *P*; **H:** Oszkó *Borb* 887:234; **G:** Lenti!, Pördefölde *Jáv ex litt*; Zalalövő és attól D-re, Németsfalu, Kálócfa, Szilvagy, Bárszentmihályfa, Hernyék, Lentiszombat-hely, Csömödér, Várköldő *P*; Ormándlak, Gellénháza, Kerkabarabás, Gutorfölde, Szentpéterföldő *K*; **É:** Bak pölöskei erdő! *Jáv ex litt*; Kehida *Ujv mscpt*; Zala-szentmihály *Ko in HA*; Csáford, Kallosd, Alsónemesapáti, Nemeshetés, Botfa, Bocföldő, Sárhida, Söjtör *P*; Zalaegerszeg, Nagykapornak, Kisbucsa *K*; **D:** Nagykanizsa Alsó városi erdő! *Bo* 925:42; Lovászi!, Zalamerénye *Jáv ex litt*; Ujudvar, Tormaföldő, Bázakerettye, Hosszúvölgy, Korpavár, Obornak, Murszemenye, Murarátka *P*; Lisszentadórján, Homokkomárom, Sormás, Miklósfa, Bagola, Pogányszentpéter *K*; **Z:** Csurgó *Kit l. c.* 422 *apud Bh* 960:249; Csurgónagymarton, Gagy, Csurgó *HH in Bh* 960:249; Murakeresztúr, Csurgószenmárton *Jáv ex litt*; Zákány! *Bo in notis*.
330. *Astrantia major* L. (L. 46. ábra) — Gyertyános tölgyesekben, irtásréteken, leginkább gesztenyésekben, szőlőhegyek füves helyein, a régi cseres tölgyesek maradványaként. **V:** Szentgotthárd—Apátistvánfalva—Szakonyfalu!, Orfalu *Ho* 944:46; Szentgotthárd Zsidai-völgy *B in HM*; Rábatótfalu, Máriaújfalu, Felsőszőlőnk *P*; **Ö:** Bajánsenye *Borb* 887:234; Háromház-Farkasfa *Ho* 944:46; Szőce *P—D—G—*

46. ábra

Az *Astrantia major* (a), *A. major* var. *involuta* (b), *Eryngium campestre* (c), *Anthriscus nitida* (d) és az *A. nitida* f. *aprica* (e) elterjedése Délnyugat-Dunántúlon

V 958:56 sz. felv; A Zala forrásvidékén! *Jáv ex litt*; Nádasd, Csörötnék, Rábagyarmat Bo in notis; Óriszentpéter! *J ex litt*; Szalafő P; Csákánydoroszló, Ivánc Maláka res. Kondorfa P; Kerkafalva K; H: Katafa Borb 887:234; G: Rédics *Jáv ex litt*; Nova P; E: Egervár Borb 887:234; Misefa Ko in HA; Tófej K; D: Inke Bo 925:42; A lovászi gesztenyében *Jáv ex litt*; Obornak, Szentmargitfalva P; Nagykanizsa Hétforrás, Murarátka K; Z: Csurgó Kit l. c. 422 et HH in Bh 960:249; Csurgónagymarton *Jáv ex litt*;

ssp. *major f. major* — V: Alsószőlőnk H Szodfridt; Ö: Óriszentpéter P; G: Hernyék K; E: Misefa Ko in HA; Söjtör K—P; D: Lasztonya P; Lovászi K; Z: Órtilos K—P.

f. roseola Soó — E: Misefa Ko in HA; D: Homokkomárom K.

var. *involucrata* Koch — V: Kétyölgy P; Ö: Bajánsenye Borb 887:234.

f. rosea (M. et K.) Thell. — E: Misefa Ko in HA? Nem láttuk.

331. *Eryngium campestre* L. (L. 46. ábra) — Száraz gyepekben és szikár legelőkön, néha erdei fenyvesben lösz, kavics és homoktalajon. Ö: Szőce P—D—G—V 958:114 és 315 sz. felv; G: Némefalu P; E: Zalaszentmihály-Nagykapornak! Wiesb 874:47; Kehida Ujv mscpt; Pakod P; Egervár, Csatár, Nemesszentandrás, Esztergály K; D: Korpavár, Homokkomárom P; Zalasárszeg, Zalaszentjakab, Sand, Pogányszentpéter K; Z: Csurgó HH in Bh 960:249.

f. anguste-involucratum Micheletti — D: Homokkomárom P; Nagykanizsa Gördövény K.

332. *Chaerophyllum aromaticum* L. — Gyertyános tölgyesekben, gesztenyésekben ritka. Z: Csurgó Kit l. c. 422 apud Bh 960:249.

var. *aromaticum f. aromaticum* — Z: Órtilos K—P 964:46.

333. *Chaerophyllum temulum* L. — Gyertyános tölgyesekben, ligeterdőkben, erdők szélén, tápanyagban gazdag talajon. V: Rábatótfalu Borb 887:237; Ö: Szőce P—D—G—V 958:289 sz. felv; H: Vasvár Borb 887:237; E: Kehida Ujv mscpt; Telekes, Kallosd, Pölöskei erdő P; Egervár, Esztergály, Pötréte K; D: Tormafölde, Bázakerettye, Korpavár, Obornak P; Újudvar-Gelse, Lisspeszentadorján, Homokkomárom, Nagykanizsa K; Z: Csurgó HH in Bh 960:249; Csurgószenmárton *Jáv ex litt*; Murakeresztúr P; Órtilos K.

334. *Chaerophyllum bulbosum* L. — Cserjésekben, irtásréteken, erdőszéleken, mocsaras réteken, de csak meszes talajon. E: Nagykapornak Wiesb 874:47; D: Obornak P; Nagykanizsa Felső városi erdő és Sánc, Sormás K; Z: Csurgó HH in Bh 960:249.

335. *Anthriscus caucalis* M. B. Syn: *A. scandix* (Scop.) Aschers; *A. scandicina* (Web.) Mansf. — Parlagokon, cserjés helyeken, falusi ruderaliákban. E: Nagykapornak! Wiesb 874:47; Győrvar Borb 887:237; Kehida Ujv mscpt; Vasboldogasszony, Egervár, Zalaszentiván, Búcsúszentlászló, Zalaapáti, Zalaszentmihály K; D: Korpavár, Obornak, Zalasárszeg, Nagykanizsa, Sormás, Fityeháza K; Z: Csurgó HH in Bh 960:249; Órtilos, Zákány K—P.

336. *Anthriscus cerefolium* (L.) Hoffm. ssp. *cerefolium* — Itt-ott ültetve vagy félig elvadulva. E: Nagykapornak Wiesb 874:47.

ssp. *trichosperma* (Schult.) Arc. Syn: *A. trichosperma* Schult. — Erdőszéleken, irtásokban, bokros helyeken nedves, kövér talajon. E: Búcsúszentlászló K—P 957:198; Kehida Ujv mscpt; Zalaapáti K; D: Sormás K—P 957:198; Nagykanizsa K—P 957:198 apud Bh 957:107; Obornak, Fityeháza, Bagola K; Z: Csurgó HH in Bh 960:249.

337. *Anthriscus silvestris* (L.) Hoffm. — Vegyes lomberdőkben, irtásokban, erdőszéleken, erdei utak mentén, tápanyagban gazdag talajon. G: Dobronhegy, Rám, Gellénháza, Gutorföld, Szentpéterföld K; E: Misefa Ko in HA; Vasboldogasszony, Egervár, Zalaszentiván, Nagykapornak, Kisbucsa, Zalaszentmihály, Pötréte, Söjtör, Tófej K; D: Zalasabar, Lisspeszentadorján, Zalasárszeg, Zalaszentjakab, Sand, Bajcsa K; Z: Órtilos! Bo 925:42; Csurgó HH in Bh 960:249; Murakeresztúr P.

var. *silvestris f. silvestris* — D: Korpavár, Obornak K.

f. hirsuta (Lej.) Thell. — D: Bagola K.

f. angustisecta (Opiz) Druce. — Nagykanizsa K.

f. libanotiformis Otruba — D: Bajcsa K.

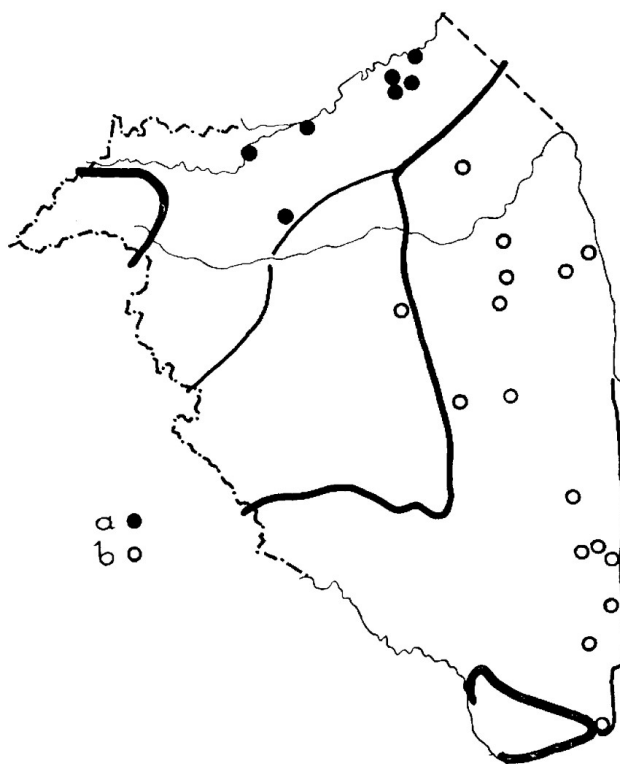

47. ábra

Anthriscus nitida f. *aprica* a Lasztonya melletti „Bors-hely” szurdokerdejében. (Phot. Pócs T.)

338. *Anthriscus nitida* (Whlbg.) Hazsl. (L. 46. és 47. ábra) — Szurdokerdőkben, patakparti égerligetekben nedves, humuszos talajon ritka. **G:** Szentpéterfölde; **É:** Söjtör **K—P** 957:198.
     var. *nitida* f. *aprica* (Rchb.) Todor — **D:** Lasztonya Borshely **K—P** 957:198.
339. *Scandix Pecten-Veneris* L. — Vetésekben, tarlókon ritka. **H:** Nagymákfa **Pa** 938:36 *apud* **S—J** 951:407.
340. *Torilis arvensis* (Huds.) Lk. — Utak mellett szikár gyomtársulásokban, leginkább lösztalajon. **S** 966:442 szerint DNY-on hiányzik vagy alig. Ez helyesbítendő. **Ó:** Zs 941:29 *sine loco speciali*; **D:** Tormafölde, Korpavár, Zalasárszeg, Nagykanizsa Felső városi erdő, Pogányszentpéter, Iharosberény **K**.
     ssp. *arvensis* var. *arvensis* — Zalaszentjakab, Nagykanizsa **K—P** 957:198.

341. *Torilis japonica* (Houtt.) DC. Syn: *T. anthriscus* (L.) Gmel. — Bokros helyeken, erdőszéleken, irtásokban meszes, humuszos talajon. **Ó**: Rátót *Borb* 897:526; **É**: Bak Pölöskei-erdő *Jáv ex litt*; Kehida *Ujv mscpt*; Alsónemesapáti, Nemeshetés *P*; Nagykapornak *K*; **D**: Nagyrécsa *Borb* 900:383; Kilimán *K*; **Z**: Csurgó Papmalom *HH in Bh* 960:249.
342. *Caucalis platycarpus* L. ssp. *platycarpus*. Syn: *C. daucoideus* L.; *C. lappula* (Web.) Grande. — Szántóföldi gyomtársulásokban elég ritka. **H**: Vasvár *Borb* 887:236; **É**: Kehida *Ujv mscpt*.
ssp. *muricata* (Bischoff) Soó. Syn: *C. muricata* Bisch. — Szántókon ritka. **É**: Nagykapornak *Wiesb* 874:47.
- *Coriandrum sativum* L. — Termelik és itt-ott elvadul. **Ó**: Szalafő *P*; **D**: Lisszentadorján, Nagykanizsa *K*; **Z**: Zákány *K*.
343. *Bifora radians* M. B. — Vetések közt meszes lösztalajon ritka. **É**: Nagykapornak *K—P* 964:46; Kehida *Ujv mscpt*.
344. *Conium maculatum* L. — Erdőszéleken, sövényeknél, falusi ruderaliákban. **É**: Nagykapornak *Wiesb* 874:47; Kehida *Ujv mscpt*; Söjtör *K*; **D**: Újudvar-Gelse, Homokkomárom, Nagykanizsa, Iharosberény *K*; **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:249.
345. *Bupleurum rotundifolium* L. — Fűves helyeken, száraz, meleg talajon ritka. **É**: Gósfá *Borb* 887:234 *apud S—J* 951:411.
346. *Bupleurum tenuissimum* L. — **É**: Kehida *Ujv mscpt*.
- *Apium graveolens* L. — Mivelik, néha elvadul. **D**: Tornyiszentmiklós, falusi ruderaliában, kerítés mellett elvadult, virágzó példány *K*.
- *Petroselinum crispum* (Mill.) Nym. — Mivelik, itt-ott elvadul. **Z**: Csurgó *HH in Bh* 960:249.
347. *Cicuta virosa* L. (L. 48. ábra) — Nádasokban, állandó mocsarakban, patakparti magaskórós társulásban szórványosan. **Ó**: Körmend *Borb* 887:234 *apud S—J*

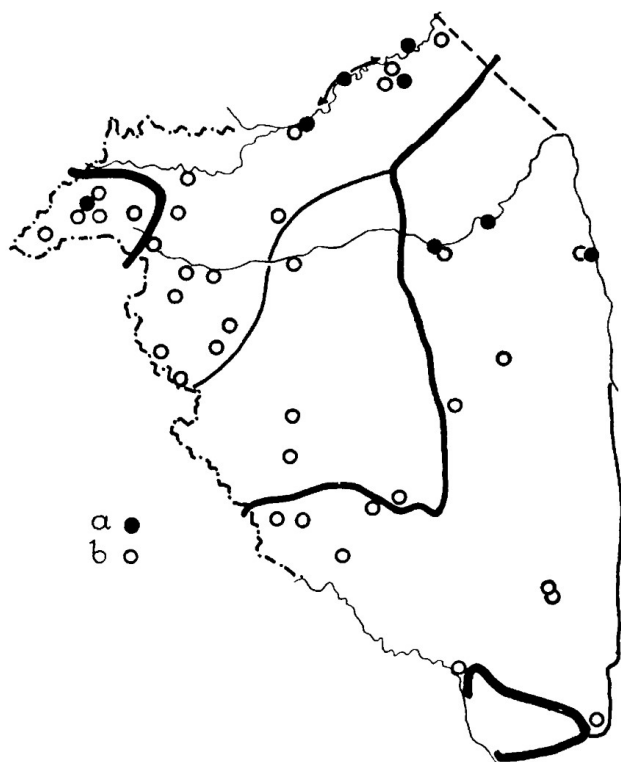

48. ábra
A *Cicuta virosa* (a) és a *Falcaria vulgaris* (b) elterjedése Délnyugat-Dunántúlon

- 951:413 *apud* H—J 962:36; Szőce K—P 957:198 *apud* H—J 962:36; Csákánydoroszló J *in* H—J 962:36; H: Püspökmolnári, Vasvár *Borb* 887:234 *apud* S—J 951:413 *apud* H—J 962:36; Vasvár *Borb* 887:234 *apud* S—J 951:413 *apud* H—J 962:36; Vasvár Szentkút alatt *Gáy* 925:15; Kismákfa *Pa* 932:24.
348. **Falcaria vulgaris** L. (L. 48. ábra) — Parlagokon, töltéseken, utak mellett, szántókon, meszes talajon csak a terület déli felében. G: Nagylengyel K; É: Nagykapornak! *Wiesb* 874:47; Kehida *Ujv mscpt*; Alsónemesapáti, Kisbucsa P; Vasboldogasszony, Búcsúszentlászló, Pötréte, Söjtör K; D: Nagybakónak, Zalasárszeg, Nagyréce, Zalaszentjakab, Sand, Pogányszentpéter K; Z: Csurgó *HH in Bh* 960:249.
349. **Carum carvi** L. — Hegyi réteken, nedves kaszálókön helyenként gyakori. G: Lenti *Jáv ex litt*; Zalalövőtől D-re P; Dobronhegy, Rám, Ormándlak, Gellénháza K; É: Kehida *Ujv* 947:98; Zalaegerszeg *Jáv ex litt*; Alibánfa *Kov in notis*; Bezeréd, Alsónemesapáti P; Egervár, Nagykapornak, Söjtör, Tófej K; D: Homokkomárom P; Lipeszentadorján, Obornak, Borsfa K; Z: Zákány! *Bo* 925:42 *apud Bh* 960:249; Csurgónagymarton *HH in Bh* 960:249; Órtilos K—P.
f. **intermedium** R. et Cam. — É: Búcsúszentlászló K.
f. **pterochlaenum** DC. — D: Sormás—Homokkomárom P; Nagykanizsa K.
350. **Pimpinella major** (L.) Huds. **ssp. major** — Ligeterdőkben, hegyi réteken, erdőszéleken nedves, tápanyagban gazdag talajon. V: Rábatótfalu, Szakonyfalu, Kétvölgy P; Ó: Rábagyarmat *Bo in notis*; Csákánydoroszló, Daraboshegy, Óriszentpéter P; H: Vasvári Szentkút K; G: Zalalövő! *Jáv ex litt*; Teskánd, Kustánszeg, Bárszentmihályfa P; Rám, Gellénháza, Kerkabarabás, Szentpéterfőldé K; É: Kehida *Ujv mscpt*; Petőhenye, Pölöskei erdő P; Zalaszentiván, Nagykapornak K; D: Tormafölde, Szentmargitfalva, Murarátka—Muraszemenye, Fityeháza P; Lipeszentadorján, Bázakerettye, Csörnyefölde, Homokkomárom, Zalasárszeg, Nagykanizsa, Iharosberény, Pogányszentpéter K; Z: Csurgó *Kit l. c. et HH in Bh* 960:249; Órtilos, Zákány K—P.
var. major f. trisecta Thell. — D: Pogányszentpéter K.
var. orientalis (Gouan) F. et P. **f. pinnatifida** (M. et K.) Thell. — D: Galambok K.
351. **Pimpinella saxifraga** L. **ssp. saxifraga** — Száraz, füves helyeken, erdőszéleken, erdei fenyvesekben, buckákon, agyag, lösz és homoktalajon. V: Jakabháza, Máriaújfalu J 960:1 és 2 sz. *tábl*; Alsószőlők, Szakonyfalu Kétvölgy, Felsőszőlők P; Ó: Szőce P—D—G—V 958:14, 114, 203, 205, 255, 281, 286, 315, 331 és 334 sz. *felv*; Csörötnék J 960:2 sz. *tábl*; Óriszentpéter! *Kov in notis*; Velemér!, Szentgyörgyvölgy! Sz—T *felv*; Daraboshegy, Farkasfa, Kondorfa, Szalafő, Nagyrákos, Kerkafalva, Magyar szombatfa, Gödörháza P; H: Csipkerek *Ta felv*; G: Zalalövő és attól D-re, Kustánszeg, Kálócfa, Bárszentmihályfa, Hernyék P; Rám, Gellénháza, Gutorfőldé K; É: Nagykapornak *Wiesb* 874:47; Zalaegerszeg *Jáv ex litt*; Pakod, Petőhenye, Nemesapáti P; Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Pötréte K; D: Obornak, Murarátka—Muraszemenye P; Sand, Pogányszentpéter K; Z: Csurgónagymarton, Csurgó *HH in Bh* 960:249.
var. saxifraga — D: Nagykanizsa Alsó városi erdő K.
f. saxifraga — É: Kehida *Ujv mscpt*.
var. intermedia Hagenb. — D: Homokkomárom K.
352. **Aegopodium podagraria** L. — Bükkösökben és gyertyános tölgyesekben, ligeterdőkben, szurdokerdőkben humuszos, nedves talajon. V: Rábatótfalu, Alsószőlők, Kétvölgy, Szakonyfalu P; Ó: Halogy, Csörötnék, Ivánc Maláka res., Kondorfa P; G: Zalalövőtől D-re, Mumor, Várfölde P; Hagyarosbörönd, Dobronhegy, Rám, Gellénháza, Gutorfőldé, Szentpéterfőldé K; É: Zalaegerszeg, Bak pölöskei erdő! *Jáv ex litt*; Kehida *Ujv mscpt*; Telekes, Csáford, Botfa, Bocfőldé P; Zalaszentiván, Alsónemesapáti, Nagykapornak, Kisbucsa, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Esztergály, Pötréte, Söjtör, Tófej K; D: Lasztonya, Újudvar, Bázakerettye, Korpavár, Obornak, Szentmargitfalva, Nagykanizsa Alsó városi erdő P; Zalasabar, Lovászi, Lipeszentadorján, Csörnyefölde, Zalasárszeg, Miklósfa, Pogányszentpéter K; Z: Órtilos! *Bo* 925:42; Csurgó *HH in Bh* 960:249; Zákány K—P.

- var. *podagraria* f. *cordatum* Čelak. — **É**: Kehida Ujv mscpt.
f. *obtusilobum* Thell. — **D**: Nagykanizsa K.
353. *Sium erectum* Huds. — Forráslápokban, patakok mentén, árkokban nedves, iszapos helyeken, sokszor társulásalkotó. **Ó**: Csákánydoroszló Borb 887:234; Szőce P—D—G—V 958:128 és 186 sz. felv; **G**: Resznek Gáy 905:36; Iborfia K; **É**: Vöckönd-Alsónemesapáti, Nagykapornak Wiesb 874:47; Egervár Borb 887:234; Bak, Sárhida-Bak, Söjtör-Bak Kov in notis; Vasboldogasszony, Búcsúszentlászló, Zalaszentmihály, Pötréte K; **D**: Borsfa Kov in notis; Korpavár P; Nagybakónak, Homokkomárom, Obornak, Nagyréce, Nagykanizsa Gördövény K; **Z**: Csurgó Nagyberék HH in Bh 960:249.
354. *Sium latifolium* L. — Nádasokban, árkokban nedves, iszapos helyeken, agyagos talajon. **H**: Vasvár Borb 887:234; **É**: Kehida Ujv mscpt; **Z**: Zákány K; 949:21: apud Bh 960:249; Csurgó Nagyberék HH in Bh 960:249; Murakeresztúr a beleznai állomás felé, Órtilos K.
f. *longifolium* Fr. — **É**: Zalaszentmihály K.
355. *Seseli hippomarathrum* Jacq. — Útszéleken adventiv? ritka. **Z**: Csurgó HH in Bh 960:249.
356. *Seseli annuum* L. — Száraz, füves helyeken, erdőszéleken, különösen homokbuckákon és száraz kavicstalajon. **Ó**: Óriszentpéter P; Püspökmolnári K; **G**: Kustánszeg P; **É**: Gősfá Borb 887:235; Kehida Ujv mscpt; Petőhenye, Alsónemesapáti P; Nagykapornak K; **D**: Nagykanizsa-Sormás K 949:19; Lúspeszentadorján, Fityeháza P; Lasztonya, Homokkomárom, Nagyréce, Bagola, Pogányzentpéter K; **Z**: Csurgó Pápmalom HH in Bh 960:249.
357. *Seseli osseum* Cr. em. Simk. Syn: *S. dévényense* Simk. — Füves lejtőkön, homokos réteken főleg meszes talajon. **V**: Kétyölgy P; **Ó**: Szalafő K—P; **É**: Gősfá Borb 887:235; Petőhenye P; **D**: Homokkomárom K.
— *Libanotis pyrenaica* (L.) Bourg. Syn: *L. montana* Cr. — **Ó**: Szentgyörgyvölgy K—P 964:46; **D**: Nagykanizsa-Sormás K 949:19 apud S—J 951:418. Mindkét adat téves. Így a faj területünk flórájából törlendő.
358. *Oenanthe aquatica* (L.) Poir. f. *aquatica* — Ligeterdőkben, égerlápokban, mocsarakban, árkokban. **Ó**: Gödörháza Sz—T felv; **H**: Vasvár! Borb 887:235; **G**: Hernyék, Lenti K; **É**: Vöckönd-Nemesapáti, Nagykapornak Wiesb 874:47; Kehida Ujv 947:95; Pötréte K; **D**: Letenye Zsiros rét O in HA; Lovászi, Zalaszentjakab, Nagykanizsa Gördövény, Muraszemenye K; **Z**: Csurgó Nagyberék HH in Bh 960:249.
359. *Oenanthe fistulosa* L. — Mocsárréteken, árkokban, nedves iszap- vagy öntés- talajon. **Ó**: Körmend Kov in notis; **É**: Vöckönd-Nemesapáti Wiesb 874:47; Kehida Ujv 947:95; Alibánfa Kov in notis; **D**: Lovászi, Tormafölde, Homokkomárom, Zalaszentjakab, Nagykanizsa Gördövény és Hétforrás K; **Z**: Porrogszentkirály Bo 925:42 apud Bh 960:249; Csurgó Nagyberék HH in Bh 960:249; Murakeresztúr Gyurgyánc erdő Jáv ex litt; Gyékényesi berek Bo in notis.
360. *Oenanthe silaifolia* M. B. — Mocsárréteken ritka **É**: Kehida Ujv 947:95 apud K—P 957:199.
361. *Aethusa cynapium* L. ssp. *cynapium* — Erdőszéleken és gyomtársulásokban, csak a meszes talajú területen. **É**: Búcsúszentlászló, Zalaszentmihály K; **D**: Nagykanizsa! Bo 925:42; Lasztonya P; Zalaújlak, Bázakerettye, Kútfej K; **Z**: Gyékényes Bo 925:42 apud Bh 960:249; Csurgó Bh 960:249.
f. *gigantea* Lej. — **D**: Zalasárszeg K; **Z**: Zákány K 949:21 apud Bh 960:249.
- *Anethum graveolens* L. — Termesztik, házak körül, rudeliákban elvadul. **É**: Nagykapornak Wiesb 874:47; Pusztaszentlászló K; **D**: Nagykanizsa, Bagola K.
362. *Silaum silaus* (L.) Sch. et Thell. Syn: *S. flavescens* Bernh. (L. 49. ábra) — Nedves kaszálókon, lápréteken, mocsárréteken szórványosan. **V**: Szakonyfalu P; **Ó**: Körmend Borb 897:537; **H**: Püspökmolnári, Vasvár! Borb 887:235; A Rába és a Csörnőc ártéri réttein Gáy 925:15 apud S—J 951:420, sine loco specialis; **É**: Zalaegerszeg Kov-Pr 957:89; Kehida Ujv mscpt; Alibánfa Kov in notis.
- *Cnidium dubium* (Schkuhr.) Thell. Syn: *C. venosum* (Hoffm.) Koch — Ritka növény, a területről biztos adatunk nincs. **G**: „Lenti a novai út bal oldalán a Kerka felé, aligha” Jáv ex litt; **Z**: Zákány K 949:20 apud S—J 951:420 apud Bh 960:249 téves adat, törlendő. V. ö. K—P 954:262.

49. ábra

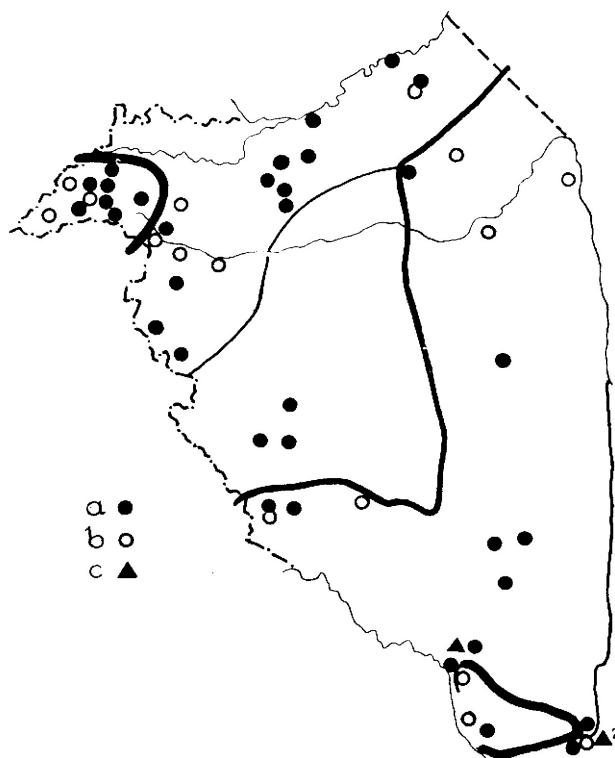
A *Silaum silaus* (a) és a *Selinum carvifolia* (b) elterjedése Délnyugat-Dunántúlon

363. *Selinum carvifolia* L. (L. 49. ábra) — Mocsárréteken, lápréteken, láperdőkben, erdei fenyvesekben tőzeges és agyagos talajon. **V**: Apátistvánfalva *Kov in notis*; Szakonyfalva, Kétvölgy **P**; **Ö**: Szőce **P—D—G—V** 958:103, 293, 298, 300, 315 és 337 sz. *felv*; Körmend-Alsóberkifalu, Felsőszőlőnk **J** 960:4 sz. *tábl*; Rábagyarmat **Bo in notis**; Körmend, Szalafő!, Őriszentpéter!, Bajánsenye *Kov in notis*; Velemér, Szentgyörgyvölgytől D-re **Sz—T felv**; Farkasfa, Kondorfa, Nagyrákos, Kerkafalva, Alsószenkerzsébet **P**; **H**: Vasvári Szentkút *Borb* 897:506; **A** Szentkút alatt Kismákfa felé **Pa** 932:24; Jeli Koponyáspatak völgye **Bo** 926:8; **G**: Zalalövő **Csa** 939; Bárszentmihályfa, Lentiszombathely, Várfölde **P**; **É**: Kehida *Ujv mscpt*; Zalaegerszeg, Zalaszentmihály *Kov in notis*; Söjtör **P**; **D**: Nagykanizsa Alsó városi erdő **Bo** 925:43; Szentmargitfalva **P**; **Z**: Csurgó *Kit l. c. apud Bo* 925:43 *apud Bh* 960:249; Csurgó Sötét erdő *HH in Bh* 960:249; Murakeresztúr **K—P**.

var. silvaticum Spr. — Valamennyi herbáriumi példányunk ide tartozik és nem a tipikus var.-hoz. **D**: Nagykanizsa Alsó városi erdő és Hétforrás, Lovászi, Lasztonya, Tormafölde **K**.

364. *Angelica silvestris* L. — Ligeterdőkben, patakparti magaskórós növényzetben, mocsárréteken, magasságokban gyakori. **V**: Apátistvánfalva *Kov in notis*; Rábátótfalu **P**; **Ö**: Szőce **P—D—G—V** 958:83, 103, 205, 274 és 322 sz. *felv*; Bajánsenye *Kov in notis*; Rátót **J ex litt**; **H**: Kám *Gáy* 932:11; Vasvári Szentkút alatt **K**; **G**: Rám, Ormándlak, Gellénháza, Kerkabarabás **K**; **É**: Egervár *Borb* 897:536; Kehida *Ujv* 947:98; Alibánfa, Nagykapornak, Bak, Zalaszentmihály, Söjtör!, Tófej *Kov in notis*; Petőhenye, Alsónemesapáti **P**; Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Pötréte **K**; **D**: Nagybakonak, Lisszentadorján, Korpavár, Nagykanizsa **K**; **Z**: Órtilos-Kakonya **Bo** 925:42; Zákány **K** 949:21 *apud Bh* 960:249; Csurgó *HH in Bh* 960:249; Órtilos *Kov in notis*.

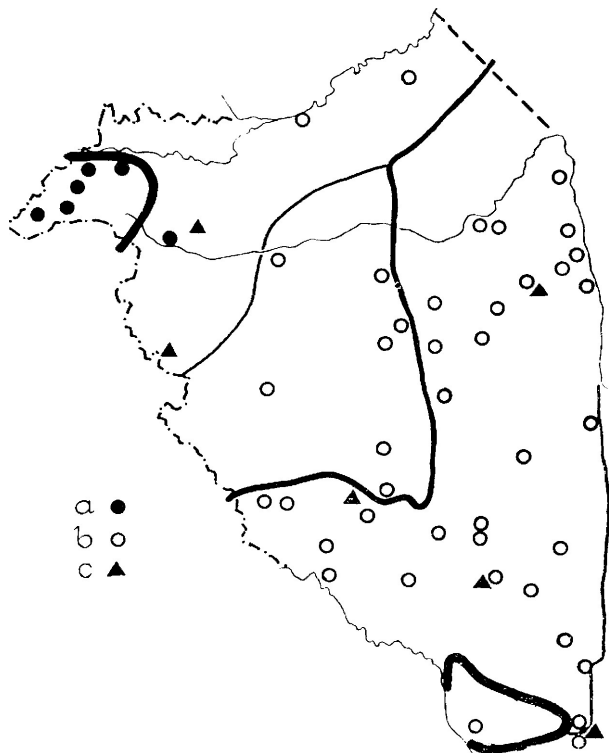
- var. *silvestris* f. *silvestris* — D: Pogányszentpéter K.
 f. *stipularis* Schur — D: Nagykanizsa-Gördövény P.
 var. *montana* (Brot.) Arc. Syn: var. *elatior* Wahlog. — Z: Órtilos K; *vergens ad var. montana* É: Kehida Újv mscpt.
 f. *macrophylla* (Schur) Soó — D: Hosszúvölgy, Sand K.
 f. *maxima* Beck — V: Szakonyfalu, Kétvölgy P.
 —. *Angelica archangelica* Wulf. — Subspontán. Z: Csurgó Sárgáti dűlő HH in Bh 960:249.
365. *Peucedanum verticillare* (L.) Koch. Syn: *Angelica verticillaris* L. — Gyertyános és mészkedvelő tölgyesekben és ezek irtásrétjein, erdőszélen, száraz, bokros helyeken. G: Páka S—J 951:423 apud K—P 954:262; É: Kisbucsa, Söjtör K—P 964:46; D: Lovászi, Galambok S—J 951:423 apud K—P 954:262; Muraszemenye! S—J 951:423; Maróc Vetyempusztá HP; Murarátka! Jáv ex litt; Z: Órtilos! Bo 925:43 apud Jáv 925:785 apud K—P 954:262; HH in Bh 960:249; Zákány K 949:21 apud Ho 949:253 apud S—J 951:423 apud Bh 960:249.
 f. *angustifolium* Vatke — É: Búcsúszentilászló K—P 957:199.
366. *Peucedanum palustre* (L.) Mönch (L. 50. ábra) — Égerlápokban, erdei fenyvesekben, magassásosokban, nádasokban, állandó mocsarakban. V: Szentgotthárd-Apátistvánfalva-Szakonyfalu! Ho 944:46; Szakonyfalu, Kétvölgy, Orfalu K—P 964:46; Szentgotthárd Zsidai völgy Bo in notis; Orfalu B in HM; Ó: Kőrmend, Bajánsenye Borb 887:235; Kőrmend S—J 951:424; Szőce P—D—G—V 958:83, 98, 103, 128, 271, 274, 306 és 322 sz. felv; apud K—P 964:46; Daraboshegy, Gödörháza, Szentgyörgyvölgy K—P 964:46; Nádasd, Farkasfa Bo in notis; Szalafő Kov in notis; H: Vasvár Borb 887:235 apud Pa 932:24; Rábahídvég K; G: Bárszentmihályfa, Lenti, Lentszombathely P; É: Telekes K—P 964:46; Zalaszentmihály K; D:

50. ábra
 A *Peucedanum palustre* (a),
P. cervaria (b) és *P. arena-*
rium (c) elterjedése

- Tormafölde, Korpavár, Nagykanizsa-Sormás K—P 954:262; Homokkomárom, Fityeháza K—P 964:46; Z: Csurgó *Kit in Neilr* 866:217 *apud Bo* 925:43 *apud Bh* 960:249; Csurgó-Gyékényes Bo 925:43; Csurgó (Alsok) HH in Bh 960:249; Órtilos K—P 964:46; Murakeresztúr K—P.
- f. silvestre** (L.) Beckhaus — H: Vasvár K.
- f. comosum** f. n. Balogh et Pócs — Gallérkalevelei kétszer oly hosszúak, mint az ernyőcske sugarai, a virágzatból magasan kiállnak. *Folii involucri radiolis duplo longiores.* Ó: Szentgyörgyvölgy P; D: Lovászi K; Fityeháza P.
367. **Peucedanum cervaria** (L.) Cuss in Lap. var. **cervaria** (L. 50. ábra) — Száraz tölgyesekben, homokos réteken. V: Alsószőlőnk, Szakonyfalu, Felsőszőlőnk P; Ó: Nagyrákos, Óriszentpéter, Kondorfa P; H: Vasvár K; É: Gósfá Borb 887:235; Csáford, Petőhenye P; Lovászi, Lasztonya K; Z: Órtilos Bo 925:43 *apud K* 949:21; Csurgó *Kit l. c. et HH in Bh.* 960:249; Murakeresztúr a beleznai állomás felé K.
- f. macrophyllum** (Schur) Soó — Ó: Szalafő P.
368. **Peucedanum oreoselinum** (L.) Mnh. var. **oreoselinum** — Erdei fenyvesekben, fenyérekben, száraz gyepekben, homokbuckákon gyakori. V: Rábatótfalu, Máriaújfalu, Szakonyfalu, Apátistvánfalva, Kétvölgy, Orfalu, Felsőszőlőnk P; Ó: Óriszentpéter! *Jáv ex litt*; Halogy, Nádasd, Farkasfa, Kondorfa, Szőce, Órimagyarósd, Szalafő, Ispánk, Nagyrákos, Kerkafalva, Gödörháza P; H: Vasvár K; G: Zalalövő, Némethfalu, Ormándlak, Bárszentmihályfa, Lentiszombathely, Lendvadedes, Várfölde P; Gellénháza, Kerkabarabás, Szentpéterfőldé K; É: Nagykapornak! *Wiesb* 874:47; *Kehida Ujv mscpt*; Pakod, Csáford, Csáford-Gyűrűs, Petőhenye, Nemesapáti, Alsónemesapáti, Kisbucsa P; Zalaszentiván, Kiscsatár, Pötréte K; D: Inke-Nemesdéd Bo 925:43; Nagykanizsa-Sormás K 949:19; Korpavár, Homokkomárom, Murarátka-Muraszemenye, Fityeháza P; Lovászi, Lasztonya, Zalaszentjakab, Pogányszentpéter K; Z: Csurgó *Kit l. c.* 421 *apud et HH in Bh* 960:249; Órtilos P; Murakeresztúr, Surd K.
- f. obtusifolium** Beck — D: Kilimán K.
369. **Peucedanum alsaticum** L. — Bokros helyeken, erdőszéleken, száraz gyepekben szórványosan. D: Lisperzentadorján P; Tornyiszentmiklós Baku hegy, Homokkomárom K; Z: Gyékényes K.
370. **Peucedanum carvifolia** Vill. — Tölgyesekben, erdőirtásokban, cserjésekben humuszos talajon nem gyakori. V: Alsószőlőnk P; G: Zalalövő *Jáv ex litt*; Bárszentmihályfa P; Várfölde K; D: Nagykanizsa Gördővény K 949:19; Nagyréce K; Z: Csurgó HH in Bh 960:249.
371. **Peucedanum arenarium** W. et K. (L. 50. ábra) — Homokbuckákon, ritka. D: Fityeháza K—P 964:46. (Z: *Héjjas* „Csurgó környéke” in S—J 951:1072 adat a szentai homokbuckákra vonatkozik. Ex limitis territorii.)
372. **Pastinaca sativa** L. ssp. **pratensis** (Pers.) Čel. — Nedves réteken, kaszálókon, utak mellett, töltéseken gyakori. V: Jakabháza, Máriaújfalu J 960:1 és 2 sz. tábl; G: Gutorfőldé, Bak Kov in *notis*; Dobronhegy, Rám, Gellénháza, Iborfia K; É: Nagykapornak! *Wiesb* 874:47; *Kehida Ujv* 947:98; Kisbucsa, Búcsúszentlászló, Nemesszentandrás, Pötréte, Söjtör K; D: Lovászi, Zalasárszeg, Nagykanizsa, Sand. Bagola, Fityeháza K; Z: Csurgó HH in Bh 960:249.
- f. taraxacifolia** (Fischer ex R. et Sch.) Steud. — D: Pogányszentpéter K.
- var. **heracleoides** Boros — H: Vasvár K.
373. **Heracleum sphondylium** L. ssp. **sphondylium** (L. 51. ábra) — Bükkösökben és gyertyános tölgyesekben, ligeterdőkben, erdőszéleken, irtásokban laza, humuszos talajon. V: Felsőszőlőnk Bo in K—P 954:262; Vend-v. S 966:486 *sine loco speciali*; Rábatótfalu, Máriaújfalu, Szakonyfalu, Kétvölgy P; Ó: Óriszentpéter K—P 954:262; Szalafő P. (D: Nagykanizsa S 966:486 ex erroneo publicata.)
- ssp. **trachycarpum** (Soják) Holub. — V: Vendvidék S 966:487 *sine loco speciali*; D: Nagykanizsa S 966:487.
- ssp. **flavescens** (Willd.) Soó — H: Körmend, Vasvár! G: Resznek Borb 387:236; Zalalövőtől D-re, Várfölde P; Dobronhegy, Rám, Gellénháza, Iborfia, Kerkabarabás, Szentpéterfőldé K; É: Bak S 966:487; Pölöskei erdő *Jáv ex litt*; *Kehida Ujv mscpt*; Misefa Ko in HA; Csáford, Kallosd, Nemesapáti, Alsónemesapáti, Bocfőldé P; Nagykapornak, Zalacsány, Nemeshetés, Búcsúszentlászló, Nemes-

51. ábra
A *Heracleum sphondylium*
ssp. *sphondylium* (a), ssp.
flavescens (b) és a *Laserpi-*
tium pruthenicum (c) elter-
jedése Délnyugat-Dunántú-
lon

szentandrás, Söjtör K; **D**: Nagyrécsse! Borb 900:383; Tormafölde, Szentmargitfalva, Nagykanizsa Alsó városi erdő, Murarátka P; Zalasabbar, Gelse, Lovászi, Bázakerettye, Hosszúvölgy, Homokkomárom, Obornak, Nagykanizsa Gördövény, Becsehely, Pogányszentpéter, Iharosberény K; **Z**: Csurgó Kit l. c. et HH in Bh 960:249; Csurgó körül S 966:487; Órtilos K—P.

374. *Tordylium maximum* L. — Bokros lejtőkön, homokbuckákon ritka. **D**: Nagykanizsa Gördövény K.

375. *Laser trilobum* (L.) Borkh. Syn: *Siler trilobum* (Jacq.) Cr. Mészkevelő erdőkben, cserjésekben laza, meleg talajon. **E**: Csáford K—P 954:262; Búcsúszentlászló, Zalaszentmihály K—P 964:46; Pölöskei erdő P; Obornak K; **Z**: Órtilos! HH in K—P 957:199 apud Bh 960:249.

376. *Laserpitium pruthenicum* L. var. *pruthenicum* (L. 51. ábra) — Lápréteken, gesztenyés irtásréteken. **E**: Misefa Ko in HA; **Z**: Csurgó Kit in Neilr 866:219 apud Bo 925:43 apud Bh 960:249; HH in Bh 960:249.

f. *pruthenicum* — **Ö**: Szentgyörgyvölgy (sub nomine *Libanotis pyrenaica publicata*! (K—P 964:46; **D**: Lasztonya Várhelyi hegy K—P 957:199; Nagykanizsa-Sormás (Sub nomine *Libanotis pyrenaica publicata*!) K 949:19 apud S—J 951:418.

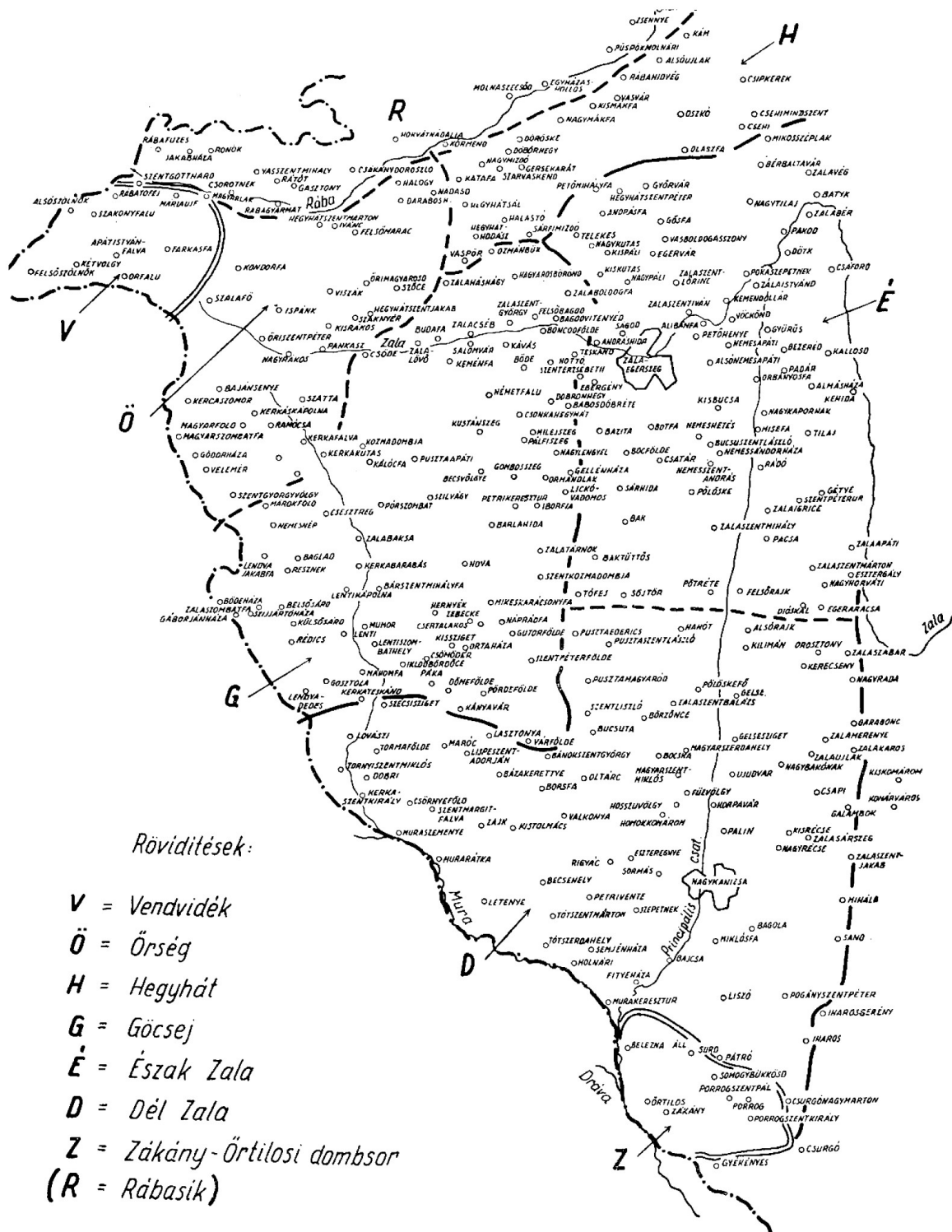
f. *semihirtum* Borb. — **Ö**: Ispánk K—P 954:262.

377. *Daucus carota* L. ssp. *carota* — Kaszálóréteken, utak mellett, tarlókon mindenfelé gyakori.

l. *rubens* Gaud. — **E**: Misefa Ko in HA; Tófej K.

l. *versicolor* Schwerin. — **E**: Tófej K.

f. *teratologica* — Elzöldülve, megnyúlt, zöld, ferde szirmokkal. **Ö**: Rátót Borb 887:236.

52. ábra

Délnyugat-Dunántúl helységnév-térképe a munkában használt területegységek megjelölésével. A rövidítések azonosak a szövegben is használtakal (I. I. rész old.)